

.....
EXPERT PROIECT 2002 SRL

.....
Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

.....
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

BENEFICIAR: AGENȚIA PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD-EST
Contract de prestări servicii nr. 19504/11.09.2015

STUDIUL PRIVIND ANALIZA ȘI REVIZUIREA PID CONSTANȚA

***REVIZUIREA PLANULUI INTEGRAT DE DEZVOLTARE
A POLULUI DE CREȘTERE CONSTANȚA***

Decembrie 2015

.....
www.expertproiect.ro, E-mail: office@expertproiect.ro
J40/2325/2003, RO14329624
RO46 BPOS 7100 3034 433R OL01 BancPost Titan

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

STUDIUL PRIVIND ANALIZA ȘI REVIZUIREA PID CONSTANȚA

**REVIZUIREA PLANULUI INTEGRAT DE DEZVOLTARE
A POLULUI DE CREȘTERE CONSTANȚA**

Contract de prestări servicii nr. 19504/11.09.2015

LISTA DE SEMNĂTURI

Coordonator:

Ing. Nicolae Cătălin SÂRBU

Expert analiză și dezvoltare urbană:

Ing. Cristian Daniel BORBELI

Economist analiză cost beneficiu:

Ec. Valentina TRONARU

EXPERT PROIECT 2002 SRL

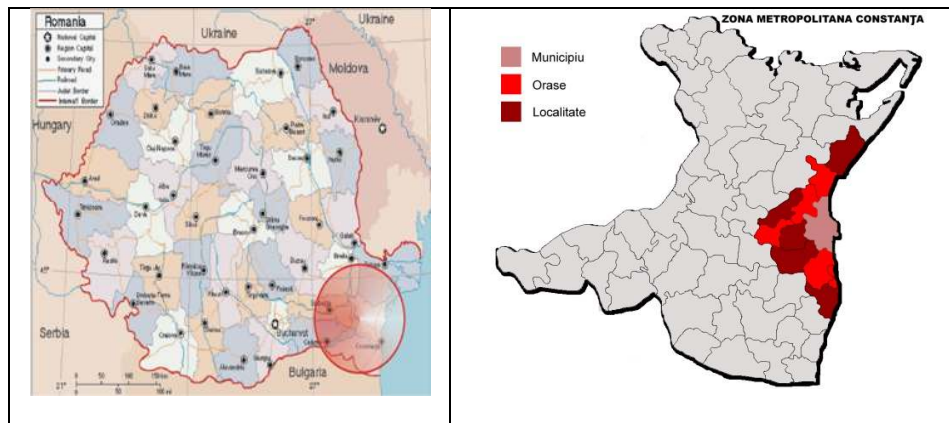
Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I. ANALIZA ȘI EVALUAREA SITUAȚIEI EXISTENTE

I.1. Considerații generale

Zona Metropolitană Constanța este situată în extremitatea sud-estică a României, în partea central-estică a Dobrogei. Latura de est este scăldată de Marea Neagră (mare continentală ce comunică cu Marea Mediterană prin strâmtorile Bosfor și Dardanele), pe o lungime de aproximativ 40 km. În partea de nord, sud și vest limita este o linie convențională care străbate Podișul Dobrogei.

Zona Metropolitană Constanța este prima structură administrativă de acest tip din România ce se încadrează în modelul administrativ UE, constituită în 2007 cuprinzând în afara municipiului Constanța (municipiu de rang I de importanță națională cu influență potențială la nivel european, cel mai important oraș din Regiunea de Dezvoltare Sud – Est) o serie de localități urbane și rurale situate în zona de proximitate, pe o rază de aproximativ 34 km.

1

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Reteaua de localități și populația

Zona Metropolitană Constanța adună localitățile aflate la cel mult 30 km de orașul Constanța într-o entitate administrativă, pentru dezvoltarea uniformă socio-economică a localităților componente și este formată din 16 localități, din care: municipiul Constanța, 5 orașe (Năvodari, Ovidiu, Murfatlar, Techirghiol și Eforie) și 10 comune (Agigea, Cumpăna, Valu lui Traian, Poarta Albă, Lumina, Corbu, Mihail Kogălniceanu, Tuzla, 23 August și Costinești) incluzând și satele aferente.

În cadrul acestui teritoriu, municipiul Constanța împreună cu localitățile învecinate concentrează o populație permanentă de 434.265 locuitori (62% din populația totală a județului), concentrată pe o suprafață de doar 30% din teritoriul județului și un număr mediu de populație flotantă în perioada sezonului balneo-turistic de minim 145.000 de persoane. Cea mai mare parte a populației este concentrată în mediul urban (357.681 locuitori din care 283.872 de locuitori în municipiul Constanța și 73.809 locuitori în celelalte orașe componente ale Zonei Metropolitane Constanța), restul populației de 76.584 locuitori fiind concentrată în mediul rural.

Unitate teritorială administrativă	Populația permanentă	Populația sezonieră (iunie - septembrie)
- Zona de nord și nord – vest -		
Orașul Năvodari	32.981	12.000
Orașul Ovidiu	13.847	-
Comuna M. Kogălniceanu	9.978	-
Comuna Lumina	8.948	-
Comuna Corbu	5.689	1.500
Total zonă	71.443	13.500

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

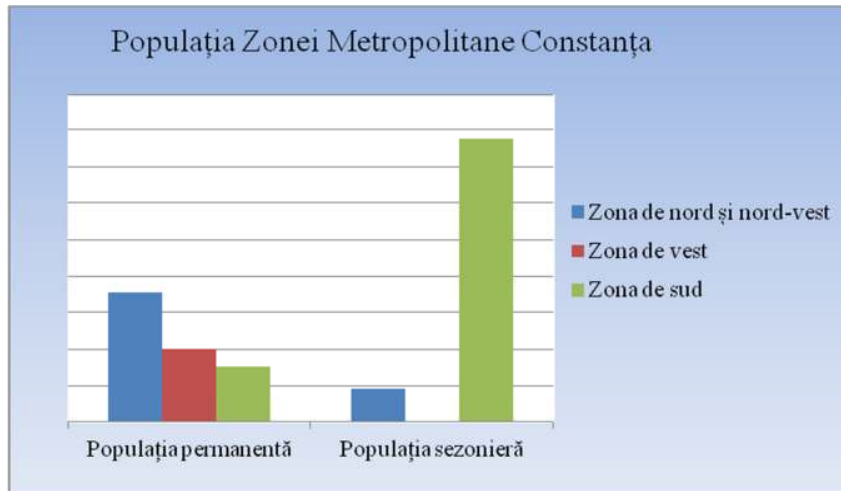
- Zona de vest -		
Orașul Murfatlar	10.216	-
Comuna Valu lui Traian	12.376	-
Comuna Poarta Albă	5.208	-
Comuna Cumpăna	12.333	-
Total zonă	40.133	-
- Zona de sud -		
Orașul Eforie	9.473	35.000
Orașul Techirghiol	7.292	7.000
Comuna Agigea	6.992	1.000
Comuna Tuzla	6.711	1.500
Comuna Costinești	2.866	20.000
Comuna 23 August	5.483	2.200
Total zonă	38.817	66.700
- Total zona periurbană -		
Total general	434.265	145.000
Localități urbane	357.681	118.800
Localități rurale	76.584	26.200

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Scurt istoric, structură asociativă

Constanța este un oraș efervescent, ce îmbină istoria milenară cu modernismul. Constanța își primește oaspeții cu brațele deschise, cu mult farmec și cu locuri surprinzătoare. Este un oraș care celebrează multiculturalismul, un oraș în care civilizația orientală se întâlnește și se împletește cu cea occidentală pentru a genera un spirit spectaculos și plin de viață.

Grecii, bizantinii și turcii și-au pus amprenta asupra istoriei acestui oraș. În secolul al VII-lea, grecii au întemeiat aici Cetatea Tomis. În călătoriile lor pe mare, încercații corabieri greci au fost atrași de adăpostul oferit de golful și peninsula formată pe țărmul Mării Negre, precum și de schimbul foarte bun de produse făcut cu căpeteniile populației locale, geții. Tomisul a fost întemeiat în cadrul unui amplu proces de colonizări grecești pe țărmul Pontului Euxin.

Importanța Tomisului a crescut considerabil în vremea împăratului Constantin cel Mare – din al cărui nume derivă numele actual al orașului. În acest timp au fost înălțate temple și edificii mărețe, piețe publice și terme, ateliere de prelucrat marmura, s-au construit străzi și cartiere noi. Supus cavalcadelor popoarelor migratoare, orașul a fost transformat în ruine de nenumărate ori.

4

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Câteva veacuri mai târziu, pe ruinele Tomisului se înfiripă o mică așezare de pescari, din care, treptat, în secolele următoare s-a dezvoltat Constanța. Rămășițele vechii civilizații se întâlnesc în orașul de azi la tot pasul.

Despre o reală dezvoltare a sa poate fi vorba numai după victoria României în Războiul de Independență (1878), când provincia a revenit la patria – mamă.

După ce Dobrogea a devenit o parte a României, a început o perioadă de dezvoltare urbanistică a Constanței, legată de românizarea subsecventă a regiunii.

Acum Constanța rămâne cel mai important oraș portuar de pe coasta română a Mării Negre, istoria modernă atestând o dezvoltare constantă și chiar accelerată a localității, în prezent Constanța fiind al doilea port la Marea Neagră și al patrulea ca mărime din Europa.

După cel de-al doilea război mondial, odată cu dezvoltarea economică și creșterea demografică fără precedent a unor mari centre urbane din lume, în special de pe coasta de est și de vest a Statelor Unite, dar și din Europa Occidentală și Japonia, în literatura de specialitate și în rândul specialiștilor din domeniul dezvoltării urbane s-a născut un nou concept, acela de zonă sau teritoriu metropolitan.

În contextul internațional actual, se pare că orașele nu mai pot fi privite fără zona lor înconjurătoare, globalizarea și regionalizarea mergând mână în mână.

Și în România, în prezent orașele parcurg o nouă etapă în dezvoltare, etapă în care, după fenomenele de industrializare, creștere demografică accelerată și structurare a suburbiilor, dezvoltarea economică se extinde și antrenează în procesele de creștere, din ce în ce mai mult, zonele adiacente alcătuind entități socio-spațiale denumite, după scara lor de cuprindere, zone metropolitane sau regiuni metropolitane; acestea cuprind orașul care generează procesele de interdependență și localitățile care susțin aceste procese prin relații reciproce.

Astfel, în anul 2007, în baza acordului voluntar al unităților administrativ-teritoriale din zona de proximitate a municipiului Constanța și în baza prevederilor legislative incidente în domeniul administrației publice locale, a fost constituită Asociația de Dezvoltare Intercomunitară <Zona

5

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Metropolitană Constanța>, având în componență inițial 15 unități administrativ teritoriale (14 localități, plus Județul Constanța), ulterior, respectiv în anul 2015 aderând la această structură asociativă încă două unități administrativ teritoriale, comunele Costinești și 23 August.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța are personalitate juridică proprie și funcționează ca o organizație nonguvernamentală, dar de utilitate publică, având ca scop dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale care alcătuiesc asociația și a întregii zone limitrofe acestora, prin realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional și prin furnizarea în comun a unor servicii publice.

Din perspectiva accesării Fondurilor Structurale, constituirea unei structuri asociative a unităților administrativ-teritoriale din Zona Metropolitană Constanța care să promoveze interesele comune ale acestora, mai ales sub aspectul pregătirii și implementării unor proiecte integrate de infrastructură, a fost imperativ necesară.

Constituirea asociației a deschis porțile unei colaborări permanente între localitățile care compun zona metropolitană și a creat posibilitatea implementării în comun a unor proiecte de interes zonal, prin intermediul fondurilor existente în exercițiul financiar 2007-2013, contribuind în acest fel la diminuarea discrepanțelor existente între mediul urban și cel rural prin îmbunătățirea condițiilor de trai și crearea de noi locuri de muncă.

Poziționare spațială față de principalele coridoare, axe europene, precum și față de principalii poli europeni

Prin așezarea sa geografică, zona studiată reprezintă o zonă de intersecție a magistralelor internaționale de transport care leagă atât nordul de sudul Europei, cât și vestul de estul acesteia.

Municipiul Constanța beneficiază de o poziționare geografică avantajoasă, fiind situat pe rutele a 3 coridoare de transport pan-european: Coridorul IV (Berlin - Dresda/Nurnberg - Praga – Viena – Bratislava – Győr – Budapesta – Arad – București – Constanța – Sofia - Salonic/Plovdiv -

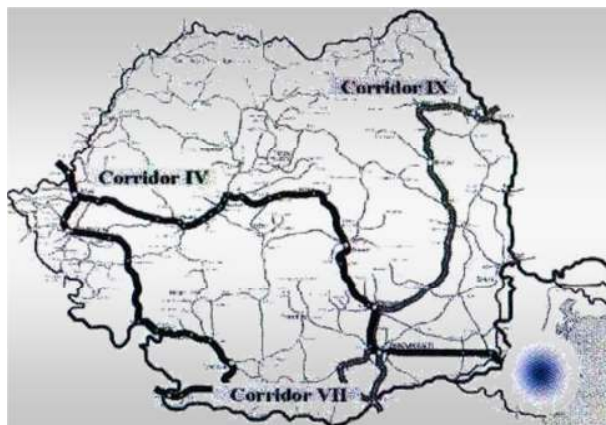
EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Istanbul), Coridorul IX și Coridorul VII (Constanța - Canalul Dunăre-Marea Neagră – Dunăre – Main –Rihn - Portul Rotterdam) - care leagă Marea Nordului de Marea Neagră prin culoarul Rhin-Main-Dunăre.

Rețeaua de transport existentă în zonă asigură legătura cu toate rețelele țărilor vecine, precum și cu cele din țările Europei și Asiei. Totodată culoarul european nr. 9 (Marea Baltică, Kiev, Chișinău, Iași, București) face confluența la București cu culoarul nr. 4.

CORIDORUL DE TRANSPORT PAN - EUROPEAN NIV

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

CORIDORUL DE TRANSPORT PAN - EUROPEAN N VII

De la nord la sud zona este traversată de drumul european E60 precum și de A2 - Autostrada Soarelui, proiect finalizat în anul 2012, care leagă București de Constanța, iar de la est la vest de drumurile europene E87 și E675, care leagă Constanța de Bulgaria.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Portul Constanța are un rol major în cadrul rețelei europene de transport intermodal, fiind favorabil localizat la intersecția rutelor comerciale care leagă piețele țărilor fără ieșire la mare din Europa Centrală și de Est cu regiunea Transcaucaz, Asia Centrală și Extremul Orient.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I.2. Demografie

În urma recensământului din data de 20.10.2011, Municipiul Constanța avea o populație stabilă de 283.872, în scădere cu 20.407 de locuitori față de anul 2007.

Particularitățile evoluției populației și a fenomenelor demografice în județul Constanța au la origine faptul că, până în anul 1990, componenta principală a creșterii populației județului a constituit-o migrația spre această zonă, cu precădere spre municipiul Constanța și alte câteva orașe, și nicidecum sporul natural dar analiza demografică efectuată la nivelul municipiului Constanța, raportată la cel al Zonei Metropolitane Constanța, relevă faptul că populația zonei a scăzut. După anul 1990 populația Constanței, se află într-un continuu trend descendent cu evidente elemente de specificitate generate de efectele migrației în principal către zonele periurbane, astfel se observă o evoluție ascendentă a populației în Zona Metropolitană Constanța.

Evoluția populației în ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA					
	2002	2007	2011	2002 – 2007	2007 – 2011
MUNICIPIUL CONSTANȚA		310.471	304.279	- 40.110	-6190
ZMC – Constanța	122.071	131.012	139.730	+ 8963	+8718
EFORIE	9.316	9.465	9.856	+ 149	+391
NĂVODARI	31.746	32.390	34.936	+ 644	+2546
OVIDIU	12.591	13.134	13.929	+ 543	+656
MURFATLAR	10.742	10.857	10.855	- 115	-2

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

TECHIRGHIOI	6.872	7.109	7.218	+ 237	+109
AGIGEA	4.611	5.482	6.291	+ 871	+809
CORBU	4.254	5.261	5.781	+ 1.007	+520
CUMPĂNA	7.409	9.871	10.588	+ 2.462	+717
LUMINA	5.753	7.389	8.701	+ 1.636	+1312
MIHAIL KOGĂLNICEANU	9.436	10.072	10.109	+ 636	+37
POARTA ALBĂ	4.212	4.792	4.756	+ 580	-36
TUZLA	7.775	6.366	6.571	- 1.409	+205
VALU LUI TRAIAN	7.354	8.824	10.139	+ 1.470	+1315
COSTINEȘTI	2371	2446	2702	+75	+256
23 AUGUST	5150	5327	5564	+177	+237
ZMC + CONSTANȚA	480.173	449.256	452.275	- 31.147	+3019

Structura populației pe sexe

În mediul urban, reducerea populației s-a înregistrat preponderent în rândul femeilor, astfel populația feminină scăzând substanțial cu aproximativ 13.816, iar în rândul bărbaților scăzând cu 6.511 locuitori, între anii de referință 2007 și 2011.

În mod paradoxal, în Zona Metropolitană Constanța, populația femeilor comparativ cu cea a bărbaților se află la un nivel de paritate.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

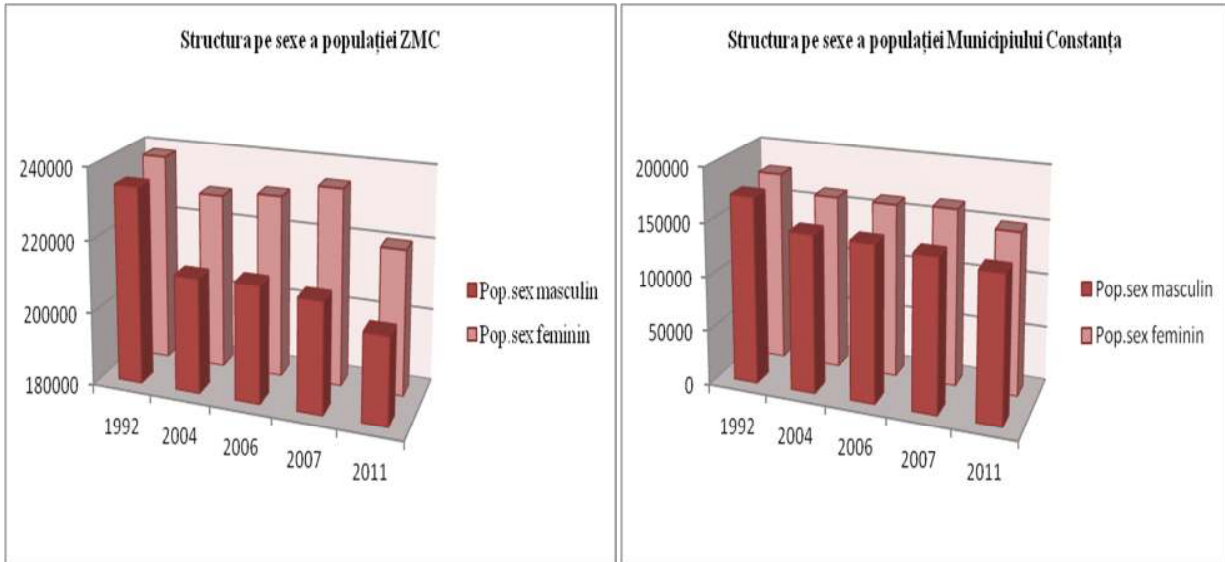
	1992		2004		2006		2007		2011	
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F
MUNICIPIUL CONSTANȚA	173.008	177.573	145.917	161.530	144.522	161.028	140.882	163.397	134.291	149.581
ZMC - CONSTANȚA	61.516	60.557	65.950	67.320	67.781	69.547	69.710	71.110	69.796	70.520
EFORIE	4.450	4.866	4.461	5.022	4.549	5.123	4.603	5.253	4.410	5.063
NĂVODARI	16.146	15.600	16.803	17.286	17.136	17.518	17.194	17.742	16.328	16.653
OVIDIU	6.371	6.220	6.576	6.781	6.727	6.945	6.728	7.201	6.793	7.054
MURFATLAR	5.465	5.277	5.364	5.475	5.390	5.553	5.341	5.514	5.100	5.106
TECHIRGHIOL	3.368	3.504	3.555	3.555	3.436	3.629	3.506	3.712	3.588	3.704
AGIGEA	2.436	2.175	2.898	2.771	3.042	2.957	3.190	3.101	3.473	3.101
CORBU	2.184	2.070	2.756	2.641	2.874	2.766	3.006	2.865	2.897	2.792
CUMPĂNA	3.705	3.704	4.770	4.790	5.039	5.142	5.220	5.368	6.093	6.240
LUMINA	2.908	2.845	3.945	3.913	4.238	4.218	4.344	4.357	4.451	4.497
MIHAIL KOGĂLNICEANU	4.747	4.691	4.937	5.002	4.978	5.078	5.004	5.105	4.656	5.022
POARTA ALBĂ	2.145	2.067	2.274	2.305	2.325	2.378	3.349	2.407	2.622	2.586
TUZLA	3.877	3.898	3.066	3.186	3.162	3.309	3.201	3.370	3.280	2.431
VALU LUI TRAIAN	3.714	3.640	4.545	4.593	4.885	4.931	5.024	5.115	6.105	6.271
COSTINEȘTI			1163	1223	1178	1211	1207	1239	1318	1384
23 AUGUST	2433	2390	2595	2583	2661	2626	2680	2647	2780	2784
ZMC + CONSTANȚA	236.957	240.540	215.613	232.656	216.142	234.409	214.479	238.393	208.185	224.269

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Sporul natural

Comparativ cu anul 2006, sporul natural și-a menținut tendința pozitivă, rămânând aceleași localități (Eforie, Mihail Kogălniceanu și Tuzla) unde sporul natural este în continuare negativ, numărul de nașteri fiind mai mic decât cel al deceselor.

Conform ultimului recensământ populația localităților din zona metropolitană înregistrează o scădere ușoară.

Totodată, în Zona Metropolitană Constanța anumite localități au înregistrat un număr semnificativ de nașteri comparativ cu cel al deceselor, exemplu: Năvodari, Cumpăna, Murfatlar și Valu lui Traian.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

	2004			2005			2006			2011		
	populația totală	născuți	decedați	populația totală	născuți	decedați	populația totală	născuți	decedați	populația totală	născuți	decedați
MUNICIPIUL CONSTANȚA	307.447	2.619	3.066	306.332	2.726	3.167	305.550	2.825	3.173	283.872	2.676	3.228
ZMC - CONSTANȚA	133.078	1.510	1.136	135.199	1.518	1.199	137.326	1.521	1.198	142.044	1.428	1.362
EFORIE	9.483	74	114	9.555	82	121	9.672	82	117	9.473	80	118
NAVODARI	34.089	378	208	34.337	392	189	34.654	368	204	32.981	353	263
OVIDIU	13.357	175	127	13.490	156	132	13.672	146	133	13.847	156	142
MURFATLAR	10.838	114	75	10.826	133	91	10.943	108	96	10.216	127	91
TECHIRGHIOI	6.910	70	72	7.034	66	76	7.065	62	64	7.292	78	85
AGIGEA	5.69	57	37	5.863	53	51	5.999	79	57	6.992	69	51
CORBU	5.406	77	51	5.521	73	69	5.640	65	74	5.689	55	62
CUMPANA	9.560	129	78	9.888	128	79	10.181	150	100	12.333	148	102
LUMINA	7.858	93	81	8.178	87	79	8.456	101	66	8.948	110	89

EXPERT PROIECT 2002 SRL Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

MIHAIL KOGĂLNICEANU	9.936	108	102	9.966	108	104	10.056	115	99	9.978	90	117
POARTA ALBA	4.579	86	36	4.662	84	48	4.703	78	39	5.208	63	53
TUZLA	6.252	61	78	6.374	70	70	6.471	50	61	6.711	55	80
VALU LUI TRAIAN	9.138	88	77	9.475	86	90	9.814	117	88	12.376	124	109
COSTINEȘTI	2.386	25	12	2.390	18	23	2.389	28	17	2.702	26	22
23 AUGUST	5.178	53	71	5.245	52	49	5.287	37	45	5.564	58	69
ZMC+ CONSTANȚA	448.089	4.207	4.285	449.166	4.314	4.438	450.552	4.411	4.433	434.182	4.188	4.681

Structura populației pe vârste

Ultimii 23 de ani (1992-2015) s-au caracterizat prin continuarea scăderii numerice a populației cu aproape 47 000 de locuitori. Schimbarea comportamentului demografic al cuplurilor față de propria reproducere, creșterea mortalității precum și migrația externă, au făcut ca populația să se reducă constant.

Structura pe vârste a populației poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității, fapt care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani). În paralel, creșterea speranței de viață a determinat creșterea numărului și ponderii populației vârstnice (65 ani și peste).

Piramida vârstelor reprezintă o adevărată „radiografie” a populației în care fiecare vârstă evidențiată are propria sa istorie ce ne arată tendințele pe termen lung ale fertilității și natalității, dar și

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

efectele de scurtă durată ale migrațiilor, ale politicilor demografice ori ale schimbărilor intervenite într-un secol de istorie demografică.

Menținerea de lungă durată a natalității scăzute a îngustat și mai mult baza piramidei.

Structura populației pe grupe de vârstă anul 2011																			
	Populația stabilă	0-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-29 ani	30-34 ani	35-39 ani	40-44 ani	45-49 ani	50-54 ani	55-59 ani	60-64 ani	65-69 ani	70-74 ani	75-79 ani	80-84 ani	peste 85 ani
Constanța	283872	13426	11571	11012	11352	19384	20716	23355	21475	25305	15135	20827	25133	20448	12983	12615	9745	6162	3228
ZMC - Constanța	142044	8608	8075	8115	7644	10636	10162	12035	10844	12577	5949	9894	10424	7986	5021	4465	3236	1794	966
Eforie	9473	495	419	437	392	567	599	683	735	920	489	714	820	665	415	414	365	209	135
Năvodari	32981	1912	1770	1678	1765	2684	2689	2967	2753	3420	2085	2659	2585	1630	909	707	453	214	101
Ovidiu	13847	863	763	817	758	982	891	1128	1072	1280	777	935	942	776	537	525	452	236	113
Murfătar	10216	621	624	632	603	857	745	813	850	1007	561	656	708	538	331	330	185	104	51
Techirghiol	7292	378	362	383	387	530	456	612	562	732	398	514	485	457	292	287	231	145	81
Agigea	6992	400	374	392	363	519	477	528	549	690	402	524	558	406	309	233	136	85	47
Corbu	5689	363	375	357	335	431	398	488	441	452	300	384	400	321	209	165	143	81	46

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
 Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Cumpăna	12333	852	803	746	701	872	906	1180	1087	1082	593	761	877	694	415	324	219	149	72
Lumina	8948	641	562	541	495	663	601	787	706	785	419	577	641	530	331	313	198	106	52
Mihail Kogălniceanu	9978	522	528	667	536	800	690	783	790	932	637	670	699	528	350	362	271	133	80
Poarta Albă	5208	384	420	372	320	376	371	449	399	453	246	292	320	235	161	161	143	70	36
Tuzla	6711	341	342	374	347	453	418	507	588	664	307	430	515	491	303	286	177	113	55
Valu lui Traian	12376	833	733	719	642	902	921	1110	1077	1134	612	778	874	715	459	358	263	149	97
Costinesti	2866	156	160	149	158	198	205	231	236	299	162	204	222	161	100	91	68	42	24
23 August	5483	280	286	321	296	376	374	434	469	506	291	332	399	348	255	230	156	81	49
ZMC+ Constanta	4346	2207 0	2009 2	1959 7	1945 0	3059 4	3145 7	3605 5	3302 4	3868 7	2153 7	3125 7	3617 8	2894 3	1835 9	1740 1	12981	807 9	426 7

Aspecte și probleme sociale

Conform datelor statistice obținute în cadrul recensământului general al populației din anul 2011, Zona Metropolitană Constanța prezintă o mare diversitate în structura etnică, aici fiind reprezentate majoritatea etniilor prezente în România.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Structura populației pe etnii la recensământul din anul 2011

2011	Populația stabilă	români	maghiari	germani	romi	ucraineni	sârbi	croați	ruși lipoveni	evrei	tătari	slovaci	turci	bulgari	cehi	greci	polonezi	armeni	alte etnii
Constanța	283872	235925	214	86	2225	61	10	4	601	31	7367	4	6525	18	-	231	12	230	474
ZMC - Constanța	142044	121035	79	27	2039	9	-	-	618	-	4852	-	2528	-	-	5	8	8	86
Eforie	9473	7637	17	5	308	-	-	-	11	-	337	-	209	-	-	-	8	5	7
Năvodari	32981	29504	20	5	293	9	-	-	558	-	108	0	292	-	-	-	-	-	26
Ovidiu	13847	11218	3	4	254	-	-	-	8	-	418	-	348	-	-	5	-	-	12
Murfatlar	10216	8612	10	-	254	-	-	-	-	-	562	-	102	-	-	-	-	-	-
Techirghio I	7292	6522	7	-	29	-	-	-	9	-	673	-	430	-	-	-	-	3	3
Agigea	6992	5739	5	-	16	-	-	-	11	-	447	-	81	-	-	-	-	-	10
Corbu	5689	5299	-	-	45	-	-	-	4	-	-	-	5	-	-	-	-	-	3
Cumpăna	12333	10680	5	6	217	-	-	-	4	-	174	-	507	-	-	-	-	-	4
Lumina	8948	7539	-	-	123	-	-	-	-	-	267	-	96	-	-	-	-	-	5
Mihail Kogălniceanu	9978	8712	3	3	244	-	-	-	-	-	323	-	52	-	-	-	-	-	-

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Poarta Albă	5208	4816	-	-	33	-	-	-	4	-	35	-	42	-	-	-	-	-	
Tuzla	6711	5973	3	-	-	-	-	-	3	-	294	-	170	-	-	-	-	4	
Valu lui Traian	12376	9684	6	4	223	-	-	-	6	-	1214	-	194	-	-	-	-	12	
Costinesti	2866	2683	3		12								9						
23 August	5483	4734			20				3		433		24						
ZMC+ Constanța	434.265	364.377	296	113	4296	70	10	4	1222	31	12652	4	9086	18	-	236	20	238	560

La nivelul Zonei Metropolitane Constanța, în structura etnică, românii dețin ponderea majoritară reprezentând 83,1% din populația zonei alături de celelalte etnii minoritare: turci (9.053) , respectiv 43,52% din totalul persoanelor de etnie turcă înregistrate la nivelul Județului Constanța (20.800 persoane), tătari (12.219) cu o pondere de 62% din totalul persoanelor de etnie tătară înregistrate la nivelul Județului Constanța (19.701 persoane), ruși-lipoveni (1.219), romi (4.264), greci (236), maghiari (293), altele minorități (560).

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Structura populației după apartenența religioasă la recensământul din anul 2011

2011	Populația stabilă	Ortodoxă	Roman o-catolică	Refor-mată	Penti-costală	Greco-catolică	Baptistă	Adventistă de ziua a 7- a	Musulmană	Creștină după Evanghelic	Creștină de rit vechi	Evanghelică Lutherană sinodo - presbiterian	Evanghelică de confesiune augustină	Mozaică	Atei	Altă religie	
Constanța	283872	235733	1425	70	286	128	446	337	14557	35	276	15	55	17	21	298	187
ZMC - Constanța	142024	113909	1466	23	1122	48	481	430	7626	15	335	-	62	-	3	63	23
Eforie	9473	7696	46	8	74	7	7	44	534	-	6	-	22	-	-	4	3
Năvodari	32981	29056	373	5	190	19	201	64	534	-	312	-	4	-	-	25	7
Ovidiu	13847	11308	51	-	20	5	24	11	821	-	-	-	-	-	-	7	-
Murfatlar	10216	3512	34	4	224	-	69	7	679	-	-	-	-	-	-	3	-
Techirghio I	7292	5552	33	3	35	-	-	38	1098	-	3	-	-	-	-	9	-
Agigea	6992	5495	57	-	171	-	31	-	10	-	4	-	-	-	3	-	-
Corbu	5689	5040	13	-	12	-	89	197	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Cumpăna	12333	10319	75	-	239	-	-	6	909	12	-	-	-	-	-	4	6
Lumina	8948	7013	492	-	40	-	12	8	453	-	-	-	5	-	-	4	-

20

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Mihail Kogălniceanu	9978	8667	220	3	7	11	-	13	464	-	6	-	-	-	-	4	-
Poarta Albă	5208	4740	14	-	44	-	31	6	88	-	-	-	11	-	-	-	-
Tuzla	6711	5793	21	-	6	-	3	6	588	3	-	-	17	-	-	-	7
Valu lui Traian	12376	9718	37	-	60	6	14	50	1438	-	4	-	3	-	-	3	-
Costinesti	2866	2659	9		8		5	7	17								7
23 August	5483	4712	24		12				455	3							4
ZMC+ Constanța	434.265	356.853	2.924	93	1428	176	932	774	22.655	53	611	15	117	17	24	368	214

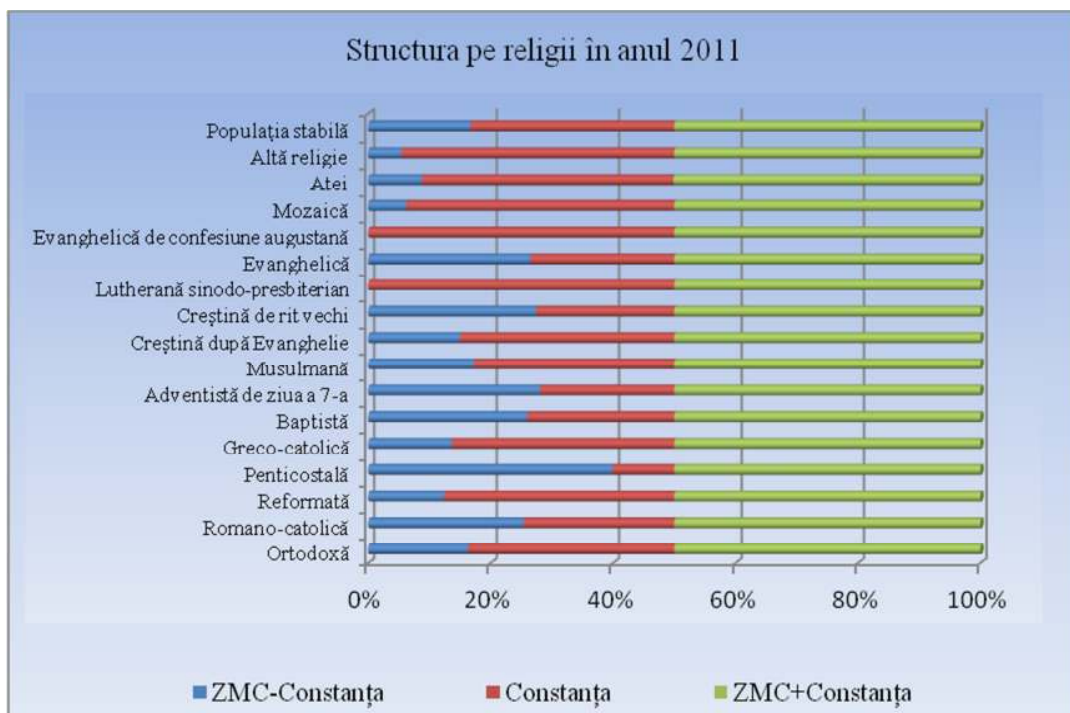

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I. 3. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

I.3.1. Analiza generală a factorilor de mediu

Calitatea aerului

Pentru evaluarea gradului de poluare a aerului au fost instalate 3 stații automate de monitorizare a calității în municipiul Constanța (zona Casa de Cultură; zona Parc Primărie; str. Prolungirea Liliacului nr. 6), precum și alte două stații, în orașul Năvodari (Tabăra Victoria; Liceul Lazăr Edeleanu), stații ce pun la dispoziția publicului și factorilor de decizie date și informații având urmare grad de certitudine.

Stațiile sunt echipate cu analizoare de dioxid de sulf, dioxid și oxizi de azot; monoxid de carbon; ozon; pulberi în suspensie (PM 10, PM 2.5,); benzen; COV (compuși organici volatili) care transmit rezultatele în timp real. Măsurătorile se efectuează continuu, iar din valorile obținute se integrează și se obține o medie orară pe fiecare indicator de calitate, care poate fi comparată cu valoarea maximă admisibilă pe intervalul respectiv (conform cerințelor Uniunii Europene).

Poluanții monitorizați sunt cei prevăzuți în legislația română, transpusă din cea europeană, valorile limită impuse prin Legea 104/2011 (Legea privind calitatea mediului înconjurător) având scopul de a evita, preveni și reduce efectele nocive asupra sănătății umane și a mediului.

La nivelul anului 2013 nu s-au înregistrat depășiri ale valorilor-limită orare, zilnice sau anuale pentru poluanții SO₂, NO₂, NH₃.

Acești poluanți au un efect acidifiant asupra mediului, ca urmare a prezenței unor compuși alogeni care determină o serie de reacții chimice în atmosferă, conducând la modificarea pH-ului aerului, precipitațiilor și solului.

Depunerile acide afectează apa de suprafață, pânza freatică și solul, prejudicii importante suferind lacurile și fauna piscicolă, pădurile, agricultura și animalele.

23

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Poluarea cu pulberi a atmosferei poate avea surse naturale, ca de exemplu antrenarea particulelor de la suprafața solului de către vânt, sau antropice: procesele de producție (industria metalurgică, industria chimică etc.), arderile din sectorul energetic, șantierele de construcții și transportul rutier, haldele și depozitele de deșeuri industriale și municipale, sistemele de încălzire individuale, îndeosebi cele care utilizează combustibili solizi etc.

Pentru pulberi sedimentabile (PM 10; PM 2,5) se înregistrează depășiri relativ frecvent, acestea fiind cauzate atât de poluarea produsă de trafic, activități industriale și operarea mărfurilor vrac, precum și de tendințele de deșertificare înregistrate în zonă.

Conform *Raportului Agenției pentru Protecția Mediului Constanța pe anul 2013*, acestea au fost monitorizate în 16 secțiuni de prelevare iar calitatea aerului a fost mai bună față de anii anteriori.

Cele mai multe depășiri s-au înregistrat în lunile de iarnă, sursele depășirilor fiind în principal traficul intens, facilitățile de parcare din apropiere (Stație taxiuri, Parcare Kaufland), precum și împrăștierea de material antiderapant în perioadele cu ninsoare.

S-a constatat o creștere a valorilor măsurate în perioada de iarnă și pentru PM 2,5, din cauza faptului că în apropiere de stația CT2 (zona Parc Primărie), la mică distanță, se amplasează în fiecare an orașelul copiilor.

O zonă critică din punct de vedere al calitatii aerului este reprezentată în municipiul Constanța de Bd-ul. Alexandru Lăpușneanu, pe tronsonul de tip canion dintre Casa de Cultură și intersecția cu Bd-ul. Brătianu.

În ultimii ani s-au întreprins o serie de măsuri și acțiuni în scopul prevenirii, ameliorării și reducerii poluării aerului.

Prin *Programul Integrat de Gestionare a Calității Aerului în aglomerarea Constanța și municipiul Medgidia* pentru indicatorii (NO₂, SO₂ și PM10) au fost incluse măsuri pentru reducerea poluării din surse industriale, de trafic, de suprafață (încălzire rezidențială) precum și

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

măsuri de întreținere, amenajare și reabilitare spații verzi, măsuri pentru organizarea șantierelor de construcții și acțiuni de conștientizare.

Pentru instalațiile mari de ardere (CET Palas) s-au întocmit Programe de Reducere Progresivă a emisiilor de pulberi.

Reducerea emisiilor de pulberi din traficul auto s-a realizat prin implementarea *Programului Rabla*, program finanțat de către Administrația Fondului pentru Mediu, acesta având drept scop înnoirea parcului auto.

Totodată, s-au construit sensuri giratorii în intersecțiile problemă, s-au transformat unele străzi cu dublu sens în sens unic iar anumite străzi au devenit exclusiv pietonale. Deasemenea, în orașe și localități a fost plantată o serie mare de arbori și arbuști.

Calitatea apei

Dezvoltarea pe termen lung a resurselor de apă necesită o gospodărire durabilă a acestora și recunoașterea interdependenței elementelor legate de cantitatea și calitatea apelor.

Principalii factori care afectează calitatea apelor: epurarea inadecvată a apelor uzate menajere, controlul inadecvat al evacuărilor de ape uzate industriale, pierderea și distrugerea zonelor de captare, amplasarea necorespunzătoare a obiectivelor industriale, defrișarea, modificarea necontrolată a tipurilor de culturi agricole și proastele practici agricole.

Consecințele măsurabile constau în efectele generate asupra sănătății umane și a ecosistemelor. Acestea se resimt nu numai la nivelul apelor curgătoare în care are loc deversarea agenților poluanți, ci și la sute de mii de km de locul producerii scurgerilor, deoarece apele râurilor, fluviilor pot infesta suprafețe întinse, ajungând în final la nivelul mărilor. Apele poluate se infiltrează în pământ până la pânzele freatice, contaminând sursele de apă potabilă.

Pentru încadrarea în limitele de potabilitate, apa este dezinfectată cu clor gazos (astfel valorile indicatorilor bacteriologici se încadrează în limitele de potabilitate), iar puțurile cu nitrați fie au fost scoase din funcțiune, fie apa acestora a fost amestecată în rezervor cu cea din puțurile

25

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

fără nitrați, astfel încât apa distribuită populației să se încadreze în limitele de potabilitate (NO_3 - 50 mg/l), conform Directivei CE 98/83/CE.

Se constată că apa potabilă în municipiul Constanța, precum și apa din orașele mari este în general corespunzătoare spre deosebire de localitățile din mediul rural unde se întâlnesc atât neconformități microbiologice, cât și chimice.

Din punct de vedere al poluării cu nitrați (peste 50mg/l), zonele critice sunt : Mihail Kogălniceanu, Credința, Biruința-Topraisar, Hârșova, Techirghiol, Plopeni, Dulcești, Albești, Mihai Viteazul.

Zone critice din punct de vedere al poluării apelor de suprafață:

- în zona Port Constanța, acvatoriul aferent Șantierului naval Constanța în mod uzual a fost considerat o zonă critică datorită evacuărilor de ape pluviale și tehnologice impurificate;
- zona depozit nord OIL Terminal, unde pânza freatică este poluată cu produs petrolier, având ca urmare producerea de disconfort locuitorilor din zona Far, prin emisii de gaze volatile pe calea rețelelor de canalizare, în locuințe. De asemenea, în zona depozitului Port Constanța, prin pierderi accidentale și evacuări de ape insuficient epurate în cadrul celor două separatoare din dotare, se produce poluarea cu produs petrolier a acvatoriului portuar în zona danelor 69-70.

În prezent, S.C RAJA S.A efectuează monitorizarea agenților economici în toate aglomerările unde există canalizare. Această monitorizare se impune, în special, agenților economici cu activitate industrială care deversează apă uzată în sistemul public de canalizare, care au o contribuție semnificativă la încărcarea organică și anorganică a apei.

În Planul de Acțiune cuprins în Strategia privind managementul apelor uzate industriale este prevăzută continuarea monitorizării agenților economici, precum și monitorizarea agenților economici nou racordați la rețeaua de canalizare.

În momentul actual se află în desfășurare mai multe proiecte finanțate prin POS Mediu, prin care se vor realiza investiții în infrastructura de apă uzată, rețele de canalizare și stații de epurare.

26

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Prin acestea se urmărește asigurarea unei calități superioare a apei potabile, ocrotirea și conservarea naturii pentru păstrarea unui echilibru ecologic.

Calitatea solului

Solurile din Zona Metropolitană Constanța prezintă o mare diversitate de condiții genetice și de mediu. În general, în condiții naturale, fertilitatea și potențialul de producție al acestor soluri permit diversificarea structurii culturilor. În ultima perioadă, datorită atât modificărilor climatice cât și factorului uman, starea fertilității solurilor a scăzut, fapt ce a dus la creșterea suprafețelor cu terenuri degradate.

Datorită condițiilor variate, repartiția tipurilor de sol din județul Constanța și implicit spațiul metropolitan este făcută astfel: protisoluri, cernosoluri, hidrisoluri, salsodisoluri, antrisoluri.

Din punct de vedere genetic majoritatea solurilor au ca material parental loessul care contribuie la degradarea mai rapidă a solurilor.

Solul este supus acțiunii poluării din aer și apă, fiind locul de întâlnire al diferiților poluanți: pulberile din aer și gazele toxice dizolvate de precipitații se întorc pe sol; apele de infiltrație impregnează solul cu poluanți antrenându-l spre adâncime; râurile poluate infectează suprafețele inundate sau irigate. Aproape toate reziduurile solide sunt depozitate prin aglomerare sau aruncate la întâmplare pe sol.

Aplicarea îngrășămintelor este un factor important, care determină creșterea productivității plantelor și a fertilității solului, dar cu riscul de a crește nivelul de impurificare a mediului ambiant, provocând dereglarea echilibrului ecologic (mai cu seamă prin acumularea nitraților), în cazul în care sunt folosite fără a se lua în considerare natura solurilor, necesitățile plantelor și condițiile meteorologice locale.

Poluarea cu reziduuri provenite din activitatea zootehnică se înregistrează, în special, în mediul rural. Deși, deșeurile din activitatea zootehnică se încadrează în clasa celor ușor

27

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

degradabile, acestea generează în procesul de descompunere diferite gaze și substanțe care pot constitui o sursă de impact semnificativ asupra mediului și în special asupra solului, mai ales prin dejecțiile provenite de la porci și păsări.

Conform studiilor efectuate în perioada 2002-2012, terenurile au fost afectate în principal de procese de gleizare și de salinizare.

În județul Constanța majoritatea suprafețelor agricole au pH slab alcalin, însușire specifică solurilor din zonă.

Apariția și dezvoltarea fenomenelor de alcalinitate moderată și puternică, reducerea aprovizionării cu fosfor și a procentului de humus, au fost influențate de următorii factori: agrotehnica intensivă aplicată până în anul 1989 (irigat intensiv, fără respectarea unei norme de irigat, numărul mare de treceri pentru lucrările solului) precum și agrotehnica deficitară aplicată în perioada 1990-2000, care nu a respectat aplicarea tehnologiei și cerințele plantelor de cultură.

După anul 2000, mulți specialiști au preluat și comasat suprafețe mari de teren, au îmbunătățit agrotehnica, parcul de mașini, încercând astfel să refacă însușirile solului.

Terenuri afectate în special de eroziune atât de suprafață cât și de adâncime se întâlnesc pe întreg teritoriul județului Constanța urmând a fi identificate prin studii pedologice și agrochimice aprofundate.

1.3.2. Resurse naturale

Bogățiile solului sunt reprezentate de terenuri agricole, care reprezintă 80% din suprafața totală, iar suprafața arabilă cca 85%.

În subsol sunt importante resurse minerale printre care se numără mineralele feroase, apele mineralizate, materialele de construcții, izvoarele mezotermale, rocile comune și fosfatice.

Platforma continentală a Mării Negre are importante resurse de hidrocarburi și minerale puse în valoare pe măsura dării în folosință a unor instalații de foraj marin.

28

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Tot din punct de vedere al resurselor naturale, un interes special îl prezintă lacurile sărate Techirghiol și Nuntași cu importantele lor de rezerve de nămol sapropelic.

1.3.3. Alimentarea cu apă și tratarea apelor uzate

Alimentarea cu apă

Aprovizionarea cu apă potabilă în Zona Metropolitană Constanța se realizează prin exploatarea tuturor tipurilor de surse de apă folosite în scop potabil. Modul de distribuție a apei se face în **sistem centralizat** (Constanța , Lumina , Năvodari , Corbu, din amestecul **surselor de suprafață** (Canalul Galeșu – canal amenajat pe traiectul Canalului Dunăre-Marea Neagră) și profunzime (Cișmea, Caragea Dermeni, Constanța Nord);

Celelalte localități urbane metropolitane, precum și o mare parte a localităților rurale se alimentează cu apă potabilă din surse de profunzime reprezentate de foraje cu adâncimi variate.

Sistemul individual este reprezentat de fântâni individuale sau publice, izvoare și cișmele , respectiv surse de apă ce folosesc pânză freatică, adică apă subterană aflată la mică adâncime.

Zona Metropolitană Constanța este asigurată din punctul de vedere al alimentării cu apă potabilă prin intermediul sistemului interconectat „Litoral”. Infrastructura de alimentare cu apă, precum și cea de canalizare se află în administrarea Regiei Autonome Județene de Apă Constanța.

Conform datelor statistice, la nivelul anului 2014, lungimea rețelei de distribuție a apei potabile la nivelul Zonei Metropolitane Constanța este de 1.249,08 Km, iar lungimea simplă a rețelei de canalizare este de 916,3 Km.

Cu toate că o mare parte dintre localitățile componente ale Zonei Metropolitane Constanța dispun de sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă a populației și canalizare,

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

în foarte multe localități (în special localitățile rurale), acestea au un grad avansat de uzură, necesitând lucrări de reabilitare și extindere.

Astfel, preocuparea permanentă de ridicare a nivelului calitativ al apei a făcut ca S.C. RAJA S.A. CONSTANȚA să implementeze o serie de proiecte de reabilitare/modernizare și extindere a sistemelor de alimentare cu apă și de evacuare a apelor uzate în mai multe localități din Zona Metropolitană Constanța, majoritatea proiectelor fiind finanțate din fonduri europene (proiecte ce vor fi prezentate succint mai jos).

SC RAJA SA Constanța implementează în momentul actual Proiectul *“Asistență Tehnică pentru pregătirea Aplicației de Finanțare și a Documentațiilor de Atribuire pentru proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014 - 2020”*, finanțat de către Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, prin POS Mediu, termenul de finalizare fiind anul 2015.

Tratarea apelor uzate

Zona metropolitană este deservită de **6 stații de epurare ape uzate**, funcționale, aparținând SC RAJA SA.(Constanța Sud, Constanța Nord, Eforie Sud, Poarta Albă, Ovidiu, M.Kogălniceanu).

Apa uzată ajunge în stațiile de epurare atât gravitațional cât și cu ajutorul stațiilor de pompare a apelor uzate.

Instalațiile puse în funcțiune privind colectarea, transportul și epurarea apelor uzate din Zona Metropolitană Constanța au următoarele capacități:

- 6 stații de epurare cu o capacitate maximă de 6 408,5 l/s, din care:
  - cu treaptă mecanică și biologică - 5 stații: Constanța Sud, Eforie Sud, Poarta Albă, Năvodari, Mihail Kogălniceanu;
  - cu treaptă mecanică - 1 stație (Stația de Epurare Constanța Nord)
- 85 stații de pompare a apelor uzate, însumând o capacitate de pompare de 57 660 mc/h.

30

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Funcționarea stațiilor de epurare în condiții de eficiență are ca principale obiective protejarea Mării Negre, a apelor de băiere și a zonei de coastă.

S.C. RAJA S.A. CONSTANȚA implementează, în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu, Axa Prioritară 1, *Proiectul "Canalizare menajeră, comuna Valu lui Traian, etapa III, județul Constanța"*, cofinanțat din Fondul de Coeziune . Lucrările au fost demarate la sfârșitul lunii iunie 2014, având ca termen de finalizare anul 2015.

Noua rețea de canalizare va deservi a populație suplimentară de 7.132 persoane, iar numărul de gospodării ce se vor putea conecta este de 2418 din totalul de 4500 al comunei.

De asemenea, tot prin intermediul POS Mediu, în municipiul Constanța s-a implementat proiectul *"Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată pentru regiunea Constanța – Ilfov"*, prin care a fost de reabilitată a artera de apă potabilă de pe Bd. 1 Mai din Constanța, arteră ce se afla într-o avansată stare de degradare și care producea frecvent avarii.

Alt proiect implementat de către RAJA a constat în *"Reabilitarea stației de epurare ape uzate – Eforie Sud"*. Această stație de epurare ape uzate este amplasată între Balta Tuzla și Lacul Techirghiol, la o distanță de circa 22 km de localitatea Constanța.

Având în vedere vechimea fostei stații, precum și stadiul avansat de degradare a obiectivelor, a fost necesară demolarea aproape în totalitate a structurilor ce compuneau vechea stație de epurare și reconstrucția altor obiective, echipate cu utilaje și echipamente noi.

Stația de epurare primește apă uzată din aglomerările Costinești, Schitu, Tuzla, Eforie, Techirghiol și Agigea, deservind o populație de peste 100.000 de locuitori.

În implementare se află și proiectul *"Reabilitarea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în regiunea Constanța-Ialomița"*, proiect finanțat din Fondul de Coeziune, Axei Prioritare I din Programul Operațional Sectorial Mediu, termenul de finalizare fiind anul 2015.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Populația beneficiară a proiectului va fi de aproximativ 603.442 locuitori, dintre care 546.730 locuitori sunt în județul Constanța.

Localitățile incluse în proiect sunt: Mamaia, Palazu Mare, Cumpăna, Ovidiu, Mihail Kogălniceanu, Corbu, Lumina, Năvodari, Poarta Albă, Valu lui Traian, Agigea, Eforie Nord, Eforie Sud, Techirghiol Tuzla.

Investițiile care se vor realiza în cadrul proiectului constau în măsuri de extindere și reabilitare a surselor de apă; investițiile în sectorul de alimentare cu apă, investițiile în sectorul de apă uzată.

După finalizarea investițiilor, procentul de populație branșată la sistemul de alimentare cu apă în județul Constanța va crește de la 93,1% la 97,7%. Împreună cu alte proiecte aflate în desfășurare în paralel, procentul va ajunge la 100%, realizându-se astfel conformarea la cerințele Directivelor Europene.

Finalizarea acestor proiecte va asigura creșterea gradului de acoperire a tratării apei uzate, reducerea riscului pentru sănătate prin extinderea rețelei de canalizare pentru a acoperi populația care în prezent este dependentă de facilitățile de eliminare a deșeurilor cu reducerea riscului asociat de poluare a apei de suprafață și subterane, precum și reducerea riscului de inundații a rețelelor de colectare a apelor uzate.

1.3.4. Managementul durabil al deșeurilor

În prezent, în județul Constanța managementul durabil al deșeurilor este asistat prin intermediul „Planului Județean de gestionare a deșeurilor”, document strategic care urmărește proiectarea fluxului de deseuri printr-o viziune globală asupra etapelor din gestiunea deșeurilor și ajută la identificarea lipsurilor și punctelor slabe ale sistemului ce urmează a fi rezolvate prin planificare integrată precum și prin identificarea soluțiilor durabile din punct de vedere economic și ecologic, adaptate la condițiile locale specifice.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Deșeurile de orice fel, rezultate din multiplele activități umane, constituie o problemă de o deosebită actualitate, datorată creșterii continue a cantităților și a tipurilor acestora, cât și datorită însemnatelor cantități de materii prime, materiale re folosibile și energie care pot fi recuperate și introduse în circuitul economic.

Actualele practici de colectare, transport și depozitare a deșeurilor sunt încă în multe cazuri necorespunzătoare, generând un impact negativ asupra factorilor de mediu și facilitând înmulțirea și diseminarea agenților patogeni și a vectorilor acestora.

Principalele forme de impact și risc determinate de depozitele de deșeuri orășenești și industriale, în ordinea în care sunt percepute de populație, sunt: modificări de peisaj și disconfort vizual, poluarea aerului, a apelor de suprafață precum și modificări ale fertilităților solurilor și ale compoziției biocenozelor terenurilor învecinate. Poluarea aerului se datorează atât gazelor de depozit, a arderilor necontrolate a deșeurilor în cazul amplasamentelor neconforme, cât și modului uneori defectuos de colectare și transport a deșeurilor de la generatori.

În *Raportul privind starea factorilor de mediu al Agenției pentru Protecția Mediului Constanța pe anul 2013*, depozitarea deșeurilor a continuat să reprezinte principala opțiune de eliminare a deșeurilor municipale, cantitatea de deșeuri eliminată prin depozitare, în anul 2013 fiind de 359325,6 tone.

Efectele asupra florei și faunei sunt teoretic limitate în timp la durata exploatării depozitului, însă reconstrucția ecologică realizată după eliberarea zonei de sarcini tehnologice nu va putea restabili echilibrul biologic inițial, evoluția biosistemului fiind ireversibil modificată.

Atât exfiltrațiile din depozite, cât și apele scurse de pe versanți influențează calitatea solurilor înconjurătoare, fapt ce se repercutează asupra folosinței acestora. Deșeurile, dar mai ales cele industriale, constituie risc pentru sănătate datorită conținutului de substanțe toxice (plumb, cadmiu), uleiuri uzate, produse petroliere.

Pe raza municipiului Constanța nu există depozite de deșeuri menajere. Deșeurile menajere și asimilabile acestora sunt transportate în vederea depozitării la rampa ecologică

33

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

amplasată pe raza administrativă a orașului Ovidiu. Depozitul de deșeuri menajere și asimilabile, administrat de S.C TRACON S.A, deservește localitățile Constanța, Ovidiu și Năvodari. Din anul 2009 în acest depozit au fost transportate și deșeuri provenite din localitățile rurale unde au fost înființate servicii de salubritate sau au fost încheiate contracte pentru colectarea și transportul deșeurilor menajere de către operatori economici autorizați.

Poluarea aerului cu mirosuri neplăcute și cu suspensii antrenate de vânt este deosebit de evidentă în zona depozitelor orășenești actuale, în care nu se practică acoperirea cu materiale inerte. Depozitele neimpermeabilizate de deșeuri urbane sunt deseori sursa infestării apelor subterane cu nitriți și nitrați, dar și cu alte elemente poluante. Actualele practici de colectare transport/depozitare deșeuri urbane și rurale facilitează înmulțirea și diseminarea agenților patogeni și a vectorilor acestora (insecte, câini vagabonzi etc).

Un aspect negativ este acela că multe materiale reciclabile și utile sunt depozitate împreună cu cele nereciclabile, fiind amestecate și contaminate din punct de vedere chimic și biologic, recuperarea lor fiind dificilă.

Cantitatea de deșeuri eliminate în depozite neconforme și calendarul sistării activității în depozitele neconforme

- tone -

Denumire depozit	Operator	2011	2012	2013	An închidere
Depozit de deșeuri Murfatlar	Primăria Murfatlar	6483	6251	6203	2015
Depozit Techirghiol	Primăria Techirghiol	6069	2521	0	2012
Total		12 552	8 772	6203	

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

În perioada 2010–2015, a fost sistată activitatea de depozitare, în aceste două depozite neconforme, în concordanță cu prevederile calendarului de închidere din H.G. 349/2005 (privind depozitarea deșeurilor).

Cantitatea de deșuri eliminate în depozite ecologice			
- tone -			
Denumire depozit	2011	2012	2013
Depozit ecologic de deșuri menajere și industriale asimilabile Ovidiu – operator S.C TRACON srl	240558	240285	240556
Depozit ecologic de deșuri menajere și industriale CNAPMC – PORT Operator : SC IRIDEX GROUP IMPORT EXPORT BUCUREȘTI FILIALA COSTINEȘTI SRL	7904	6424	5651
TOTAL	248 462	246 709	246 207

În următorul tabel este prezentată ponderea populației care a beneficiat de servicii de salubritate la nivelul Zonei Metropolitane Constanța în anii 2012 și 2013.

Salubritatea în Zona Metropolitană Constanța		
Denumire agent de salubritate	Număr de locuitori deserviți	
	2012	2013
S.C Consal Trade SRL	5.120	0

35

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

S.C Polaris M Holding Constanța	384.553	389.883
S.C Ovi-prest Con Ovidiu	14.492	14.495
Primăria Techirghiol	7.670	7.770
Primăria Murfatlar Serviciul de Gospodărire Comunală	10.786	10.768
SC. Agigea Serv-Util SRL	7.424	7.481
Servicii Publice de Mentenanță Mihail Kogălniceanu SRL	10.210	10.234
Primăria Corbu	6.156	6.182
S.C Gospodăria Lumina SRL	10.021	10.132
Consiliul Local Comuna Valu lui Traian – Serviciul de salubritate*	5509	0

*serviciul de salubritate preluat de SC IRIDEX GROUP IMPORT EXPORT BUCUREȘTI FILIALA COSTINEȘTI SRL (populația deservită inclusă în populația deservită de această societate)

În orașele mai mari, salubritatea este asigurată de serviciile de salubritate, în cele cu număr mai mic de locuitori activitatea de salubritate fiind asigurată de serviciul de gospodărire din primărie. În anul 2012, în județul Constanța, gradul de acoperire cu servicii de salubritate a fost de 100% în mediul urban și 85,4% în mediul rural.

O parte dintre primăriile din mediul rural au încheiat contracte pentru preluarea deșeurilor menajere de către operatori economici autorizați pentru salubritate sau pentru eliminarea deșeurilor sau și-au înființat propriile servicii de salubritate.

Depozitarea deșeurilor inerte se face în incinta Portului Constanța, la Poarta 9, în apropierea danei 103, pe un teren special amenajat. Depozitul de deșeuri inerte Poarta 9 – Constanța Sud a depus documentație de BMI (2003). Are o suprafață de 41 472 mp iar cantitatea de deșeuri existentă în perimetru este de cca 90 000 tone. Capacitatea actuală a depozitului este de 45 000

36

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

mc, iar după închiderea rampei (termen neprecizat), terenul va fi utilizat pentru amplasarea unor unități portuare.

Depozitul de deșuri inerte amplasat în localitatea Ovidiu, operat de SC OVI PRESTCON SRL a fost pus în funcțiune în anul 2008 . Depozitul are o capacitate de 310767 mc și primește pentru eliminare deșuri din construcții și demolări (beton, cărămizi, țigle și materiale ceramice precum și amestecuri ale acestora, sticlă, pământ și pietre fără conținut de substanțe periculoase) și fracțiuni colectate separat din deșuri municipale de tipul sticlă, pământ și pietre. În acest depozit, la nivelul anului 2013 au fost eliminat 8819,6 tone deșuri din construcții și demolări și fracțiuni colectate separat

Din anul 2005, în municipiul Constanța funcționează o instalație pentru sortarea deșeurilor reciclabile din deșuri menajere cu o capacitate de sortare de 9 tone/oră. Instalația aparține societății S.C M.M. RECYCLYNG S.R.L. Același operator deține și o instalație de valorificare PET cu o capacitate de 450 tone/oră.

	Date privind sortarea deșeurilor menajere	
	Sortare deșuri menajere	
	2012	2013
Capacitatea instalației de sortare (tone/oră)	9	9
Cantitatea de deșuri sortate (tone)	1962,28	1289,78
Cantitatea de deșuri menajere supusă sortării (tone)	8638,66	7693,72

În instalația de sortare aparținând S.C. M.M. RECYCLING S.R.L., la nivelul anului 2013, au fost sortate 1289,78 tone deșuri reciclabile din deșuri menajere, cantitate mai scăzută față de anul 2012.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Stații de sortare a deșeurilor se află și în două dintre zonele metropolitane, și anume în Cumpăna și Corbu.

În aceste stații sunt supuse sortării deșeurile colectate selectiv în containerele pentru hârtie și carton, plastic, metal și sticlă.

Stația de sortare din Cumpăna are o capacitate de sortare de 450 tone/an, în anul 2013 au fiind sortate aproximativ 99 tone deșeuri reciclabile.

Stația de sortare din Corbu are o capacitate de 300 tone/an, în anul 2013 fiind sortate aproximativ 13,6 tone deșeuri reciclabile

Deșeurile biodegradabile municipale reprezintă fracția biodegradabilă din deșeuri menajere și asimilabile colectate în amestec precum și fracția biodegradabilă din deșeuri municipale colectate separat, inclusiv deșeuri din parcuri și grădini, piețe, deșeuri stradale.

La nivelul județului Constanța, în mediul urban nu există inițiative pentru colectarea separată a deșeurilor biodegradabile. În mediul rural, compostarea deșeurilor biodegradabile se realizează în foarte mică măsură în gospodăriile particulare.

În anul 2011 a fost pusă în funcțiune stația de compostare de la Corbu. Capacitatea stației de compostare este de 1000 tone/an, dar din lipsa deșeurilor stația de compostare nu a funcționat nici în anul 2013.

În anul 2012 SC Com Agra SRL a fost autorizată din punct de vedere al protecției mediului să desfășoare activitatea de sortare/colectare deșeuri reciclabile în DEDMI Ovidiu, depozit operat de SC Tracon SRL Brăila. Cantitatea de deșeuri municipale supusă sortării în anul 2013 a fost de 1119,74 tone, iar cantitatea de deșeuri reciclabile rezultate în urma sortării a fost de 7601 tone.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Colectare selectivă și reciclarea deșeurilor

Sistemul pentru colectarea selectivă a deșeurilor de ambalaje la nivelul localităților urbane nu este foarte bine stabilit sau în anumite localități încă nu a fost implementat. Colectarea separată a deșeurilor reciclabile a continuat și în anul 2013, în localitățile unde există sisteme de colectare separată a deșeurilor reciclabile de la populație (Năvodari; Constanța; Eforie; Corbu; Cumpăna; Ovidiu).

Comparativ, pentru perioada 2009 - 2013, situația colectării selective la nivelul acestor localități este reflectată în tabelul de mai jos.

Localitate/an	2009	2010	2011	2012	2013
Constanța	89,847	136,972	1242,538	1976,66	1324,9
Eforie	26,713	22,534	26,06	39,3	38,1
Năvodari	5,7	0,100	80,92	138,16	63,96
Corbu		5,050	30,834	14,748	13,638
Cumpăna	-	-	66,83	72,83	98,02
Ovidiu	-	-	-	0,905	3,373
Total	122,26	164,656	1447,182	2242,603	1541,991

Din datele raportate de operatorii de salubritate se observă o scădere cu aproximativ 700 tone, a cantității de deșeurii reciclabile colectate de la populație în anul 2013 față de anul 2012.

SC POLARIS M HOLDING SRL a completat în anul 2013 punctele de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile în municipiul Constanța cu 4 containere de 0,75 mc și 34 containere de 2,5mc, iar în orașul Eforie cu 36 containere de 2,5 mc.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I.3.5. Eroziunea costieră

În zona litorală a Mării Negre de pe teritoriul României, eroziunea costieră reprezintă un risc important pentru mediul înconjurător, fenomenul manifestându-se pe diferite trepte de intensitate de-a lungul celor 240 km ai litoralului românesc, începând de la Nord(brațul Chilia, Golful Musura) și până la limita sudică (Vama Veche).

Fenomenul de eroziune a devenit vizibil după anii 1960, cauzele fiind multiple. Ele pot fi asociate în principal cu schimbările climatice, dezvoltarea portuară complexă și modificările regimului de curgere a Dunării, care în timp au afectat echilibrul morfologic natural al zonei costiere. Între anii 1970 și 1980 Administrația Națională „Apele Române”-Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral a efectuat unele intervenții de reabilitare a structurilor costiere de apărare și înnisipări artificiale, intervențiile fiind însă de amploare redusă, în limita bugetelor disponibile.

În prezent, structurile de protecție a plajelor sunt într-o stare avansată de degradare, fapt care favorizează pierderile de plajă, dar mai ales compromise ireversibil ecosistemele marine litorale și valoarea socio-economică și de mediu a zonei litorale, creând pagube însemnate economiei naționale și compromițând țintele de dezvoltare durabilă. Pierderea plajelor are deasemenea consecințe serioase asupra turismului, nemaivorbind de degradarea clădirilor și riscurile asupra sănătății și siguranței publice.

Sectorul sudic al litoralului românesc este abordat cu prioritate, datorită importanței naționale pe care o prezintă sub aspectele economic, social, turistic, strategic, precum și datorită procesului de eroziune foarte accelerată a plajelor. Impactul densității în creștere a dezvoltărilor de-a lungul coastei, lipsa resurselor necesare contracarării fenomenului de eroziune, conduc la necesitatea abordării cu prioritate a acestei zone.

Pentru a redresa această situație, Administrația Națională „Apele Române”-Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral a încheiat un contract de finanțare „Asistență tehnică pentru pregătirea de proiecte, finanțat prin Programul Operațional Sectorial Mediu Axa Prioritară 5 -

40

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Implementarea structurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc - Domeniul Major de intervenție 2 - Reducerea eroziunii costiere".

A fost analizată zona litorală cuprinsă între brațul Chilia la nord și Vama Veche la sud, efectuându-se studii, modelare hidraulică și analiza diagnostică a eroziunilor și efectelor acestora asupra mediului înconjurător, întocmindu-se o strategie de management a zonei costiere (Master Planul zonei costiere), pe un orizont de timp de 30 de ani.

Principalul motiv pentru dezvoltarea acestui Master Plan a fost acela de a pune în aplicare pe termen lung o abordare durabilă și strategică pentru gestionarea și diminuarea riscurilor legate de eroziunea costieră pentru întreaga coastă românească. Acesta a luat în considerare dezvoltarea unui program de măsuri pentru protecția zonei costiere împotriva eroziunii, reabilitarea și protejarea liniei țărmului, a terenurilor adiacente și a ecosistemelor de uscat și marine; protejarea infrastructurii economice și a obiectivelor sociale periclitare de procesele de eroziune marină precum și implementarea unui program integrat de monitorizare a zonei costiere pe termen mediu și lung care să vină în sprijinul operațiunilor de întreținere.

Studiilor realizate au demonstrat faptul că, sectoarele cele mai afectate de fenomene de eroziune sunt cele situate în sudul litoralului: Mamaia Nord, Mamaia Sud, Tomis, Eforie Centru, Eforie Sud, Tuzla, Olimp-Venus, Saturn-Mangalia, 2 Mai - Vama Veche. Eroziunea cea mai accentuată se manifestă în stațiunea Mamaia, unde se estimează o retragere a liniei țărmului de cca. 40 m în următorii 20 de ani.

În urma finalizării Asistenței tehnice, prin Master Planul elaborat s-au propus spre implementare două faze prioritare:

- **Faza I** "Protecția și Reabilitarea Părții Sudice a Litoralului Românesc al Mării Negre în Zona Municipiului Constanța (Mamaia Sud, Tomis Nord, Tomis Centru, Tomis Sud) și Zona Eforie Nord" județul Constanța. Proiectul este **cofinanțat din Fondul de Coeziune**.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Prin acest proiect, finanțat prin POS Mediu – din **Fondul de Coeziune**, sunt propuse măsuri de protecție a eroziunii costiere împotriva riscului de eroziune, pe o lungime de 7,2 km de plajă, în cele cinci zone prioritare prezentate mai sus. Lucrările au fost demarate încă din vara anului 2013, urmând a se finaliza la sfârșitul anului 2015.

- **Faza II** „*Protectia si reabilitarea partii sudice a litoralului romanesc al Marii Negre în zona municipiului Constanta, Mamaia Centru si Mamaia Nord*”și „*Protectia și reabilitarea părții sudice a litoralului românesc al Mării Negre în Județul Constanța, localitatea Agigea*” județul Constanța. Proiectul urmează fi cofinanțat în următorul exercițiu financiar 2014-2020.

Administrația Bazinală de Apă Dobrogea Litoral a mai demarat în ultimii ani lucrări de reabilitare și a altor sectoare ale litoralului românesc (ca de exemplu:falezele din Olimp, Costinești, Tuzla și Eforie Sud),dar acestea fiind finanțate din bugetul de stat, se află încă în implementare.

Mărirea suprafețelor de plajă, va duce la punerea în aplicare a condițiilor care ar asigura un grad mai mare de confort pentru turiști care le vor folosi, având în vedere că, în prezent, din cauza reducerii suprafețelor de plajă, acestea sunt foarte aglomerate.

Prin crearea de noi facilități, aceste stațiuni vor atrage un număr mai mare de turiști, ceea ce va genera o creștere a veniturilor agenților economici din domeniu, cu implicații pozitive asupra bugetelor locale. De asemenea, apariția unor noi capacități hoteliere și a serviciilor conexe va implica crearea de noi locuri de muncă pentru localnici, în special în timpul verii.

În consecință, creșterea veniturilor generate din turism și activitățile conexe, precum și volumul tot mai mare de servicii, poate fi considerat un impact pozitiv asupra mediului social și economic în perioada lucrărilor de reabilitare și după finalizarea lucrărilor.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I.3.6. Biodiversitate (arii protejate, SPA-uri)

Zona Metropolitană Constanța este caracterizată printr-un număr important de habitate naturale și seminaturale de o vastă diversitate: habitate acvatice (habitate acvatice dulcicole, salmastre, marine și costiere), habitate terestre (habitate de pădure, de pajiști stepice și tufărișuri, habitate de silvostepă, habitate de mlaștini) și habitate subterane (habitate cavernicole sau de peșteră).

Această zonă se caracterizează printr-un fenomen de migrație floristică deosebit de accentuat, datorită particularităților climatice, tipurilor de sol și prin situarea la confluența căilor de migrație a unor elemente fitogeografice foarte variate (central-europene, balcanice, ponto-balcanice, pontice-panonice, pontice, euxinice, tauro-caucazice, mediteraneene, sub-mediterraneene etc.).

Flora litoralului românesc al Mării Negre aferentă județului cuprinde peste 700 taxoni, reprezentând aproximativ 18% din totalul speciilor și subspeciilor cunoscute în flora spontană a României (peste 3.000 de specii).

O mare varietate de specii de floră și faună prezintă o importanță economică și socială deosebită, având utilizări multiple în diferite sectoare de activitate. Ca urmare, presiunea antropică asupra resurselor naturale de floră și faună a crescut considerabil, fiind foarte solicitate, atât pe piața internă cât și la export. Flora sălbatică care se valorifică este alcătuită din specii de plante medicinale și fructe de pădure.

Deosebit de interesantă este vegetația de dune marine de la Agigea, unde pe o suprafață de teren restrânsă se regăsește o mare varietate de plante arenicole, din care câteva sunt endemice.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Ariile naturale protejate

Ariile protejate cuprind zone de o remarcabilă frumusețe și semnificație culturală; protejează teritorii care reflectă istoria interacțiunii omului cu mediul fiind astfel, locuri de maximă importanță pentru turism, cercetare și educație.

Zona Metropolitană Constanța se mândrește cu un patrimoniu bogat în arii naturale protejate ce au ca scop protecția și conservarea unor habitate și specii naturale importante sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic, paleontologic și pedologic.

Printre acestea enumerăm: Rezervația naturală-arheologică botanică Valu lui Traian; Arborele Corylus colurna(alunul turcesc); Dunele marine de la Agigea; Pădurea Fântânița-Murfatlar; Refugiul Ornitologic Corbu-Nunțași-Histria; Grindul Chituc; Lacul Techirghiol; Lacul Agigea; Lacul Siutghiol; Marea Neagră; Delta Dunării - zona marină; Zona marină de la Capul Tuzla; Plaja submersă Eforie Nord-Eforie Sud (acestea se regăsesc în *anexa II – Arii naturale protejate*).

O parte dintre aceste arii protejate sunt atât de interes național cat și de interes comunitar (Situri de Importanță comunitară – SCI precum și Situri de protecție avifaunistică - SPA), unele fiind încadrate în *rețeaua ecologică Natura 2000*.

Biodiversitatea ce caracterizează județul Constanța este valorizată prin instituirea regimului de protecție pentru un număr de 22 situri de importanță comunitară (SCI), declarate prin Ord. MMDD nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările ulterioare, și un număr de 20 arii de protecție avifaunistică (SPA), declarate prin H.G. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările ulterioare.

În zona marină a județului Constanța, zonă corespunzătoare regiunii biogeografice pontice, sunt identificate mai multe situri Natura 2000 printre care se regăsesc și cele aferente arealului metropolitan:

44

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- Aria de Protecție Specială Avifaunistică “Marea Neagră” - cu suprafața totală de 147 242,9 ha din care 73 621,45 ha este aferentă județului Constanța (aproximativ 50%),
- Sit de Importanță Comunitară „Plaja submersă Eforie Nord - Eforie Sud” – cu suprafața totală de 140 ha
- Sit de Importanță Comunitară „Zona marină de la Capul Tuzla” – cu suprafața totală de 1 738 ha.

Deasemenea, din rețeaua ecologică Natura 2000 fac parte și Dunele Marine de la Agigea; Fântânița Murfatlar; Lacul Siutghiol; Lacul Techirghiol precum și Lacurile Tașaul-Corbu.

Unități hidrografice

Cea mai importantă unitate hidrografică a județului Constanța este **Marea Neagră**, situată în partea estică a județului. Aceasta are o suprafață de 140.143 de ha dintre care 73.621,45 ha este aferentă județului Constanța. Marea Neagră este o importantă cale navigabilă, legând regiunile riverane cu Marea Mediterană și prin aceasta cu oceanul planetar.

Apa Marii Negre are o salinitate redusă în comparație cu alte mări continentale, și permite practicarea sporturilor sub-acvatice și nautice în condiții bune. Zona plajei are o înclinație extrem de redusă, existând zone întinse de 100-200 m unde apa nu depășește 1-1,5 m adâncime.

O trăsătură distinctivă a zonei metropolitane este dată și de prezența lacurilor naturale marine, fluviațile, fluvio-marine, lagune, lacuri terapeutice cu nămol sapropelic, iazuri și lacuri de agrement (Techirghiol, Tașaul – Corbu , Tatlageac, Siutghiol, Tăbăcarie).

Zona costieră din nordul litoralului românesc este caracterizată de zone joase cu suprafețe întinse de lacuri și zone umede, falezele fiind întrerupte de cordoane litorale care separă lacurile de mare.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Lacul Techirghiol este situat la marginea localității balneare Eforie Nord de pe țărmul Mării Negre la 12 km distanță de portul Constanța. Este un liman fluvio-marin cu o suprafață de 10,68 km², separat de mare printr-un perisip și cu o adâncime maximă de 9 m.

Acest lac este arie protejată de interes internațional Lacul Techirghiol, devenit Sit Ramsar (*Convenția Ramsar - Convenția asupra Zonelor Umede de Importanță Internațională*) în data de 23 martie 2006. Importanța acestui sit este dată de condițiile bune de iernat pentru specii de păsări migratoare unele amenințate la nivel mondial (ca de exemplu, gâsca cu gât roșu și rața cu cap alb), precum și de valoarea terapeutică deosebită a nămolului sapropelic. Apa sărată și foarte mineralizată și nămolul sapropelic de origine organică sunt remedii extrem de căutate în activitățile medical-terapeutice.

Lacul Tașaul este conectat cu Lacul Corbu, formând împreună un complex lacustru. Lacul Tașaul este un liman maritim tipic, nefiind conectat direct cu Marea Neagră. Malurile sale se prezintă sub forma unei faleză, iar bazinul hidrografic este format în cea mai mare parte de râul Casimcea.

Lacul Siutghiol este un lac de apă dulce, cu o suprafață de 19km², un volum de 88 milioane de metri cubi și o adâncime medie de 2,5m. Pe cele 1.900 hectare ale sale se practică sporturi de apă precum schi nautic sau yachting. Limanul Siutghiol are o Insulă calcaroasă, Ovidiu, cu o suprafață de 2 ha, unde își desfășoară activitatea un complex turistic cu facilități de cazare și restaurant cu specific pescăresc și tradițional românesc, acesta fiind unicul obiectiv românesc realizat pe o insulă. În ultima perioadă, datorită așezării sale pe malul lacului Siutghiol, tendințele pieței imobiliare au influențat foarte mult dezvoltarea orașului transformându-l într-o importantă zonă rezidențială.

Lacul Siutghiol si Lacul Tăbăcarie sunt situate la nord de Constanța și, ca urmare a interconexiunii dintre ele, formează un complex lacustru .

Cu excepția părții estice, delimitată de cordonul litoral cu o lățime de 300-600m, zona în care este situată stațiunea Mamaia, Lacul Siutghiol dispune de o faleză cu înălțimi ce variază

46

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

între 10 și 20m. Ca urmare a expunerii la vânturile de nord-est și a suprafeței mari de desfășurare pe oglinda apei, tărmurile vestic și sudic ale lacului sunt supuse direct abraziunii lăcustre care acționează intens. În partea nordică, datorită adăpostului creat de faleza în calea vântului, s-a instalat o vegetație de stuf, pe alocuri formându-se chiar plaur.

Lacul Tăbăcărie este situat în partea nordică a municipiului Constanța, lacul ocupând o suprafață de cca 99 ha. Lacul este cantonat într-o zonă depresionară alungită, formarea sa având loc ca urmare a barării unei văi de râu. Din punct de vedere sedimentologic, zona lacului Tabacarie este legată de evoluția Lacului Siutghiol, situat la nord, dar și de procesele de eroziune ale malurilor cuvetei în care acesta s-a format.

Lacul Tatlageac are o suprafață de 1,78km², un volum de 14 milioane de metri cubi și o adâncime medie de 0,7m. Lacul Tatlageac este un liman fluvio-marin, unde se pot practica sporturi nautice și pescuitul.

Printre cei mai importanți factori pentru pierderea biodiversității se numără folosirea pământului (crearea de habitate artificiale, ridicarea de baraje, dezvoltările de-a lungul zonelor de coastă) și defrișările, la care se adaugă construirea de drumuri și infrastructură pentru turism și transport, extracția mineralelor din sol, abandonarea terenurilor agricole și schimbările climatice.

Regiunile metropolitane sunt afectate de urbanizare, agricultură, dezvoltarea infrastructurii iar zonele costiere sunt afectate mai ales de zonele urbanizate, activitățile industriale și portuare, turism, pescuit, acvacultură.

Extinderea intravilanului în zonele din imediata vecinătate a ariilor naturale protejate sau chiar în interiorul acestora cu scopul de realizare ulterioară a unor activități economice, zone rezidențiale, baze turistice exercită o presiune puternică asupra ariilor naturale protejate.

Conservarea biodiversității reprezintă în perioada actuală una din problemele importante la nivel internațional, aceasta devenind din ce în ce mai acută din cauza intensificării impactului uman asupra biosferei.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Menținerea biodiversității este necesară nu numai pentru asigurarea vieții în prezent, dar și pentru generațiile viitoare, deoarece ea păstrează echilibrul ecologic regional și global, garantează regenerarea resurselor biologice și menținerea unei calități a mediului necesare societății.

Activitățile antropice necontrolate și iresponsabile au pus o mare parte din ecosistemele naturale în pericol, astfel că suprafețe semnificative din terenurile agricole au suferit degradări ale solului prin eroziune, compactare, destructurare sau sărăturare.

Spațiile naturale protejate, prin valențele lor estetice, recreative, educaționale, științifice, se constituie ca obiective turistice deosebit de atractive, unele cu caracter de unicat pe plan internațional.

Presiunea turistică, realizarea de investiții supradimensionate în domeniul turistic afectează habitatele naturale sau seminaturale cu repercusiuni directe supra florei și faunei asociate.

Turismul bazat pe aprecierea naturii, turismul cultural și educațional poate ajuta la justificarea înființării ariilor protejate și poate contribui la o revigorare a comunităților locale din punct de vedere economic.

În acest sens, este necesară elaborarea unor politici de implicare a oamenilor în planificarea și administrarea ariilor protejate, de reeducare ecologică, prin dezvoltarea conștientizării, astfel încât comunitățile să țină cont de principiul dezvoltării durabile în relația lor cu natura.

1.3.7. Zone verzi (tipologie vegetație, liziere și păduri, zone verzi intravilane)

Zona metropolitană Constanța este caracterizată printr-un număr important de habitate de pădure, de pajiști stepice și tufărișuri, habitate de silvostepă.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Pădurile din județul Constanța sunt repartizate în mare parte în zona de câmpie, acestea furnizând material lemnos de diferite esențe (stejar, rășinoase) care se industrializează, rezultând furnire, cherestea, lemn pentru celuloză și hârtie, precum și lemn pentru construcții și lemn de foc.

De asemenea, pădurea adăpostește numeroase specii de faună ce reprezintă un vânat valoros (mistreț, iepure, căprior etc), precum și specii de plante medicinale, melifere și fructe de pădure. Aceasta produce semințe și puiți forestieri, ce folosesc la împăduriri și refacerea terenurilor degradate.

În anul 2013, la nivelul județului au fost regenerate un total de 445 ha de păduri, din care 279 ha prin regenerare naturală și 166 ha prin regenerare artificială.

Defrișarea masivă a zonelor împădurite poate duce la schimbări radicale de relief, ale caracteristicilor termice și hidrologice ale teritoriilor afectate, ale solurilor, la o modificare pronunțată a mediului în ansamblu datorită rolului pădurii în evoluția și conservarea reliefului, în formarea stratului de aer de lângă sol și a solului însuși.

Pădurea este considerată azi o barieră biologică împotriva poluării, constituind adevărate filtre în fixarea pulberilor industriale, în metabolizarea la nivelul aparatului foliar al arborilor a numeroase substanțe chimice generate prin activitatea industrială și transporturi.

Extinderea împăduririlor are ca efect introducerea în circuitul economic a unor suprafețe importante de teren, ameliorarea condițiilor pedoclimatice pentru culturile agricole (în zonele cu perdele forestiere de protecție), crearea de coridoare ecologice, crearea de resurse alternative pentru populație și locuri de muncă printr-o varietate mare de produse, altele decât lemnul, cum sunt plantele medicinale, fructele de pădure etc. (baze solide ale dezvoltării durabile a mediului rural din România).

Pe lângă importanța majoră legată de producția de lemn, în funcție de amplasare, compoziție specifică, vârstă, pădurile joacă roluri bine definite: situate pe terenuri cu înclinare mare, ajută la fixarea versanților, evită fenomenul de eroziune a solului; situate pe versanții ce

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

delimitează cursuri de apă sau lacuri, constituie un filtru pentru apele ce ajung direct în aceste lacuri; diminuează riscul producerii inundațiilor; introduc în circuitul economic suprafețe importante de teren; sporesc atât efectul estetic cât și pe cel al tratamentelor specifice în cazul stațiunilor balneo-climaterice, sporesc estetica peisajului traseelor turistice etc.

În arealul metropolitan găsim Pădurea Fântânița - Murfatlar, arie naturală protejată ce se întinde pe o suprafață de 66,40 ha. Aceasta reprezintă o zonă cu un relief înclinat, străbătut de mai multe pâraie, cu faună caracteristică zonelor aride (stepă dobrogeană) și elemente floristice specifice habitatelor pontice, balcanice, continentale, submediteranene sau celor eurasiatice.

Problemele spațiilor verzi în zonele urbane s-a agravat tot mai mult în ultimii ani.

Suprafețele verzi îmbunătățesc microclimatul micșorând contrastele specifice zonelor deschise, reduc zgomotul, poluarea, viteza vântului, filtrează praful și produc uneori suplimente de hrană.

Suprafața spațiilor verzi la nivelul teritoriului metropolitan este de .... ha(am primit raspuns de la: 23 August, Cumpăna, Tuzla, Agigea, Lumina, Ovidiu, Murfatlar, Corbu, Techirghiol) din care 239,11 ha sunt în Municipiul Constanța.

La nivelul anului 2014 au fost inventariate un număr de .... parcuri.

Conform normelor Uniunii Europene, autoritățile publice au obligația de a asigura o suprafață cu spațiu verde de minim 26 mp/locuitor.

Având în vedere faptul că în municipiul Constanța suprafața spațiului verde este sub 10mp/locuitor, UAT Municipiul Constanța, a implementat mai multe proiecte: zona Tomis I pe o suprafață de 91,000 mp; zona Expoflora din Parcul Tăbăcărie pe o suprafață de 20.000 mp precum și Restaurarea și reamenajarea Promenadei și a spațiilor verzi din Zona Vraja Mării – Casino- Port Tomis, unde suprafața spațiilor verzi a fost de 8.400 mp.

În momentul actual se află în implementare proiectul „Reabilitarea și amenajarea Parcului Arheologic”, proiect prin care se va realiza o suprafață de 15354 mp spații verzi.

50

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Deasemenea, s-au realizat parcuri de recreere în orașele Eforie, Techirghiol, Năvodari, urmând a se finaliza încă un parc și în orașul Ovidiu.

În prezent, municipiul Constanța beneficiază de parcuri și scuaruri, dar insuficiente ca și suprafață raportată la numărul de locuitorilor orașului.

Având în vedere degradarea zonelor verzi aferente municipiului se impune atât realizarea unor lucrări reabilitare/extindere a parcurilor, scuarurilor și aliniamentelor de arbori

Aceste lucrări au ca scop principal îmbunătățirea factorilor de mediu și a calității vieții atât prin creșterea suprafețelor reprezentate de spațiile verzi cât și prin protejarea și gestionarea durabilă a acestora.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I.4. Competitivitate economică. Forța de muncă și sectoare economice

Existența unui cadru macroeconomic și financiar stabil în România reprezintă o precondiție pentru a crea un teren favorabil afirmării potențialului competitiv al mediului de afaceri.

Deși prognozele indică o dinamică moderată a PIB, peste media UE, pe fondul menținerii incertitudinilor legate de evoluțiile economice externe, România a înregistrat în anul 2013 o creștere economică de +3,5%.

Conform *Strategiei naționale pentru competitivitate 2014 – 2020*, principalele puncte de interes pentru agenda competitivității rămân cele legate de realizarea proiectelor de investiții publice conform angajamentelor curente ale Guvernului României, care indică o creștere a cheltuielilor de investiții de la 6,00 – 6,5% din PIB cât s-a prevăzut pentru perioada 2010 – 2012, la 6,5 – 7,6% din PIB pe orizontul 2014 – 2016. Acest efort investițional, în contextul măsurilor de stabilizare macroeconomică, va contribui în special în direcția celor cinci domenii considerate strategice pentru investiții și ocuparea forței de muncă: energie, resurse minerale, agricultură, industrie și infrastructură.

Economia regiunii Sud-Est se bazează pe industria petrolului, a oțelului și pe turism, Constanța având circa o treime din forța totală de muncă din regiune.

În ceea ce privește PIB - ul, Regiunea de Sud-Est reprezintă 10,5% din totalul național, respectiv 57,3 miliarde de lei, Constanta clasându-se pe locul întâi la PIB/cap de locuitor în regiune, respectiv 7.119 euro/cap de locuitor.

În acest context, județul Constanța reprezintă un județ care poate ” trage ” după el întreaga regiune, acest aspect fiind condiționat de mediul de afaceri local.

Economia județului Constanta și a Zonei Metropolitane Constanta se bazează pe activități ce utilizează tehnologii moderne de prelucrare în industria lemnului, textile, confecții,

52

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

industria alimentară, materiale de construcții, acestea reprezentând ramuri de vârf ale economiei naționale.

Industria prelucrătoare este mediu dezvoltată, având profil preponderent în chimie și petrochimie.

Sectoarele industriale mai importante care s-au dezvoltat în județul Constanța, ca o consecință a evoluției istorice a regiunii precum și a cerințelor pieței sunt:

- Construcțiile navale - Șantierelor navale existente în Constanța, Midia și Mangalia pot construi nave noi până la 250000 tdw și pot efectua lucrări de reparații, conversii, lungiri, scurtări nave, reparații motoare, echipamente navale electrice și electronice, proiectare, inginerie navală, operațiuni de comerț exterior.
- Industria alimentară deține un loc important în economia județului, având agenți economici reprezentativi în toate subramurile sale: morărit și panificație, vin și băuturi alcoolice, lapte și produse lactate, carne și produse din carne, ulei comestibil, conserve și sucuri naturale din fructe și legume, semiconserve, conserve carne și pește.
- Industria chimică și petrochimică asigură prelucrarea a peste 4 milioane de tone de petrol și produse petroliere pentru a obține combustibili, hidrocarburi aromatice, gaze lichefiate.
- Industria materialelor de construcții asigură elementele necesare specifice : ciment, prefabricate, plăci compozite, poliester, adezivi, vopsele.
- Industria textilă și de confecții are reprezentanți importanți și în județul Constanța.
- Industria prelucrătoare a lemnului produce o varietate de modele de mobilă atât pentru casă cât și pentru grădini sau birouri.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Din categoria firmelor cu un capital social mai mare de 100 miliarde lei fac parte:

- Rompetrol Rafinare (procesarea petrolului);
- CN Administrația Porturilor Maritime Constanța – administrare infrastructura port;
- Șantierul Naval Constanța – construcții și reparații nave;
- Oil Terminal – operator portuar produse petroliere;
- Daewoo Heavy Industries Mangalia – construcții de nave și reparații;
- Dobrogea – morărit, panificație, patiserie;
- Argus – ulei alimentar;
- SOCEP – operator portuar;
- Convex – operator portuar.

Activități conform CAEN pe baza înregistrărilor din Registrul Comerțului

Analiza cifrei de afaceri la nivelul localităților urbane din Regiunea Sud – Est relevă faptul că municipiul Constanța este cel mai performant înregistrând o cifră de afaceri la nivelul anului 2012 de 4.116.910.805 Ron în procent de 41,6% din totalul pe înregistrat pe Regiunea Sud-Est.

Astfel, în Municipiul Constanța secțiunile CAEN care domină cifra de afaceri sunt: Secțiunea G – Comerț cu ridicata și cu amănuntul (55%), Secțiunea H – Transport și depozitare și Secțiunea F - Construcții. Deși în cazul municipiului avem mai multe sectoare prezente în cifra de afaceri, și aici primele patru secțiuni dețin peste 80% din totalul cifrei de afaceri.

În județul Constanța, unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități și clase de mărime arată astfel:

54

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Activități (secțiuni CAEN, Rev. 2)	Total	din care: pe clase de mărime, după numărul de salariați			
		0-9	10-49	50-249	250 și peste
Total	18907	16327	2164	363	53
Industrie extractivă	59	30	23	4	2
Industrie prelucrătoare	1551	1096	362	82	11
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	77	60	7	6	4
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare a terenurilor	232	154	60	16	2
Construcții	1580	1283	237	52	8
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor	7069	6357	648	63	1
Transport și depozitare	2058	1786	213	45	14
Hoteluri și restaurante	1556	1274	258	24	-
Informații și telecomunicații	424	389	28	7	-
Tranzacții imobiliare	562	526	31	5	-
Activități profesionale, științifice și tehnice	1794	1705	77	11	1

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	763	600	119	34	10
Învățământ ¹⁾	119	103	15	1	-
Sănătate și asistență socială ¹⁾	307	271	33	3	-
Activități de spectacole, culturale și recreative	243	214	25	4	-
Alte activități de servicii	513	479	28	6	-

Sursa: INS Constanța, include numai unitățile locale cu activitate de învățământ sau sănătate și asistență socială, organizate ca societăți comerciale

Din punct de vedere al repartiției unităților active pe clase de mărime, cea mai mare pondere o deținea atât la nivel național cât și la nivel local în 2011 clasa de mărime 0-9 (86,35%), întreprinderi care au o durată de viață mai scurtă decât al celorlalte clase de mărime. De asemenea, cea mai mare pondere în totalul întreprinderilor active din regiune era deținută de întreprinderile active din comerț cu 37,38%.

Producția industrială a județului Constanța a crescut în anul 2014 cu 38%, față de o medie de 10,1% înregistrată la nivel național, conform datelor centralizate de Institutul Național de Statistică. Cifra de afaceri din industrie a înregistrat, la rândul său, o creștere cu mult peste media națională de 13,5%, aceasta fiind în anul 2014 de 43,7%.

Sectoarele industriale cele mai dezvoltate în județul Constanța sunt construcțiile navale, industria alimentară, industria chimică și petrochimică, industria materialelor de construcții și industria textilă.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

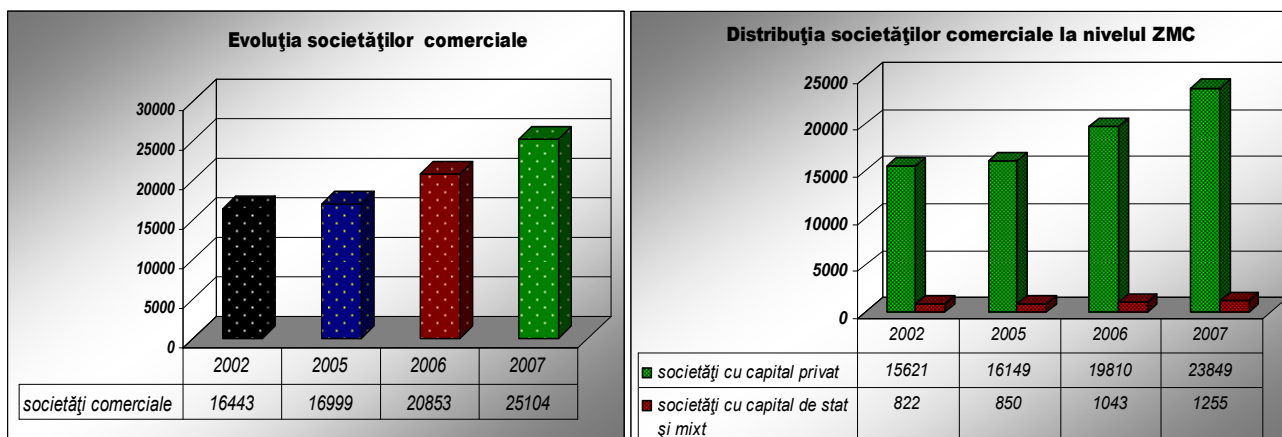
Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Numărul persoanelor juridice active în județul Constanța în anul 2014 era de 30.240, reprezentând 4,13% din totalul celor înregistrate la nivel național, conform datelor centralizate de Oficiul Național al Registrului Comerțului.

În urma unei analize riguroase, putem trage concluzia clară, că evoluția sectorului privat se află într-o continuă creștere, mărturie stând numărul crescut al societăților comerciale înmatriculate la Oficiul Registrului Comerțului Constanța.

La nivelul lunii decembrie 2013, putem constata următoarele: societățile cu capital privat sunt în număr de 74.192, regiile autonome sunt în număr de 51, iar societățile cu capital de stat și mixt sunt în număr de 538.

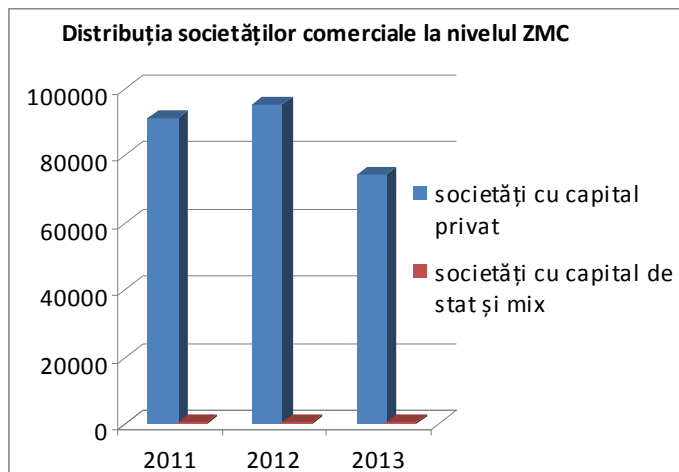

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Per ansamblu, la nivelul economiei naționale, respectiv la nivelul județului Constanța, s-a înregistrat o creștere economică apreciabilă, lucru care a determinat o reducere a inflației și o mai mare stabilitate a locurilor de muncă.

Infrastructura suport pentru companii în Zona Metropolitană Constanta are în Parcul Industrial Rompetrol (50 ha), cu amplasare în localitatea rurală Corbu, județul Constanța, un pilon cheie de susținere. Acest parc industrial a avut ca inițiator S.C. „Rompertol Industrial Parks” S.A., fiind investit cu acest titlu prin Ordinul MAI nr. 652/2005. Proiectul a fost anulat prin Ordinul MAI nr. 70/2009.

Proiecte de centre de afaceri în Zona Metropolitană Constanța, finanțate din POR 2007-2013.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Nr. crt.	Titlu proiect	Localizare	Valoare totală	Stadiu
1	Înființare structură de sprijinire a afacerilor în comuna Poarta Albă	Comuna Poarta Albă, județul Constanța	6.497.520,89	Contractul a fost semnat în 2011; proiectul este finalizat
2	Construire centru de afaceri în zona Tabăra Năvodari (Orașul Năvodari)	Orașul Năvodari, județul Constanța	28.965.213,01	Contractul a fost semnat în 2012; proiectul se află în implementare
3	Continuare lucrari cu modificare de proiect, construire cladiri si birouri (Centru de afaceri), adresa: Str. Tudor Vladimirescu	Orașul Eforie Nord, județul Constanța	5.153.226,46	Contractul a fost semnat în 2011; proiectul este finalizat

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

4	Birouri - Centru pentru sprijinirea si dezvoltarea afacerilor, adresa: Str. Soveja Nr. 21A-21B, vis-a-vis de Parcul Tăbăcăriei	Municipiul Constanța, județul Constanța	6.624.022,74	Contractul a fost semnat în 2011; proiectul este finalizat
5	Desființare construcție existentă și construire "Centru de afaceri"	Județul Constanța	18.839.108,07	Contractul a fost semnat în 2012; proiectul se află în implementare
6	Birouri și hală multifuncțională structură de sprijinire a afacerilor	Județul Constanța	4.628.672,00	Contractul a fost semnat în 2012; proiectul se află în implementare

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Turismul

Turismul, alături de activitatea portuară, este ramura economică cea mai puternică și o cheie de dezvoltare pentru Zona Metropolitană Constanța.

Acest sector s-a bucurat de un interes major și în perioada de programare 2007-2013, unde o serie de proiecte importante de modernizare sau creare a infrastructurii au fost finanțate prin Programul Operațional Regional.

Regiunea Sud Est este caracterizată printr-un potențial turistic ridicat. Existența unui patrimoniu bogat de resurse naturale – Delta Dunării, litoralul Mării Negre, stațiuni balneo-climaterice, parcuri naturale – și culturale – vestigii istorice, mănăstiri – a favorizat dezvoltarea sectorului. Varietatea resurselor existente a permis un nivel bun de diversificare: există în regiune multe tipuri de turism, cum ar fi turism de litoral, montan, de croazieră, turism rural și ecologic, turism cultural și religios, care totuși prezintă grade diferite de dezvoltare.

În Regiunea Sud-Est, contribuția turismului alături de alte categorii de activități conform CAEN Rev.2, la PIB-ul regional se ridică la 12,22% (2010) și situându-se aproape de valoarea la nivel național de 13,32%.

Legat de **efectele turismului asupra economiei**, Organizația Mondială a Turismului împarte aceste efecte în trei categorii, respectiv:

- efecte globale: asupra economiei naționale, în general, stimulării producției, folosirii forței de muncă;

- efecte parțiale: asupra echilibrului balanței de plăți, nivelul ratei de schimb, masei monetare și circulației bănești, modului de distribuție a veniturilor, dezvoltării regionale, mediului rural, mișcării demografice;

- efecte externe: asupra calității mediului, formării profesionale, obiceiurilor de consum, instruirii și educației, schimbărilor sociale și culturale.

61

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Importanța economică a turismului în Zona Metropolitană Constanța, evidențiată de implicațiile și considerentele acestui domeniu, este argumentată astfel:

- a) Turismul se consideră a fi creator și utilizator de venit local.
- b) Turismul reprezintă un mijloc de valorificare a resurselor
- c) Prin asigurarea unei circulații bănești echilibrate, turismul contribuie la atenuare a fenomenului inflaționist
- d) Turismul sprijină diversificarea structurilor economice.
- e) Turismul joacă un rol important în economie și prin faptul că generează noi locuri de muncă
- f) Turismul reprezintă un domeniu prielnic în ceea ce privește relansarea și modernizarea oricărei economii, deoarece afacerile sunt de dimensiuni reduse iar necesitățile de capital sunt mici imprimând investițiilor un ritm rapid, astfel, se constituie într-un stimulator al investițiilor.
- g) Turismul – componentă a relațiilor externe. Evoluția economiei mondiale se caracterizează, în ultimii ani, printr-o creștere și diversificare a schimburilor internaționale sub impactul dezvoltării și specializării țărilor lumii, precum și a adâncirii diviziunii internaționale a muncii.

Economia regiunii Sud – Est are oportunitatea să se dezvolte și cu ajutorul acestui sector, mai ales datorită bazei materiale, resurselor naturale și istoricul orașelor regiunii în domeniul acestui sector. Județul Constanța și stațiunile de la Marea Neagră, sunt atuuri pentru a dezvolta această prioritate. Pentru ca potențialul turistic al regiunii să poată fi realizat, orașele își propun să dezvolte acele proiecte care să pună în valoare resursa

Activitatea economică portuară

62

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

În anul 2014, în portul Constanta erau înregistrați 700 agenți economici, asigurând aproximativ 25000 locuri de muncă.

Portul Constanta beneficiază de o poziționare geografică avantajoasă, fiind situat pe rutele a 3 coridoare de transport pan-european: Coridorul IV, Coridorul IX și Coridorul VII (Dunărea) - care leagă Marea Nordului de Marea Neagră prin culoarul Rhin-Main-Dunăre. Portul Constanta are un rol major în cadrul rețelei europene de transport intermodal, fiind favorabil localizat la intersecția rutelor comerciale care leagă piețele țărilor fără ieșire la mare din Europa Centrală și de Est cu regiunea Transcaucaz, Asia Centrală și Extremul Orient.

În apropierea Portului Constanta sunt situate cele două porturi satelit Midia și Mangalia, care fac parte din complexul portuar maritim românesc.

Portul Constanta este unul dintre principalele centre de distribuție care deservește regiunea Europei Centrale și de Est, oferind o serie de avantaje, printre care cele mai importante sunt :

- Port multifuncțional cu facilități moderne și adâncimi ale apei în bazinul portuar suficiente pentru acostarea celor mai mari nave care trec prin Canalul Suez;
- Acces direct la țările Europei Centrale și de Est prin Coridorul Pan European VII - Dunărea;
- Centru de distribuție a containerelor către porturile din Marea Neagră;
- Conexiuni bune cu toate modalitățile de transport: cale ferată, rutier, fluvial, aerian și conducte;
- Terminale Ro-Ro și Ferry Boat care asigură o legătură rapidă cu porturile Marii Negre și Marii Mediterane;
- Facilități moderne pentru navele de pasageri;

63

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- Disponibilitatea suprafețelor pentru dezvoltări viitoare;
- Portul Constanta are statutul de Zona Libera, fapt care permite stabilirea cadrului general necesar pentru facilitarea comerțului exterior si a tranzitului de mărfuri către/dinspre Europa Centrala si de Est.

Activitatea portuară reflectată în cifre:

<i>Date de trafic</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Trafic total(tone)	42.014.178	47.563.879	45.972.095	50.584.662	55.138.057
Vrac lichid	11.810.554	11.210.940	10.616.509	10.014.672	10.090.966
Vrac solid	21.150.690	27.157.391	24.732.592	29.657.012	34.906.181
Mărfuri	3.154.924	3.307.669	4.105.327	4.232.871	3.597.556

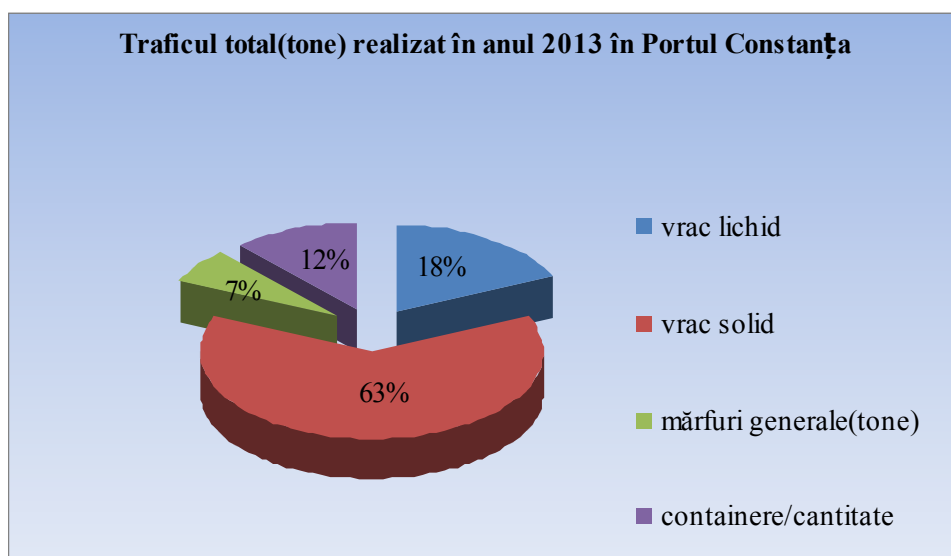

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

generale(tone)					
Containere/cantitate	5.898.010	5.887.879	6.517.667	6.680.107	6.543.354
Număr	384.076	353.711	414.096	423.081	399.372
TEU	595.303	556.694	662.796	684.059	661.124
Număr escale nave maritime	4.959	5.202	4.874	5.057	4.833
Număr escale nave fluviale	6.823	7.945	7.829	9.312	9.233

În anul 2013, activitatea portuară și-a menținut trendul ascendent din ultimii ani, lucru concretizat printr-un volum mai mare de mărfuri operate decât în anii precedenți.

Influența economică a portului Constanța are impact național prin:

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- desfășurarea comerțului exterior, prin realizarea tranzitului de mărfuri supuse operațiunilor de export/import;
- sprijinirea indirectă a activității productive din toate ramurile economiei, prin importul de materii prime și alte produse necesare sferei producției materiale;
- dezvoltarea pe un plan superior a infrastructurii de transporturi, prin legăturile ce se asigură între porturi și hinterland (drumuri, cai ferate, canale, aeroporturi, etc.);
- activarea construcțiilor navale prin amplasarea în incintă a șantierelor de construcții și reparații navale;
- asigurarea unui număr mare de locuri de muncă pentru populația locală datorită multitudinii și complexității activității ce se desfășoară în port;
- creșterea nivelului de trai al populației locale.

Sector IMM

Dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) este o prioritate atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivel național, deoarece această numeroasă categorie de agenți economici, mai dinamici și mai flexibili decât societățile mari, constituie coloana vertebrală a oricărei economii moderne.

Pentru a construi o economie puternică, Uniunea Europeană și-a propus să întărească spiritul antreprenorial în Europa și să creeze condițiile necesare pentru dezvoltarea practicilor inovative care duc la înființarea și dezvoltarea IMM-urilor, acestea reprezentând un factor important de creștere economică și socială. Atingerea acestor obiective este vitală pentru asigurarea sustenabilității economice necesare sprijinirii progresului social și protecției mediului.

Raportat la populația de cca. 20 milioane de locuitori, România are un număr subdimensionat de întreprinderi active economic (718.519 la data de 30 noiembrie 2013, conform statisticilor ONRC), ce se exprimă într-o densitate a IMM-urilor scăzută, de aproximativ 60% din

66

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

media europeană, aceasta fiind distribuită neuniform în cele opt regiuni de dezvoltare. Pe acest fond deficitar, se suprapun tendințele demografice negative reflectate de scăderea numărului agenților economici înmatriculați în anul 2012. În perioada 1 ianuarie – 30 noiembrie 2013, au fost înmatriculate 56.722 firme, față de 57.589 în aceeași perioadă a anului precedent, înregistrându-se o scădere ușoară de numai 1,51%.

Situatie anuală IMM-uri în perioada 2009 – 2013					
2009		2010	2011	2012	2013 ₁
Înmatriculări	52.990	48.359	64.753	61.744	47.090
Suspendări	134.441	66.420	21.086	24.078	17.148
Dizolvări	30.105	7.508	11.660	22.500	17.346
Radieris	43.713	61.726 ₄	73.244	71.746	59.381
I / SDR	0,254	0,186	0,611	0,522	0,502
Întreprinderi active	690.021	631.989	653.418	695.492	718.519

Analizând situația IMM-urilor la nivelul regiunii Sud Est, în anul 2011, ponderea cea mai mare a acestora o deține județul Constanța, cu 36,30% , urmat de Galați cu 18,98%, Buzău cu 15,27%, Brăila cu 10,98%, Vrancea cu 10,76% și Tulcea cu 7,68%. Din punctul de vedere al repartiției IMM-urilor pe clase de mărime, la nivel județean, în anul 2011, cea mai mare pondere o dețineau microîntreprinderile.

În județul Constanța, microîntreprinderile reprezentau 86,51% din totalul IMM-urilor, existente la nivelul regiunii, ocupând primul loc.

La nivelul Zonei Metropolitane Constanța, conform datelor puse la dispoziție de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța, numărul IMM-urilor înregistrate până în luna decembrie 2014 este aproximativ de 753.000.

Sectorul IMM din România și implicit din Zona Metropolitană Constanța, este principalul furnizor al locurilor de muncă, angajând aproximativ două treimi din numărul total de salariați din

67

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

economie. Cei mai mulți salariați din IMM-uri lucrează în Servicii (30%) și Comerț (27,2%), corespunzător numărului cel mai mare de firme.

Se remarcă contribuția importantă la crearea locurilor de muncă a IMM-urilor din industria prelucrătoare care angajează aproape 27% din numărul total de salariați deși deține numai 10% din numărul total de firme.

Forță de muncă (populație activă, ocupată, rata șomajului)

Pentru asigurarea creșterii economice un rol foarte important îl joacă piața forței de muncă.

Crearea de locuri de muncă și combaterea șomajului în rândul tinerilor sunt grijile momentului în toată Europa. Dreptul la muncă este un drept fundamental al fiecărui cetățean european în parte.

Pentru a preveni șomajul de lungă durată și pentru a ajuta șomerii să se angajeze înainte de expirarea perioadei de indemnizare, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Constanța a plătit alocații pentru un număr de 13.482 șomeri în anul 2013.

Astfel, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Constanța a venit în sprijinul șomerilor prin servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau pentru inițierea unei afaceri, mai multe persoane au obținut locuri de muncă ca urmare a acordării serviciilor de mediere și ca urmare a organizării de cursuri pentru formare profesională.

Conform Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Constanța (AJOFM), rata șomajului la sfârșitul lunii decembrie 2013, a fost de 4,4% mai mică față de cea din luna decembrie a anului 2012(4,7%).

Numărul total al șomerilor înregistrați la finele lunii decembrie 2013 a fost de 13.482 de persoane, cu 19 persoane mai puține față de finele lunii noiembrie 2013. Primesc indemnizație de șomaj 6.827 persoane, iar 6.716 persoane sunt șomeri neindemnizați. Precizăm faptul că o pondere foarte mare la rata șomajului o au femeile.

68

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Rata șomajului în luna februarie 2014 a fost de 4,6% față de 4,7% în aceeași lună a anului 2013. Rata șomajului este mai scăzută în județul Constanța decât media pe țară (5,8%).

Astfel, conform evidențelor Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Constanța, la nivelul Zonei Metropolitane Constanța se observă o scădere semnificativă a ratei șomajului, de la 4,1% în anul 2012 la doar 3,8 % în anul 2013. Comparativ cu valorile înregistrate la nivel regional (6,5%) sau național (6,4 %), putem aprecia rata șomajului, înregistrată conform statisticilor la nivelul Zonei Metropolitane Constanța, ca fiind foarte mică.

În realitate, rata șomajului în zonă este mult mai mare, valorile oficiale mici datorându-se faptului că cei mai mulți șomeri nu se mai înregistrează la Oficiile Forței de Muncă.

Anul	2011
Populația activă în Municipiul Constanța	130.157
Populația activă în Zona Metropolitană Constanța	189.178
Populația inactivă în Municipiul Constanța	153.715
Populația inactivă în Zona Metropolitană Constanța	236.738

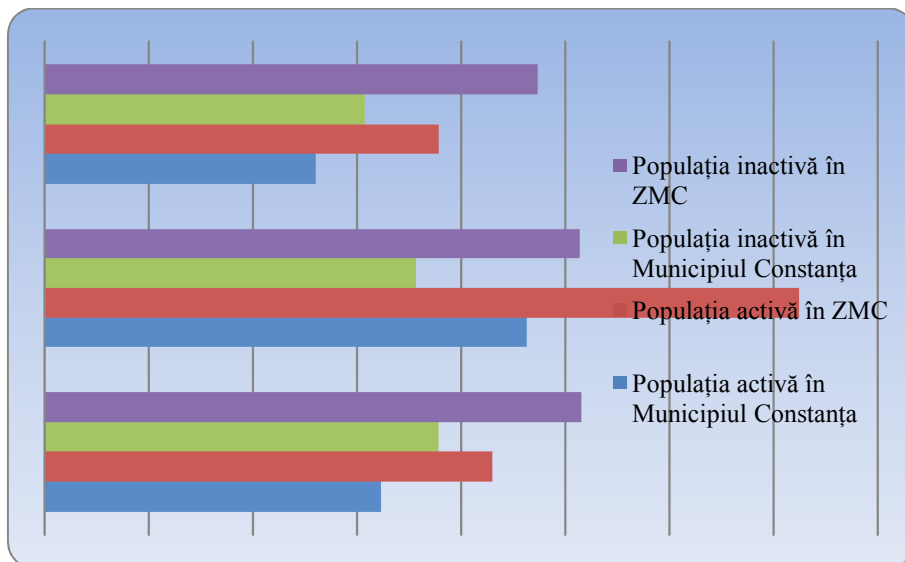

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Conform valorilor prezentate în tabel, se observă o scădere a populației active și inactive la nivelul Zonei Metropolitane Constanța, scădere înregistrată în special la nivelul Municipiului Constanța.

La nivelul Zonei Metropolitane Constanța există 189.178 persoane active (la nivelul anului 2011), rata de ocupare fiind de 44,59%, valoare foarte mică comparativ cu rata de ocuparea aferentă anului 2005, când numărul populației active era de 362.255 persoane.

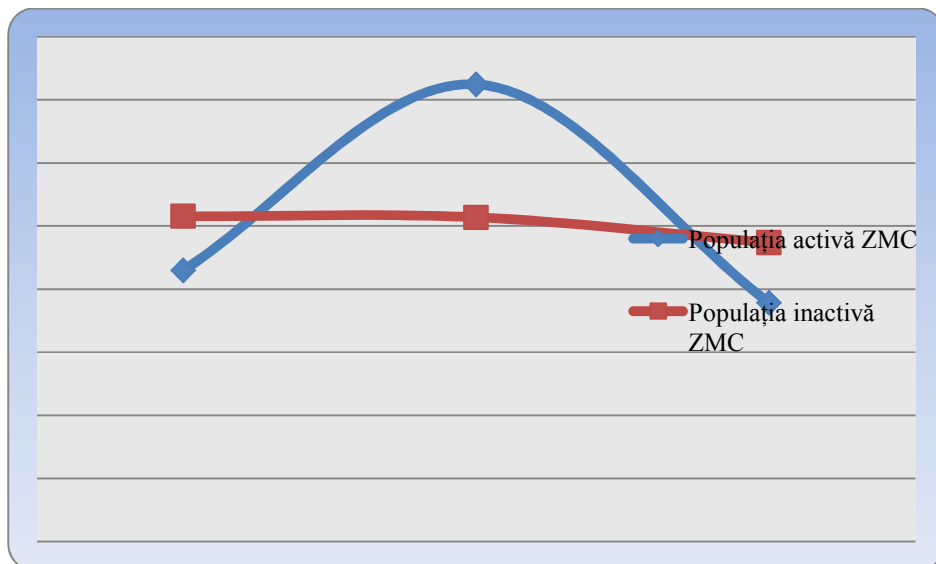

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Conform datelor statistice, în anul 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Constanța numărul de salariați la nivelul anului 2012 a fost de 173.894 persoane, din care 119.802 persoane în Municipiul Constanța.

Număr mediu salariați în agricultură în ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA

	1992	2002	2004	2005	2006	2011	1992 - 2011
MUNICIPIUL CONSTANȚA	2.021	448	544	544	480	280	-1.741
ZMC - CONSTANȚA	7.642	2.767	1.830	1.692	1.303	1.261	-6.381

71

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

EFORIE	15	28	80	53	50	18	3
NĂVODARI	28	42	25	22	18	11	-17
OVIDIU	1. 177	208	155	125	105	58	-1.149
MURFATLAR	1. 816	892	580	541	346	540	-1.276
TECHIRGHIOL	246	16	15	14	12	105	-141
AGIGEA	475	382	160	120	90	61	-414
CORBU	309	52	55	45	40	27	-282
CUMPĂNA	65	40	30	35	34	26	-39
LUMINA	71	147	148	149	140	114	43
MIHAIL KOGĂLNICEANU	1. 672	243	190	179	145	90	-1.582
POARTA ALBĂ	935	290	165	155	121	90	-845
TUZLA	84	58	35	25	28	26	-58
VALU LUI TRAIAN	749	369	192	229	174	95	-654
COSTINEȘTI							
23 AUGUST							
ZMC + CONSTANȚA	9. 663	3. 215	2. 374	2. 236	1. 783	1.541	-8.122

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Număr mediu salariați în construcții în ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA

	1992	2002	2004	2005	2006	2011	1992 - 2011
MUNICIPIUL CONSTANȚA	15. 654	10. 337	9. 161	8. 743	9. 771	9.379	-6.275
ZMC - CONSTANȚA	5. 165	1. 772	2. 092	1. 752	1. 677	1.725	-3.440
EFORIE	233	57	55	68	70	80	-153
NĂVODARI	2. 640	934	1. 463	1. 203	1. 123	1.204	-1.436
OVIDIU	763	160	130	122	132	61	-702
MURFATLAR	161	44	45	42	45	35	-126
TECHIRGHIOI	60	110	60	45	84	53	-7
AGIGEA	797	240	140	110	85	121	-676
CORBU	-	-	-	-	-	30	30
CUMPĂNA	18	-	-	-	-	33	15
LUMINA	-	10	34	24	25	22	22
MIHAIL KOGĂLNICEANU	412	110	95	85	65	35	-377
POARTA ALBĂ	-	15	15	12	7	8	8
TUZLA	81	67	45	33	35	22	-59

73

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

VALU LUI TRAIAN	-	25	10	8	6	21	21
COSTINESTI							
23 AUGUST							
ZMC + CONSTANȚA	20.819	12.109	11.253	10.495	11.448	11.104	-9.715

Număr mediu salariați în industrie în ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA							
	<i>1992</i>	<i>2002</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2011</i>	<i>1992 - 2011</i>
MUNICIPIUL CONSTANȚA	32.513	24.114	24.054	23.286	24.197	35.707	3194
ZMC - CONSTANȚA	13.716	7.756	6.405	6.001	6.182	8.497	-5.219
EFORIE	883	242	203	260	268	446	-437
NĂVODARI	8.632	4.518	3.537	3.222	3.223	3.365	-5.267
OVIDIU	1.341	726	740	711	898	1.531	190
MURFATLAR	784	859	727	684	693	1.260	476
TECHIRGHIOL	70	89	82	74	87	118	48

74

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

AGIGEA	226	260	231	206	180	363	137
CORBU	285	192	111	95	69	114	-171
CUMPĂNA	38	71	62	57	61	174	136
LUMINA	635	593	426	423	401	808	173
MIHAIL KOGĂLNICEANU	148	61	40	39	65	66	-82
POARTA ALBĂ	537	78	56	53	51	-	537
TUZLA	63	35	29	28	38	34	-29
VALU LUI TRAIAN	74	52	161	149	148	218	144
COSTINEȘTI							
23 AUGUST							
ZMC + CONSTANȚA	46.229	31.890	30.459	29.287	30.379	44.204	-2.025

Număr mediu salariați în servicii în ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA							
	<i>1992</i>	<i>2002</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2011</i>	<i>1992 - 2011</i>
MUNICIPIUL CONSTANȚA	65.050	59.740	61.232	62.512	63.616	80.414	15.364

75

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

ZMC - CONSTANȚA	8. 756	7. 633	8. 382	8. 713	8. 796	13.491	4.735
EFORIE	1424	1234	1186	1168	1248	2.697	1.273
NĂVODARI	1631	1825	2084	2023	1928	3.238	1.607
OVIDIU	635	651	788	814	857	1.136	501
MURFATLAR	664	551	549	585	592	609	-55
TECHIRGHIOL	981	981	994	905	971	1.225	244
AGIGEA	1312	856	1283	1632	1535	1.790	478
CORBU	124	89	85	91	100	148	24
CUMPĂNA	178	170	167	171	167	294	116
LUMINA	269	178	173	184	176	256	-13
MIHAIL KOGĂLNICEANU	606	507	470	546	611	744	138
POARTA ALBĂ	572	261	254	258	254	245	-327
TUZLA	161	163	175	172	173	575	414
VALU LUI TRAIAN	199	167	174	164	184	534	335
COSTINEȘTI							
23 AUGUST							
ZMC + CONSTANȚA	73. 806	67. 373	69. 614	71. 225	72. 412	93.905	20.099

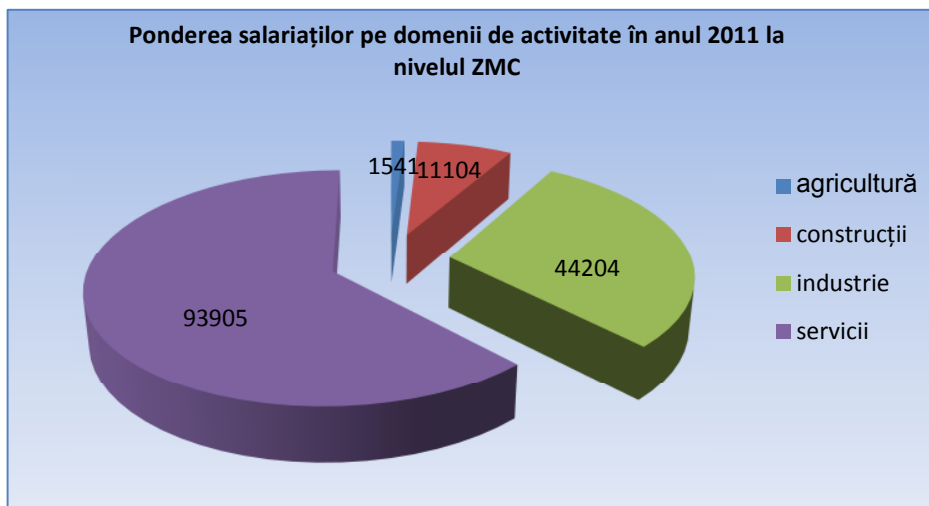

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Investiții (ISD, afaceri de succes – scurte descrieri, dinamica investițiilor din ultimii

5 ani)

Intensitatea activității economice precum și gradul său de dezvoltare este strâns legat de capacitatea sectorului privat de a vinde bunuri și servicii pe piețele locale și internaționale. Cifra de afaceri indică cât de dezvoltat este sectorul de afaceri și cât de capabil este el să se impună pe o piață tot mai concurențială și mai pretențioasă. Criza a lovit semnificativ în consumul privat la nivelul întregii țări. Această ajustare a consumului regăsită din plin în volumul cifrei de afaceri aferentă sectorului privat a impus aproape instantaneu o ajustare a companiilor private pe parte de costuri, angajați, procese tehnologice, inovare etc. Autoritățile locale și proiectele acestora depind semnificativ de intensitatea cu care se dezvoltă afaceri private de succes. Veniturile aferente acestora la bugetul local depind semnificativ de TVA (adică de o taxă pe cifra de afaceri a companiilor private) și de impozitul pe venit (și acesta este legat de dezvoltarea sectorului privat). Acele localități care au probleme în a atrage și a stimula dezvoltarea de afaceri private de succes au probleme în a se dezvolta local și rămân dependente de autoritățile centrale.

77

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Analiza cifrei de afaceri la nivelul localităților urbane din Regiunea Sud – Est relevă faptul că municipiul Constanța se află printre cele mai performante municipii din regiune, însumând o cifră de afaceri totală calculată la nivelul anului de referință 2012 în valoare de 41.169.108.05, reprezentând cel mai ridicat procent, anume 41,6%.

I.5. Eficiență energetică

Eficiența energetică este un factor important al competitivității economice și reprezintă o preocupare constantă la nivel european și național.

Consumul de energie pe cap de locuitor în România este de aproape două ori mai scăzut decât media UE, de 1,6 tep (tonă echivalent petrol). Între 1990 și 2000, consumul de energie s-a diminuat, în medie, cu 5% pe an, după 2000 înregistrând o ușoară creștere, cu 1,3% pe an. În 2009, la începutul crizei economice, consumul de energie a scăzut cu 14 procente, crescând, ulterior, cu doar 1,3% în 2010. În timpul recesiunii economice, PIB-ul țării a urmat o tendință de descreștere similară, scăzând cu 8,3%. Eficiența energetică la nivel național a crescut semnificativ între 1990 și 2000, de la 23% la 39%. Aceasta reprezintă o consecință a creșterii ponderii surselor de energie cu eficiență ridicată (hidroenergie) în ansamblul surselor de energie electrică, precum și a îmbunătățirii eficienței centralelor termice. Totuși, nivelul rămâne scăzut, comparativ cu media UE.

Legislația națională în domeniul energiei

La începutul anilor 90, România a creat primul său cadru instituțional privind eficiența energetică, odată cu înființarea Agenției Române pentru Conservarea Energiei, principalul organism specializat din țară în domeniul eficienței energetice. Zece ani mai târziu, România a adoptat Strategia națională privind eficiența energetică, un document care evidențiază etapele care trebuie parcurse pentru creșterea eficienței energetice. În anii 2000, România a ratificat

78

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Protocolul de la Kyoto în cadrul Convențiilor Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice, prin care țara s-a angajat să reducă, între 2008 și 2012, emisiile de gaze cu efect de seră cu 8%, comparativ cu nivelul din 1989.

Fondul Român pentru Eficiența Energiei a devenit funcțional în 2003 și de atunci a oferit subvenții pentru investițiile aferente a 27 de proiecte în domeniul eficienței energetice, promovate de mari operatori industriali, subvenții care se ridică la suma de 14,4 milioane USD. Pentru a se conforma cerințelor UE, Guvernul a transpus în legislația națională Directiva nr. 2006/32/CE cu privire la eficiența energetică în rândul utilizatorilor finali și al furnizorilor de energie, prin care statelor membre UE li se solicită să întreprindă măsuri pentru reducerea consumului de energie cu cel puțin 9% pentru perioada 2008-2016, comparativ cu consumul înregistrat în cei cinci ani anteriori.

Foaia de parcurs în domeniul energiei pentru România a fost aprobată în 2003, pe parcursul negocierilor pentru aderarea la UE. Ca urmare a Directivei UE privind reducerea consumului de energie, Primul plan de acțiune privind eficiența energetică pentru perioada 2007-2012 a stabilit un nivel de economisire a energiei de 2,8 milioane tep până în 2016, având ca scop, și, o reducere anuală cu 1,5% pentru perioada 2008-2016. Obiectivul intermediar de 940 mii tep până în 2010 a fost de departe depășit, România reușind să înregistreze o economisire a energiei de 2,2 milioane tep. Planul prevede un potențial mare de economisire a energiei pentru sectorul industrial prin intermediul acordurilor voluntare încheiate pe termen lung între agenți industriali și Guvern, în plus față de investițiile în echipamente care să supravegheze consumul de energie. Estimările arată faptul că țările UE care au astfel de acorduri implementate au atins un nivel de economisire a energiei cuprins între 10% și 20%. Marii consumatori trebuie să realizeze audituri energetice și programe de îmbunătățire a eficienței energetice, fiind necesar să se întocmească anual o balanță energetică pentru cei care utilizează 1.000 tep/an și o dată la doi ani pentru cei care utilizează între 200 și 1.000 tep/an. Începând din anul 2000, pentru clădirile noi, pentru locuințele unifamiliale și pentru apartamentele care sunt scoase la vânzare sau

79

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

închiriate se emite un certificat energetic. Lucrările de izolare termică au beneficiat de scutiri de taxe, iar pentru lucrările de renovare s-a asigurat cofinanțare.

Al doilea plan de acțiune pentru eficiența energetică a fost aprobat cu o întârziere de aproape doi ani. Trebuia ca statele membre UE să depună al doilea plan în domeniul eficienței energetice până în iunie 2011, însă România nu a reușit să facă acest lucru. Planul pune accentul pe economisirea energiei în sectorul energiei primare și cel al energiei electrice, precum și pe promovarea energiei produse din surse regenerabile.

Prima Strategie națională în domeniul eficienței energetice pentru perioada 2004-2015 a stabilit un obiectiv ambițios de 40% privind reducerea intensității energetice aferente perioadei 2005-2014. Scăderea intensității energetice ar trebui realizată prin programe de promovare a standardelor ridicate în domeniul eficienței energetice pentru noile instalații electrice, cu ținte aferente, după cum urmează: 41% pentru clădiri, 29% pentru sectorul energetic, 16% pentru industrie și 14% pentru transporturi. Câțiva ani mai târziu, Strategia națională în domeniul eficienței energetice aferente perioadei 2007-2020 a stabilit și alte obiective pentru a reduce intensitatea energetică cu 41% până în 2020, cu ajutorul unor soluții fezabile care să acopere toate cererile viitoare în domeniul energetic la nivelul țării, la un preț mai mic. Până atunci, economisirea estimată a energiei primare și reducerea pierderilor ar trebui să se plaseze între 25% și 40% (20%-25% pentru industrie, 40%-50% pentru clădiri și 35%-40% pentru transporturi), prin îmbunătățirea eficienței în sectorul energetic. Ținta de economisire a energiei a fost stabilită la 3,4 milioane tep până în 2020. În acest context, se preconizează că o economisire de 1,9 milioane tep va fi generată de înlocuitorii de combustibil, una de 800 ktep – din cogenerarea cu randament ridicat (combinat căldură și electricitate) și una de 600 ktep – din noile unități pe cărbune.

Principalul obiectiv al Strategiei naționale privind alimentarea cu energie termică a localităților, aprobată în 2004 răspunde principalelor probleme care fac referire la eficiența

80

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

energetică a sistemului de încălzire. Sistemul de alimentare cu energie termică se bazează pe tehnologii depășite și pe rețele de conducte vechi, cu o eficiență energetică scăzută, cu pierderi foarte mari (în medie de circa 35%), pe lângă cheltuielile ridicate de producție, transport și distribuție. Izolația deficitară a clădirilor adaugă încă 15% la aceste pierderi. Acțiunile care au ca scop creșterea eficienței energetice includ implementarea la scară largă a stațiilor de cogenerare, modernizarea rețelei, diversificarea energiei primare utilizate pentru producerea energiei termice și montarea de contoare în clădirile rezidențiale. Consumul de resurse aferent sistemelor de încălzire centralizată ar trebui să scadă cu 612 mii tone. Cu toate acestea, modernizarea întregului sistem de încălzire este un proces foarte costisitor, pentru care este nevoie de o investiție de câteva miliarde de euro.

Ordonanța Guvernului nr. 18/2009 cu privire la reabilitarea termică a blocurilor de locuințe a oferit programului un caracter consecvent, prin specificarea nivelului minim privind reabilitarea termică. Lucrările de realizare beneficiază de sprijin financiar de la bugetul de stat (50%), bugetul local (30%) și asociațiile de proprietari (20%). Din 2009, MDRAP a oferit fonduri echivalente cu 190 milioane USD (660 milioane RON) pentru reabilitarea a 3.500 de clădiri rezidențiale multietajate din peste 100 de orașe și municipii. Legea permite consiliilor locale să acorde exceptări de la plata taxelor pentru acele clădiri rezidențiale ai căror proprietari au realizat lucrările de reabilitare din fonduri proprii.

La finalul anului 2012, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 63/2012 a adus o serie de modificări la programul de reabilitare desfășurat sub coordonarea MDRAP. Conform noilor norme, clădirile rezidențiale din municipiile care au depus cereri de finanțare prin Programul Operațional Regional (Axa Prioritară 1 Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere – Domeniul de intervenție 1.2 Reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale) nu vor mai beneficia de sprijin prin programul multianual de reabilitare termică. Totuși, vestea bună este că programul s-a extins și în cazul caselor care au fost construite în perioada 1950-1990. Noile norme clarifică și modul în care autoritățile locale pot stabili așa-zisa „taxă de reabilitare

81

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

termică“. Această taxă va fi plătită în cazul clădirilor pentru care nu și-au adus nicio contribuție financiară pe parcursul procesului de reabilitare.

Ca urmare a succesului înregistrat de programul de reabilitare, Guvernul s-a gândit să reducă fondurile publice disponibile acestor proiecte, în prezent existând posibilitatea contractării unor împrumuturi cu garanții guvernamentale. Conform Ordonanței de Urgență nr. 69/201013, asociațiile de proprietari trebuie să plătească un avans de 10% din sumă, diferența urmând a fi acoperită prin împrumut bancar. Asociațiile de proprietari returnează împrumutul din economiile făcute ca urmare a diminuării facturilor la căldură, după finalizarea lucrărilor de reabilitare termică. Acest nou program cuprinde clădirile vechi construite între 1950 și 1990, cele construite după 1990 și locuințele individuale.

Prin Directiva 2010/31/UE14 privind performanța energetică a clădirilor, statelor membre li se cere să adopte metodologia de calculare a performanței energetice a clădirilor, care ar trebui să cuprindă caracteristicile termice, izolarea termică, furnizarea apei, instalațiile de aer condiționat, instalațiile de iluminat încorporate, condițiile climatice din interior și, nu în ultimul rând, energia electrică produsă prin cogenerare. Legislația UE face referire atât la clădirile vechi, cât și la cele nou construite. Legea nu se aplică în cazul clădirilor istorice, caselor de rugăciune, clădirilor cu caracter temporar, clădirilor cu destinație rezidențială pentru o perioadă limitată în cursul unui an și clădirilor singulare a căror suprafață nu depășește 50 de metri pătrați. Principalul obiectiv al legii este ca până în decembrie 2020, toate clădirile nou construite să aibă un consum de energie aproape egal cu zero. Aceleași criterii se aplică până la 31 decembrie 2018 și în cazul clădirilor nou construite care sunt ocupate și deținute de autoritățile publice. Statele membre trebuie să elaboreze planuri naționale care să pună în practică definiția clădirilor al căror consum de energie este aproape egal cu zero, precum și țintele intermediare de îmbunătățire a performanței energetice a clădirilor noi până în 2015. În același timp, statele membre trebuie să emită certificate privind performanța energetică, ce vor cuprinde performanța energetică a clădirii, împreună cu recomandările pentru reducerea costurilor. Acest certificat trebuie să fie

82

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

disponibil atunci când clădirea/locuința urmează a fi închiriată sau vândută. Clădirile municipale cu o suprafață construită mai mare de 500 de metri pătrați și clădirile de dimensiuni similare vizitate des de public trebuie să expună certificatul energetic într-un loc vizibil unde să poată fi ușor observat. Începând cu data de 9 iulie 2015, pragul de 500 metri pătrați va scădea la 250 metri pătrați.

La mijlocul anilor 2000, orașul Constanța a primit 100.000 EUR de la guvernul norvegian pentru sprijinirea asimilării de către agenții economici a ceea ce se cheamă "Metodologia de Eficiență a Resurselor și o Producție Curată". Proiectul a fost implementat în perioada 2005-2006 în parteneriat cu Grupul Norvegian pentru Eficiență Energetică, Societatea Norvegiană a Experților Tehnici și Științifici și cu Centrul de Prevenire a Poluării București. O serie de experți au fost formați pe probleme de mediu și au fost elaborate manuale în domeniul calității și al gestionării mediului.

Consiliul local a înființat o comisie municipală pentru eficiența energetică, în vederea respectării prevederilor Ordonanței de Guvern 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea folosirii surselor de energie regenerabilă de către consumatorii finali. Constanța este implicată într-un program național coordonat de Ministerul Mediului, care are ca scop îmbunătățirea calității aerului, apei și solului prin înlocuirea sistemelor convenționale de termoficare cu cele pe bază de energie solară, geotermală și eoliană. De exemplu, Azilul de bătrâni din Constanța se numără printre beneficiarii locali ai acestui program.

Sectorul energiei electrice

Principalul furnizor de energie electrică din Zona Metropolitană Constanța este ENEL DISTRIBUȚIE DOBROGEA S.A. CONSTANȚA. Acesta este unul din cei mari investitori privați din România în domeniul energetic. La ora actuală, Enel furnizează curent electric pentru 2,7 milioane de locuitori din principalele 3 regiuni ale României: Muntenia Sud

83

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

(inclusiv București), Banat și Dobrogea, acoperind o treime din piața energetică a României. Ca și ceilalți jucători majori de pe această piață, Enel este responsabilă atât cu distribuția cât și cu furnizarea de energie electrică. În prezent, aceasta este în curs de implementare a unui proiect pe cinci ani în valoare totală de 800 milioane EUR, care are ca obiectiv modernizarea infrastructurii de distribuție a curentului electric. Enel Dobrogea furnizează curent electric pentru patru județe, și anume, Constanța, Tulcea, Călărași și Ialomița.

Principalii indicatori în domeniul distribuției, furnizării și consumului de energie electrică se prezintă astfel:

<i>Zona Metropolitană Constanța</i>	<i>Anul 2014</i>
<i>Lungimea totală a rețelei de distribuție a energiei electrice</i>	<i>1 654 km</i>
<i>Consum total de energie electrică/ (mediu lunar)</i>	<i>41 480 KWh</i>

Pe baza acestei cifre, se poate deduce că în întreaga zonă se consumă anual aproape 500.000.000 kWh de curent electric.

Autoritatea Națională de Reglementări în domeniul Energiei, ANRE fixează prețul pentru consumatorii captivi, clienții casnici care nu au capacitatea tehnică de a-și alege furnizorul de curent electric și de a se conecta direct la rețea. Unii agenți economici sunt și ei consumatori captivi și plătesc tarifele stabilite de ANRE . Prețul curentului electric depinde de consumul efectiv, intervalul orar, tipul de curent electric, valoarea tensiunii și categoria de consumator. Persoanele cu venit mic plătesc așa-numitul tarif social, care a fost introdus în 2005 pentru toți consumatorii domestici cu un venit lunar mai mic sau egal cu salariul minim pe economie. Aceștia pot plăti un tarif de 0,1982 RON pentru 2 kWh pe zi, 0,4757 RON dacă au un consum situat între 2 și 3 kWh pe zi și de 0,9378 RON dacă acesta depășește 3 kWh pe zi.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Pentru consumatorii casnici care aleg tariful de tip monom – un sigur tarif, indiferent de cantitatea de energie consumată, curentul electric costă 0,3567 RON per kWh la o tensiune mică (până la 1 kV) și 0,2773 RON per kWh la o tensiune medie (între 1 și 110 kV), pe lângă tariful zilnic de 0,1715 RON. Există de asemenea posibilitatea alegerii tarifului de tip monom cu consum inclus. În acest caz, tarifele aplicate sunt următoarele: pentru curentul de joasă tensiune, 0,3567 Ron per kWh și 0,4927 RON pentru consumul zilnic, în timp ce pentru curentul de tensiune medie, tariful este de 0,2773 per kWh, care se adaugă la tariful de 0,4214 perceput pentru consumul zilnic. O altă opțiune este prețul de tip monom cu tarif rezervat pentru trei perioade diferite. Acest plan este adecvat pentru cei care folosesc mai puțină energie în perioada de vârf (între 08:00 și 19:00) și consumă mai mult în weekend și în afara perioadelor de vârf. Persoanele care aleg acest plan pot ajunge să plătească între 0,2113 și 0,8089 RON per kWh, pe lângă taxa zilnică de 0,1715 RON.

Datorită poziției sale geografice pe malul mării, Zona Metropolitană Constanța are cel mai ridicat potențial de producție de energie eoliană din România. În regiune se află una din cele mai importante centrale electrice eoliene din România. Una dintre acestea a fost construită în 2011 de Petrom, cea mai mare companie petrolieră a României, la Dorobanțu, o localitate situată la aproximativ 39 km nord-vest de Constanța. Ferma eoliană dispune de 18 turbine cu o capacitate totală instalată de 54 MW. Până la sfârșitul lui 2015, compania estima atingerea unei producții anuale nete de aproape 144.000 MWh.

O investiție privată majoră în domeniul energiei regenerabile din România a fost făcută la aproximativ 50 km de Constanța. În noiembrie 2012 a devenit operațională cea mai mare fermă eoliană de coastă din Europa, situată la Fântânele-Cogealac. Proiectul de 1,1 miliarde EUR a fost dezvoltat de CEZ, un important producător și furnizor de energie din Europa Centrală și de Est, care deține o cotă importantă de piață în regiunea sudică a României. Ferma eoliană are o capacitate instalată de 600 MW. Aceasta dispune de 240 de turbine cu o capacitate instalată de 2,5 MW fiecare. Ferma eoliană de pe coastă poate furniza energie pentru 1 milion de gospodării

85

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

anual. Energia produsă de această fermă eoliană s-ar putea ridica la 10% din piața de energie generată din surse regenerabile a României.

Iluminatul public

Sistemul de iluminat public din Zona Metropolitană Constanța era administrat de două companii private, Luxten și Flash Lighting Services. Până în 2013, infrastructura folosită pentru administrarea sistemului de iluminat public a fost gestionată de Confort Urban, o persoană juridică subordonată Consiliului local Constanța. Recent, gestionarea infrastructurii a fost preluată de o divizie specială din cadrul Primăriei.

În ultimul deceniu, sistemul de iluminat public din Zona Metropolitană Constanța a fost supus unor lucrări majore de reabilitare. Ca în multe alte orașe din România, toate becurile vechi cu mercur au fost înlocuite cu becuri moderne, mai eficiente, pe bază de vapori de sodiu. În prezent, străzile din Constanța și Mamaia sunt iluminate de 23.754 stâlpi de iluminat, ce acoperă 511 kilometri de drumuri. La ora actuală, aproape 90% din străzi sunt iluminate. În orașul Constanța se folosesc patru tipuri de becuri, cu o intensitate ce variază între 70 și 400 watt. Anual, becurile folosite pentru iluminatul străzilor orașului sunt utilizate timp de aproximativ 6.105 ore. În prezent, stâlpii de iluminat sunt proprietatea Primăriei. Unii dintre aceștia au aparținut furnizorului de curent electric Enel, dar compania i-a cedat după reabilitarea acestora. În plus, RAT Constanța, regia autonomă de transport public deținea în trecut o parte din stâlpii de iluminat atunci când în oraș circulau și troleibuze, dar acum aceștia aparțin tot Primăriei. De-a lungul timpului, stâlpii de iluminat au trebuit să fie mutați dintr-un loc în altul din cauza problemelor cu terenul/drepturile de proprietate, care reprezintă una din principalele provocări cu care se confruntă administrația locală. Există mai mulți stâlpi de iluminat pe principalele șosele din oraș decât pe străzi. În principiu, există un stâlp de iluminat pentru trafic, care este instalat pe partea laterală a drumului, spre stradă și un alt stâlp pe trotuar, pentru uzul pietonilor.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

În 2012, electricitatea consumată pentru iluminatul public pe parcursul anului (inclusiv în perioada sărbătorilor și pentru iluminatul clădirilor) s-a ridicat la 13,2 milioane kWh, pentru care Primăria a plătit aproape 6,2 milioane RON.

Compania de electricitate Enel este responsabilă pentru aprinderea luminilor seara, cu ajutorul unui întrerupător cu ceas, pe baza unui program care depinde de anotimp și de gradul de lumină. Întrucât cei doi operatori privați și-au îndeplinit majoritatea responsabilităților legate de sistemul de iluminat public al orașului (până la acordarea unui nou contract), o echipă tehnică desemnată de Primărie verifică ocazional stâlpii pentru a vedea dacă există probleme cu conexiunea sau dacă s-au ars becurile. În plus, se fac verificări și de către Comfort Urban, o entitate publică responsabilă cu gestionarea infrastructurii de iluminat public. Totuși, în cea mai mare parte a timpului, sistemul se bazează pe apelurile rezidenților de notificare a Primăriei cu privire la orice probleme apărute în legătură cu stâlpii de iluminat.

În prezent, orașul nu dispune de un sistem de reglare a intensității luminii, dar administrația locală are în vedere introducerea în viitor a unui astfel de sistem. Planurile includ modernizarea în continuare a sistemului de iluminat public, extinderea serviciilor în noile cartiere ale orașului și reabilitarea unora dintre stâlpii vechi care au aparținut RAT Constanța. Autoritățile locale au de asemenea planuri ambițioase de introducere a becurilor cu LED pentru iluminatul stradal în cartierele noi din oraș, prin Programul Operațional Regional.

La ora actuală, prin finalizarea proiectelor de reabilitare a falezii Cazinou - Vraja Mării, precum și amenajarea centrului istoric al Constanței, s-a reabilitat întreaga rețea de iluminat din zona (verificat datele din proiect). De asemenea, proiectul depus în cadrul POR 2007 – 2013 privind pentru reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public, aflat în prezent în implementare, presupune înlocuirea a 3.231 stâlpi de iluminat și extinderea rețelei cu 33,6 km.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Clădiri municipale

Fondul de clădiri municipale din Constanța include câteva sute de unități, majoritatea cu mai multe facilități. Cele mai multe clădiri publice ale orașului sunt unități de învățământ, adică 87 de școli, 56 de grădinițe și crește și 28 de licee și colegii. Fiecare din acestea dispune de facilități adiționale, ca de exemplu săli de sport, cămine, cantine, săli de spectacol etc. Orașul are câteva unități medicale, centre culturale și șase biblioteci publice. În plus, există o serie de birouri administrative (inclusiv patru clădiri ale Primăriei), câteva birouri care funcționează ca sedii ale poliției locale, administrația financiară, biroul de asistență socială, azilul de bătrâni, muzeul de artă populară, agențiile forțelor locale de ordine și Cazinoul. Suprafața clădirilor municipale din oraș este de 383.476 m².

În 2014, consumul total de energie electrică din aceste unități s-a ridicat la 4,5 milioane kWh, ceea ce înseamnă un consum de 11,8 kWh/m².

Consumul de curent electric al clădirilor municipale din Constanța este cel mai mic în comparație cu cel al altor orașe similare din Europa de Est. Orașul are de asemenea performanțe mai bune decât alți poli de creștere din România. De exemplu, cantitatea de curent electric/m² folosită de clădirile publice din Constanța este de două ori mai mică decât cea folosită în Ploiești, de trei ori mai mică decât cea din Pristina și aproape de 5 ori mai mică decât cea din Belgrad.

Aproape toate clădirile municipale ale orașului sunt branșate la rețeaua de termoficare. În ce privește sistemul de termoficare, Constanța are performanțe mai bune decât majoritatea orașelor cu o populație similară. În 2012, orașul a avut nevoie de 16,8 milioane kWh, ceea ce reprezintă un consum mediu de 44 kWh/m².

Aceste rezultate se justifică, având în vedere mai ales faptul că iernile din Constanța sunt mai blânde în comparație cu restul țării, astfel încât orașul are nevoie de mai puțină căldură. De exemplu, cantitatea de căldură consumată în Constanța este de trei ori mai mică decât cea din Timișoara și de patru ori mai mică decât cea din Cluj-Napoca sau Craiova. Per total, cheltuielile

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

cu energia pentru toate clădirile municipale din Constanța au costat Primăria 2,1 milioane USD, ceea ce înseamnă 1,62% din buget.

I.6. Educație, învățământ și cercetare

Ca orice alt sistem construit de și pentru om, cel educațional trebuie să țină pasul cu evoluția umană, cu nevoile și cerințele tinerilor ce își petrec timpul în sălile de clasă în zilele noastre. Drept urmare, vom defini educația ca fiind ansamblul de acțiuni sociale de transmitere a culturii, de generare, organizare și conducere a învățaturii individuale sau colective.

Punerea în valoare și dezvoltarea potențialului cultural, științific și uman de care dispune România constituie o componentă și o resursă esențială a securității naționale și a modernizării societății românești.

Principalele direcții de acțiune în acest domeniu sunt:

- promovarea societății educaționale în cooperare cu societatea civilă și în conformitate cu Carta Alba a educației și formării, elaborată de Uniunea Europeană;
- asigurarea educației de bază, creșterea calității învățământului preuniversitar;
- promovarea în sistemul educațional a cerințelor societății informaționale;
- revigorarea pe baze competitive a sistemului național de cercetare capabil să contribuie în mod real la modernizarea societății românești;
- dezvoltarea și promovarea tehnologiei informației și creșterea numărului de specialiști în acest domeniu;
- protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului național și promovarea sa ca parte a patrimoniului cultural universal;
- revigorarea politicilor în domeniul tineretului.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Nivelul de educație este factor-cheie al dezvoltării naționale, deoarece determină în mare măsură activitatea economică și productivitatea, precum și mobilitatea forței de muncă, creând premisele, pe termen lung pentru existența unui nivel mai ridicat de trai, de calitate a vieții.

Astfel, investițiile planificate vor contribui la consolidarea rolului orașelor ca motoare de creștere, prin abordarea deficiențelor actuale în sistemul de învățământ și îmbunătățirea disponibilității calității și relevanței infrastructurii educaționale și al dotării.

Rezultatele așteptate vizează asigurarea unui acces mai bun la educație și rezultate educaționale pentru studenți și stagiați, în formarea profesională, precum și pentru activități de învățare pe tot parcursul vieții, corelat cu promovarea participării/reintegrării pe piața forței de muncă.

Infrastructura educațională este esențială pentru dezvoltarea timpurie a copiilor, pentru educația acestora, în vederea construirii și dezvoltării de abilități sociale și a capacității de integrare socială.

În mediul urban spațiile școlare pentru învățământul primar și gimnazial sunt, în general, supraîncărcate, presiunea fiind în mare măsură rezultatul introducerii clasei pregătitoare, ca parte a învățământului primar.

De asemenea starea, locația și tipul infrastructurii educaționale au impact nu numai asupra accesului la educație, ci și asupra calității acesteia. În acest sens, asigurarea bazei de materiale minime (clădiri reabilite/modernizate, condiții sanitare necesare pentru funcționare, dotarea cu echipamente, material didactic, etc) pentru desfășurarea actului educațional sunt condiții esențiale pentru co-interesarea elevului, pentru descurajarea absenteismului și reducerea fenomenului de abandon/părăsire timpurie a școlii, pentru creșterea ratei de absolvire și tranziție către niveluri superioare de educație.

În municipiul Constanța, de la învățământul preșcolar la cel universitar, sistemul educațional este bine aspectat. Principali indicatori în acest domeniu se prezintă astfel:

90

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- Învățământ preșcolar -

Grădinițe de copii	69
Copii înscriși	23.350
Personal didactic	1.263

- Învățământ primar și gimnazial -

Școli	99
Elevi	55.616
Personal didactic	3.854

- Învățământ liceal -

Licee	68
Elevi	32.227
Personal didactic	2.172

- Învățământ profesional, complementar și de ucenici -

Elevi	4645
Personal didactic	-

- Învățământ tehnic de maiștri -

Elevi	222
Personal didactic	-

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- Învățământ postliceal -

Elevi	2.443
Personal didactic	73

Infrastructura edilitară care deservește învățământul preuniversitar din municipiul Constanța se află în administrarea Regiei Autonome de Exploatare a Domeniului Public și Privat al Municipiului Constanța, aflată în subordinea Consiliului Local Municipal Constanța. Raportat la anul de referință 2011 în Zona Metropolitană Constanța se află 111 unități de învățământ, după cum urmează: 38 grădinițe de copii, 30 școli din învățământul primar și gimnazial, 33 licee, 4 școli postliceale, 6 institute de învățământ universitar, toate cele 111 școli, licee și grădinițe fiind dotate cu tehnică de calcul: calculatoare, copiatoare, imprimante conectate la internet.

- Învățământ universitar -

Institute	6
Studenti	28.438
Personal didactic	949

În municipiul Constanța, învățământul universitar are o tradiție deosebită. Cele 6 instituții de învățământ superior (Universitatea „Ovidius”, Academia Navală „Mircea cel Bătrân”, Universitatea Maritimă Constanța, Universitatea Română „Andrei Șaguna”, Universitatea „Spiru Haret”, Universitatea „Dimitrie Cantemir”) asigură la cel mai înalt nivel toată paleta de specializări: navigație, inginerie navală, medicină, stomatologie, științe economice, drept, științe sociale și umaniste, științe ale naturii, matematică și științe exacte, informatică, construcții. Numărul de studenți din centrele universitare constănțene a înregistrat creșteri considerabile în

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

ultimii ani, atât datorită dezvoltării centrelor universitare private cât și datorită apariției unor noi specializări solicitate pe piața muncii în cadrul vechilor centre.

Aportul important adus de mediul universitar este recunoscut prin organizarea periodică de conferințe internaționale interdisciplinare, conferințe științifice internaționale, mese rotunde, workshop-uri, școli de vară, simpozioane, sesiuni de comunicări, etc.

Mediul universitar, reprezentat aici cu succes de Universitatea Ovidius Constanța, Universitatea Andrei Șaguna, Universitatea Spiru Haret și Universitatea Dimitrie Cantemir, Universitatea Maritima Constanta, Academia Navala Mircea cel Batran.

Universitatea „Ovidiu” Constanța se poate lăuda cu proiecte aflate atât în stadiu de implementare (43), proiecte finalizate (163) cât și 4 proiecte pe POSDRU.

Universitatea „Andrei Șaguna”, este singura universitate particulară acreditată din Dobrogea, pregătește de 20 ani specialiști de elită printr-un program de învățământ superior calitativ și performant, recunoscut la nivel național și internațional, derulat la toate cele 13 specializări ale sale.

Prin programele europene de schimburi interuniversitare “ERASMUS/LEONARDO DA VINCI”, la care Universitatea “Andrei Șaguna” este afiliată, anual aceasta trimite și primește studenți și cadre didactice, cu burse de studiu în Europa.

Universitatea “Andrei Șaguna” are în prezent, în cadrul programului european, acorduri bilaterale cu universități de prestigiu din Europa. Universitatea “Andrei Șaguna” își propune realizarea, lărgirea și diversificarea acordurilor interuniversitare de acest tip, astfel încât tot mai multi dintre studenții care aleg Universitatea “Andrei Șaguna” să poată beneficia de stipendii europene.

Universitatea “Spiru Haret” Constanța Prin condițiile de studiu oferite la nivelul standardelor de calitate impuse de cele mai recente modificări de modernizare a instituțiilor de învățământ superior, Facultatea de Drept și Administrație Publică Constanța a obținut reacreditarea programului Drept IF de către ARACIS cu calificativul „încredere” în 2012, a

93

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

programului Drept IFR cu calificativul „încredere” în 2013 și acreditarea a două noi programe de masterat Dialog social și comunicare în relațiile de muncă și Științe Penale.

Pentru a asigura calificări profesionale care să garanteze competitivitatea pe piața liberă a muncii din țară și din Uniunea Europeană, Facultatea revizuieste planurile de învățământ în acord cu necesitățile de pe piața muncii îmbunătățește permanent procesul de învățământ, punând accent pe dimensiunea practică a pregătirii profesionale a viitorilor specialiști, prin metode de tip clinică juridică și procese simulate, stagii de practică și mese rotunde cu specialiști din domeniul juridic.

Școala viitorilor juriști conjugă activitatea didactică cu cea de cercetare științifică în mod armonios, absolvenții facultății fiind cunoscuți și recunoscuți în mediile juridice după calitatea și cantitatea cunoștințelor dobândite, după amprenta științifică imprimată de dascălii lor de-a lungul anilor de studiu, iar vizibilitatea internațională fiind subliniată de evenimentele de înaltă ținută academică și științifică organizate de facultate.

Universitatea “Dimitrie Cantemir” înscriindu-se în tradițiile învățământului universitar românesc, contribuie la formarea științifică, profesională și civică a tinerilor și la integrarea lor în viața economico-socială, la educația permanentă a absolvenților din învățământul superior. Prin activitatea sa, Universitatea a contribuit și contribuie semnificativ la realizarea compatibilizării între procesul educațional din România și cel din universitățile de prestigiu europene și din întreaga lume.

Universitatea Maritimă din Constanța (UMC) este o instituție de învățământ superior de stat din Constanta, o comunitate academică formată din cadre didactice, cercetători, personal didactic auxiliar, studenți, personal tehnic și administrativ. Universitatea Maritimă din Constanța prin oferta de educație, prin activitatea de cercetare științifică desfășurată și auditările internaționale, reprezintă o universitate profilată pe învățământ de marină care acționează în sensul validării calității activităților didactice prin creșterea capacității și șanselor absolvenților pe piața maritimă internațională în raport cu standardele tot mai ridicate ale acesteia.

94

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Procesul didactic verifică conformitatea activităților cu standardele internaționale STCW'95 (Standards for Training Certification and Watchkeeping for Seagoing Personnel Code) elaborate de către IMO (International Maritime Organization).

Academia Navala "Mircea cel Batran" este o instituție de învățământ superior acreditată de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS). La ultima evaluare din noiembrie 2009 instituția a obținut calificativul maxim, grad de încredere ridicat .

Academia Navala oferă studenților garanția unei pregătiri profesionale și personale de excepție. Experiența și motivația cadrelor didactice, infrastructura modernă, strategia de dezvoltare privind mereu înspre viitor, toate determină ca această școală să fie un organism viu, plin de energie. Orelle petrecute în sălile de curs, laboratoare și simulatoare le vor arata studenților că se pot acumula nenumărate cunoștințe într-un mod interactiv, antrenant, eficient. Apoi activitățile practice pe ambarcațiunile și navele de antrenament, sprijinite de un întreg complex de facilități sportive, dau posibilitatea descătușării energiei tinerești a viitorilor marinari. Academia este o mare echipă, o mare familie în care tinerii sau mai vârstnicii studenți învață împreună nu neapărat pentru școală, ci pentru viață.

În Zona Metropolitană, clădirile unităților școlare sunt în general în condiții bune sau foarte bune, respectându-se condițiile igienico-sanitare, procesul instructiv-educativ a fost realizat în mare parte, cu personal didactic calificat.

Preocupările privind calitatea învățământului constituie premise pentru asigurarea unei corelări corespunzătoare între obiectivele educaționale și rețeaua unităților de învățământ, în deplină concordanță cu cerințele formării profesionale și finanțarea sistemului educațional. Pentru organizarea unei rețele educaționale cât mai eficiente la nivelul Zonei Metropolitane, se va ține în continuare seama de următoarele elemente:

- analiza evoluției demografice, a populației de vârstă școlară;
- analiza bazei materiale existente, a utilităților și a infrastructurii;

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- analiza ocupării posturilor cu personal didactic calificat;
- analiza rezultatelor profesionale ale elevilor, semestriale, anuale și cele înregistrate la examenele de finalizare a studiilor;
- dezvoltarea socio-economică.

LOCALITATE	NIVEL EDUCAȚIONAL															DOTARI			
	preșcolar			primar			gimnazial			liceal			arte și meserii			săli clasă	lab. școlare	atelier	săli/terene de sport
	grădinițe	copii	cadr. didactice	școli	elevi	cadr. didactice	școli	elevi	cadr. didactice	lice	elevi	cadr. didactice	școli	elevi	cadr. didactice				
EFORIE	-	165	9	1	407	18	1	342	24	1	1	29	-	-	-	29	8	-	4
NAVODARI	5	985	56	3	1593	61	3	1332	99	1	1249	78	-	49	-	106	24	8	11
OVIDIU	1	365	16	1	654	33	1	583	41	1	715	33	-	25	-	43	7	-	6
MURFATLAR	2	289	13	1	539	25	1	472	36	1	310	40	-	-	-	41	7	-	4
TECHIRGHIOI	1	183	13	-	309	18	-	224	25	1	231	15	-	-	-	19	4	1	2
AGIGEA	2	213	10	1	291	11	1	235	14	-	-	-	-	-	-	9	1	-	1
CORBU	1	157	7	1	355	17	1	254	19	-	-	-	-	-	-	14	3	-	3
CUMPĂNA	2	439	23	1	680	27	1	468	32	1	733	9	-	-	-	23	3	1	3
LUMINA	1	331	17	1	452	20	1	332	23	-	-	-	-	-	-	22	1	-	2
MIHAIL KOGĂLNICEA	1	255	13	1	452	20	1	443	30	1	420	19	-	-	-	26	6	-	4
POARTA ALBA	1	169	7	2	388	22	2	284	33	1	455	26	-	16	-	41	13	1	4

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

TUZLA	1	165	6	1	297	13	1	215	23	-	-	-	-	-	-	16	-	-	1
VALU LUI TRAIAN	2	449	17	2	594	25	2	486	32	-	-	-	-	-	-	20	2	-	3
23 AUGUST																			
COSTINEȘTI																			
TOTAL	18	4165	207	16	7011	320	16	5670	431	8	3884	249	-	90	-	409	79	11	48

Cercetare

Știința, tehnologia și inovarea reprezintă forțele transformatoare ale întreprinderilor, persoanelor și ale societății, având în vedere rolul important pe care îl joacă în creșterea valorii adăugate a produselor și serviciilor, precum și în modalitatea de abordare a provocărilor majore și a nevoilor societății.

În anul 2011, cheltuielile totale pentru cercetare-dezvoltare s-au ridicat la aproximativ 2,8 miliarde RON la nivel național. Cu toate că între anii 2007 și 2011 s-a înregistrat o creștere totală de 28%, cheltuielile în 2011 nu au depășit cele 2,98 miliarde RON din anul 2008, înainte de debutul recesiunii.

Regiunea Sud-Est se clasează pe ultimul loc la nivel național, cu doar 2,2% din totalul cheltuielilor de cercetare-dezvoltare. Regiunea Sud - Est a înregistrat o scădere semnificativă a cheltuielilor de cercetare-dezvoltare în perioada cuprinsă între 2007 și 2011 (-21,4%).

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Tabelul 9: Cheltuieli de C&D la nivel regional, 2007-2011 (RON '000)

Regiuni de dezvoltare	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	% dif 07-11
TOTAL	2.177.335	2.980.674	2.356.907	2.413.467	2.786.830	28,0%
Regiunea NORD- VEST	193.458	253.612	194.256	197.378	301.779	56,0%
Regiunea CENTRU	74.256	80.256	170.057	110.483	123.901	66,9%
Regiunea NORD- EST	163.561	214.619	157.865	158.149	172.243	5,3%
Regiunea SUD-EST	80.630	99.211	91.591	89.095	63.413	-21,4%
Regiunea SUD- MUNTEN IA	231.770	229.496	220.772	240.751	265.842	14,7%
Regiunea BUCURE ȘTI - ILFOV	1.254.284	1.862.016	1.357.602	1.431.666	1.608.195	28,2%
Regiunea SUD- VEST OLTENIA	67.793	88.164	75.738	70.137	125.644	85,3%

98

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Regiunea VEST	111.583	153.300	89.026	115.808	125.813	12,8%
--------------------------	---------	---------	--------	---------	---------	-------

Aceste date reflectă capacitatea redusă și interesul scăzut al agenților economici pentru activitățile de cercetare-dezvoltare și inovare - atât pentru cele proprii, cât și pentru cele desfășurate în parteneriat cu instituțiile de profil cercetare - dezvoltare, precum și capacitatea redusă de absorbție a rezultatelor cercetării.

Cu toate acestea, la nivelul Zonei Metropolitane Constanța cercetarea este bine reprezentată. În perimetrul zonei funcționează **6 institute specializate**.

- **Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare Marină – „Grigore Antipa” INCDM** Constanța are ca obiect principal de activitate efectuarea de cercetări fundamentale, aplicative și de dezvoltare tehnologică în domeniul oceanografiei, ingineriei marine și costiere, ecologiei și protecției mediului marin, precum și al gestionării resurselor vii la Marea Neagră sau alte zone marine de interes, pentru a răspunde cerințelor de interes național și internațional în zona economică exclusivă proprie, precum și obligațiilor impuse de aderarea României la convențiile internaționale de domeniu; este operatorul tehnic al rețelei naționale de monitoring fizic, chimic și biologic al apelor marine/costiere și de supraveghere a eroziunii litorale, fiind abilitat a propune ministerului coordonator reglementările de domeniu; asigură fundamentarea științifică a strategiei naționale în domeniul mediului marin și costier, pe baza rezultatelor activităților de CD proprii, a activităților de cooperare regională și internațională;
- **Institutul de Cercetare Producție și Creșterea ovinelor și caprinelor – PALAS:** Obiectul de activitate al institutului este cercetarea fundamentală, aplicativă, dezvoltarea tehnologică și inovarea; producerea, multiplicarea și comercializarea de animale de rasă și alte produse specifice profilului de activitate; transferul tehnologic al rezultatelor cercetării; instruire profesională, servicii de consultanță și expertiză în domeniu, editare

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

de publicații; relații de cooperare și comerț interior și exterior cu diferite instituții, organizații și agenți economici. Activitatea de cercetare a institutului se derulează în cadrul a patru domenii principale și anume: genetică și ameliorare, reproducție, nutriție și tehnologii de creștere și exploatare a ovinelor și caprinelor;

➤ **Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Valu lui Traian** cu activitate în cercetare și producție pomicolă și agricolă; Domeniul principal de activitate științifică a unității de cercetare-dezvoltare (unitate C-D):- Cercetări privind ameliorarea speciilor pomicole, stabilirea tehnologiilor acestora, crearea de material săditor pomicol și dendrologic selecționat; dezvoltarea și organizarea producției pomicole din Dobrogea; elaborarea documentațiilor tehnico-economice pentru activitatea pomicolă și arhitectură peisagistă.

➤ **"Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină - GeoEcoMar** reprezintă polul național de excelență în cercetarea și consilierea geologică, geofizică și geoecologică marină, costieră și a apelor interioare, precum și un centru de referință pentru Științele Mării și ale Pământului.". Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină – GeoEcoMar a fost înființat în anul 1993 sub denumirea de Centrul Român de Geologie și Geoecologie Marină.

Potențialul tehnic și performanțele științifice obținute, într-o perioadă scurtă de timp, i-au permis obținerea statutului de “institut de interes național”, care are ca obiectiv principal cercetarea complexă a macroecosistemului Dunăre – Delta Dunării – zona de coastă a Mării Negre – Marea Neagră. Prin prisma rezultatelor obținute în cadrul proiectelor de cercetare, efectuate în colaborare cu parteneri din țară și străinătate, INCD GeoEcoMar a obținut statutul de “centru european de excelență (Euro-EcoGeoCentre România)”.

➤ **Stațiunea de Cercetare – Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Murfatlar** are ca obiect de activitate cercetarea și producția în viticultură, producția de vin;

100

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- *Stațiunea de Cercetări Culturi Irigate Valu lui Traian.* Aceasta a fost înființată în anul 2006 cu activitate în domeniul agriculturii, zootehniei, export general.

De asemenea, este important aportul adus în domeniul cercetării și inovării de către mediul universitar, reprezentat în Zona Metropolitană Constanța de Universitatea Ovidius Constanța, Universitatea Andrei Șaguna, Universitatea Spiru Haret și Universitatea Dimitrie Cantemir, Universitatea Maritima Constanta, Academia Navala Mircea cel Bătrân.

Universitatea „Ovidiu” Constanța se poate lăuda cu proiecte aflate atât în stadiu de implementare (43), proiecte finalizate (163) cât și 4 proiecte pe POSDRU.

Universitatea „Andrei Șaguna”, este singura universitate particulară acreditată din Dobrogea, pregătește de 20 ani specialiști de elită printr-un program de învățământ superior calitativ și performant, recunoscut la nivel național și internațional, derulat la toate cele 13 specializări ale sale.

Prin programele europene de schimburi interuniversitare “ERASMUS/LEONARDO DA VINCI”, la care Universitatea “Andrei Șaguna” este afiliată, anual aceasta trimite și primește studenți și cadre didactice, cu burse de studiu în Europa. Universitatea “Andrei Șaguna” are în prezent, în cadrul programului european, acorduri bilaterale cu universități de prestigiu din Europa. Universitatea “Andrei Șaguna” își propune realizarea, lărgirea și diversificarea acordurilor interuniversitare de acest tip, astfel încât tot mai mulți dintre studenții care aleg Universitatea “Andrei Șaguna” să poată beneficia de stipendii europene.

Universitatea “Spiru Haret” Constanța Prin condițiile de studiu oferite la nivelul standardelor de calitate impuse de cele mai recente modificări de modernizare a instituțiilor de învățământ superior, Facultatea de Drept și Administrație Publică Constanța a obținut reacreditarea programului Drept IF de către ARACIS cu calificativul „încredere” în 2012, a

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

programului Drept IFR cu calificativul „încredere” în 2013 și acreditarea a două noi programe de masterat Dialog social și comunicare în relațiile de muncă și Științe Penale.

Pentru a asigura calificări profesionale care să garanteze competitivitatea pe piața liberă a muncii din țară și din Uniunea Europeană, Facultatea revizuieste planurile de învățământ în acord cu necesitățile de pe piața muncii îmbunătățește permanent procesul de învățământ, punând accent pe dimensiunea practică a pregătirii profesionale a viitorilor specialiști, prin metode de tip clinică juridică și procese simulate, stagii de practică și mese rotunde cu specialiști din domeniul juridic.

Școala viitorilor juriști conjugă activitatea didactică cu cea de cercetare științifică în mod armonios, absolvenții facultății fiind cunoscuți și recunoscuți în mediile juridice după calitatea și cantitatea cunoștințelor dobândite, după amprenta științifică imprimată de dascălii lor de-a lungul anilor de studiu, iar vizibilitatea internațională fiind subliniată de evenimentele de înaltă ținută academică și științifică organizate de facultate.

Universitatea “Dimitrie Cantemir” înscriindu-se în tradițiile învățământului universitar românesc, contribuie la formarea științifică, profesională și civică a tinerilor și la integrarea lor în viața economico-socială, la educația permanentă a absolvenților din învățământul superior. Prin activitatea sa, Universitatea a contribuit și contribuie semnificativ la realizarea compatibilizării între procesul educațional din România și cel din universitățile de prestigiu europene și din întreaga lume.

Universitatea Maritimă din Constanța (UMC) este o instituție de învățământ superior de stat din Constanta, o comunitate academică formată din cadre didactice, cercetători, personal didactic auxiliar, studenți, personal tehnic și administrativ.

Universitatea Maritimă din Constanța prin oferta de educație, prin activitatea de cercetare științifică desfășurată și auditările internaționale, reprezintă o universitate profilată pe învățământ de marină care acționează în sensul validării calității activităților didactice prin creșterea capacității și șanselor absolvenților pe piața maritimă internațională în raport cu standardele tot

102

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

mai ridicate ale acesteia.

Procesul didactic verifică conformitatea activităților cu standardele internaționale STCW'95 (Standards for Training Certification and Watchkeeping for Seagoing Personnel Code) elaborate de către IMO (International Maritime Organization).

Academia Navala "Mircea cel Batran" este o instituție de învățământ superior acreditată de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS). La ultima evaluare din noiembrie 2009 instituția a obținut calificativul maxim, grad de încredere ridicat .

Academia Navala oferă studenților garanția unei pregătiri profesionale și personale de excepție. Experiența și motivația cadrelor didactice, infrastructura modernă, strategia de dezvoltare privind mereu înspre viitor, toate determină ca această școală să fie un organism viu, plin de energie. Orelle petrecute în sălile de curs, laboratoare și simulatoare le vor arata studenților că se pot acumula nenumărate cunoștințe într-un mod interactiv, antrenant, eficient. Apoi activitățile practice pe ambarcațiunile și navele de antrenament, sprijinite de un întreg complex de facilități sportive, dau posibilitatea descătușării energiei tinerești a viitorilor marinari. Academia este o mare echipă, o mare familie în care tinerii sau mai vârstnicii studenți învață împreună nu neapărat pentru școală, ci pentru viață.

În domeniul cercetării marine, la Constanța, sub coordonarea INCDM "Grigore Antipa", funcționează Comitetul Național Român de Oceanografie, structură cumulativă a Comisiei Naționale Române pentru UNESCO. Prin această cooperare cu UNESCO, România este parte la efortul mondial de cercetări oceanografice, de inginerie marină și costieră, de ecologie și protecția mediului, de păstrare a biodiversității planetei.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I.7. Patrimoniul cultural

Mai multe milenii de istorie și civilizație, mai multe valori colonizatoare: vechii greci, romanii, turcii au pus piciorul pe acest tărâm însoțit, udat de valurile Mării Negre. Câțiva s-au retras, alții au rămas. De-a lungul secolelor, Constanța, orașul port, devine al doilea oraș al României ca importanță, cosmopolit și deschis altor orizonturi, nu numai prin comerț și turism, dar și prin cultura sa.

Constanța, fiind unul dintre cele mai mari orașe ale României, este și un oraș cultural de importanță națională. Aici funcționează Teatrul de Stat Constanța, înființat în 1951 și Teatrul Național de Operă și Balet Oleg Danovski, înființat în 2004 prin reorganizarea instituțiilor existente la acea dată. Constanța este cunoscută și datorită muzeelor sale numeroase: Complexul Muzeal de Științe ale Naturii, compus din șase secțiuni: delfinariu, planetariu, observator astronomic, microrezervație și expoziție de păsări exotice și decor, Acvariul, Muzeul Marinei, Muzeul de Artă Populară, Muzeul de Artă, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Muzeul Mării, Muzeul Portului Constanța și Muzeul de Sculptură „Ion Jalea”.

În Constanța se pot găsi exemple de stiluri arhitectonice diverse. Multe imobile decorate, ridicate în perioada 1878-1930, au căzut în paragină sau au fost demolate, dar Cazinoul, unul dintre cele mai bune exemple ale arhitecturii art nouveau din România, este considerat drept simbolul municipiului. Geamia veche și sinagoga veche se mai pot încă vedea (a doua nu mai are acoperiș), iar Moscheea nouă construită în 1910 în stil maur se poate vizita. Edificiul roman din secolul II sau Farul Genovez (construit în 1860 de inginerul francez Blaise-Jean-Marius Michel zis și Michel Pașa, pe soclul genovez din Evul Mediu) sunt, împreună cu biserica grecească de pe str. Mircea cel Bătrân, cele mai vechi clădiri din oraș. Există și diverse monumente, spre exemplu statuia lui Ovidiu și bustul lui Mihai Eminescu situat pe faleză.

Importanța orașului s-a remarcat după alipirea Dobrogei la România, moment în care a început și dezvoltarea acestuia. Acum începe construirea de noi cartiere, stilul arhitectural fiind cel francez.

104

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Spre deosebire de stilul de acum o sută de ani, când se construia după modelul arhitectural francez, iar clădirile se remarcă prin somptuozitate și decorațiuni numeroase, în prezent majoritatea imobilelor care se construiesc sunt destinate spațiilor comerciale și pentru birouri și urmăresc un model arhitectural occidental modern.

Multe din clădirile construite la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea au rezistat trecerii timpului, amintind de perioada în care au fost ridicate. Cazinoul de pe faleză, Muzeul de istorie și arheologie, Muzeul de artă populară, Moscheea Carol I, Catedrala Sfinții Petru și Pavel sunt adevărate monumente arhitecturale și istorice, care atrag o mulțime de turiști anual.

În prezent, Constanța își continuă traseul spre statutul de oraș european, își extinde în permanență suprafața, se construiesc imobile pentru locuit, spații comerciale, mall-uri, în concordanță cu dezvoltarea socială și economică a orașului.

Ansamblul de construcții din nord-estul peninsulei, str. Marc Aureliu și str. Mircea cel Bătrân, „zonă a orașului ce sugerează o pronunțată notă orientală specifică vechii Constanțe, de până la 1900”, se remarcă prin clădiri și mai vechi de anul 1878, dar cele mai multe datând din ultimul deceniu al veacului al XIX-lea. Majoritatea au parter și un etaj, cu un acoperiș cu șarpantă lină, la care arhitecții au mai adăugat elemente locale.

Frontul de clădiri din strada Mircea cel Bătrân a reprezentat, înainte de primul război mondial, una din principalele artere ale orașului, cu locuințe scunde, tipic orientale, ale unor negustori mărunți. Spre sfârșitul veacului, însă, pe măsură ce activitățile portuare și comerciale cresc în importanță și se diversifică, proprietarii își permit ridicarea unor edificii mai arătoase; variațiunile stilistice ale fronturilor se accentuează, predominând însă componentele arhitecturale specifice dobrogene, cu accentuate elemente balcanice.

În această perioadă, se remarcă o influență franceză asupra domeniului urbanistic din orașul Constanța. Arhitectura multor edificii publice și private din această primă etapă de

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

dezvoltare a orașului modern poartă amprenta școlii franceze de arhitectură, iar unele din acestea mai pot fi admirate și în zilele noastre.

Teatrul de Stat Constanța, în ianuarie 1951 a fost fondat Teatrul de Stat Constanța purtând în timp numele de Teatrul de Dramă și Comedie, Teatrul Dramatic, fructificând o tradiție susținută de amatori sau semiprofesiioniști, timp de trei sferturi de veac, nelipsind și inițiative conduse de mari oameni de teatru ca V.I. Popa- care a înființat aici în deceniul IV, teatrul “Muncă și Lumină”. Majoritatea actorilor-întemeietori proveneau din actorii Teatrului Național București și amatori de talent din Constanța.

Teatrul de Operă și Balet “Oleg Danovski” În anul 1957 se înființează, prin Ordonanța guvernamentală, “Opera Dobrogeană”, una dintre cele mai nobile instituții de artă, care avea să poarte pentru început numele de „Teatrul Muzical”.

În anul 1975 ia naștere *Festivalul Muzicii de Operă și Balet*, fenomen unic în țară prin longevitate și complexitate, festival care s-a derulat neîntrerupt, dezvoltând și diversificând paleta spectacolelor muzical – coregrafice, ajungând în anul 2014 la cea de-a 40 ediție și purtând numele de *Festivalul Internațional al Muzicii și Dansului*.

În 1978, maestrul coregraf Oleg Danovski inițiază un proiect de înființare a Ansamblului de Balet Clasic și Contemporan, ca secție de balet a Teatrului de Revista “Fantasio”, inițial constituit din tineri absolvenți ai liceelor de coregrafie din București și Cluj, primul spectacol montat fiind “Chopiniana”. Aici Oleg Danovski a montat trilogia ceaikovskiană “Lacul Lebedelor”, “Frumoasa din pădurea adormită” și “Spărgătorul de nuci”. Prin legăturile sale cu impresarul german Landgraff, renumele balerinilor români a depășit pentru prima oară granițele țării în 1980, iar turneul anual în Germania al Teatrului de Balet din Constanța a ajuns o tradiție care continuă și în zilele noastre.

Complexul Muzeal de Științe ale Naturii este amplasat în municipiul Constanța și reprezintă unul dintre cele mai importante obiective cultural-educative, științifice, dar și turistice, care prezintă un deosebit rol atât în cunoașterea, cât și în cercetarea naturii României.

106

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Complexul Muzeal de Științe ale Naturii cuprinde în cadrul său mai multe secții, precum Delfinariul, Acvariul, Planetariul și Observatorul Astronomic, Microrezervația și Expoziția de Păsări Exotice și de decor.

Secțiile **Complexului Muzeal de Științe ale Naturii** se găsesc în două locații deosebite, astfel Acvariul este situat pe faleza Cazinoului din municipiul Constanța, în imediata apropiere a țărmului Mării Negre, iar Delfinariul, Planetariul și Observatorul Astronomic, Microrezervația și Expoziția de Păsări Exotice și de decor sunt amplasate pe o suprafață de circa 9 hectare, nu departe de stațiunea Mamaia.

Prima secție deschisă în cadrul muzeului a fost Acvariul, în anul 1958. De-a lungul anilor, muzeul a cunoscut o diversificare a domeniului de activitate, prin deschiderea altor secții specializate pe alte domenii.

Muzeul Marinei s-a deschis la 3 august 1969, în fostul local al Școlii Navale, în imediata vecinătate a panoramei portuare și marine. Muzeul Marinei Romane are un patrimoniu care îi conferă statutul de unicat național. Prezintă istoria marinei militare și comerciale românești, de la simpla luntre cioplită în trunchi de copac, până la navele moderne de astăzi. Aici puteți vedea: obiecte tridimensionale-basoreliefuri, mulaje după documente epigrafice, monede, lucrări de grafică, obiecte originale cu valoare istorică considerabilă: ancore, amfore, romane, zeci de machete reproducând toate tipurile de nave existente în marina noastră militară și comercială, de la începuturile ei și până în zilele noastre, instrumente de navigație, documente și fotografii, armament alb și de foc, ancore, elice, lentile de faruri, drapele și pavilioane, tablouri, exponate de o deosebită valoare științifică și documentară.

Muzeul Marinei Romane este posesorul unui bogat și valoros fond de carte și fotografie, importante colecții de reviste ale marinei, lucrări de istoriografie, literatură, drept maritim și manuale de navigație, cărți de istorie generală și militară românești și străine. Un exemplu îl constituie “harta coastei de vest a Mării Negre” realizată de un colectiv condus de comandorul

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Al. Catuneanu, medaliată la Expoziția universală de la Paris din 1900 – și după care s-a navigat până prin 1951.

Muzeul de Artă Populară. Ideea de etnografie în Dobrogea este relativ recentă, datînd din anii '60, inițiativa elaborării sale fiind legată de efortul unor colective din muzee, cum ar fi, Muzeul Satului, Muzeul de Artă Populară București, Muzeul Brukental Sibiu, animate de dorința întregirii hărții etnografice a țării cu singura pată albă existentă în spațiul lor expozițional, respectiv Dobrogea.

Astfel, colectivul condus de Gheorghe Focșa (Muzeul Satului București), după campanii de cercetare privind arhitectura dobrogeană, a reușit să transfere două gospodării specifice zonei (Ostrov și Jurilocva) precum și elemente de tehnică populară (mori de vînt de la Sarichioi, Enisala, Valea Nucarilor – Tulcea).

Au urmat alte campanii care au vizat alcătuirea inventarului specific fiecărei gospodării (textile, vase de uz gospodăresc, de ceremonial, piese de port popular, etc.). În același timp cercetătorii etnografi sibieni s-au arătat interesați de instalațiile tehnice țărănești și au transferat de pe pământul dobrogean, diverse tipuri de mori de vînt, unele cu etaj și balcon, din nordul Dobrogei – Enisala, Dunavat, Frecaței, altele cu aripi din pînză, din sudul Dobrogei – Curcani, și o fîntîna cu vîrtej pe tracțiune animală – Chirmogeni, piese unice prin individualitate, pentru România. Pe de altă parte colectivul Muzeului de Artă Populară București, condus de Tancred Banățeanu a reușit să completeze cercetarea etnografică cu achiziționarea unor obiecte de creație populară aparținînd populației românești dar și etniilor Dobrogei.

Aceste eforturi au constituit încercări care au completat varietatea zonală a colecțiilor muzeelor respective dar evident nu au fost suficient de semnificative pentru ilustrarea unicității și varietății tuturor genurilor creației populare corespunzătoare spațiului dintre Dunăre și mare. O notă aparte prin contribuția teoretică a adus-o cercetarea desfășurată sub îndrumarea profesorului Paul Petrescu, în studiile căruia sunt făcute dese referiri la Dobrogea. Dar cel care a dorit să fie prezent la Constanța cu o expoziție temporară de artă populară – în calitate de muzeu central – a

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

fost Muzeul de Artă Populară București, în anul 1971, moment pe care-l considerăm semnificativ, cu atât mai mult cu cât, expoziția a fost deschisă la parterul actualului sediu al instituției noastre. Și astfel ideea de etnografie a început să convingă, încât forurile locale au alocat primele fonduri, inițial firave, pentru constituirea unei colecții de artă populară dobrogeană în cadrul muzeului de Artă Constanța.

Din acest moment se poate socoti că cercetarea etnografică a devenit o preocupare permanentă la Constanța. Primele achiziții, datînd din anii 1971-1972 erau făcute în afara unor criterii științifice de rigoare, întîmplător și în grabă, urmărind achiziționarea a tot ce se considera aparținînd trecutului (preluarea colecției a însemnat în fapt, doar 270 de piese, mai toate aparținînd turco-tătarilor). Implicarea propriu-zisa în cercetarea etnografică a Dobrogei s-a realizat în vara anului 1973, moment în care luînd contact cu lumea satului am deprins metode concrete de lucru, criteriile de selecție fiind relevate direct de contactul cu materialul etnografic depistat.

Pornind de la contextul socio-istoric dobrogean, cercetarea a ținut cont, atît de criteriul geografic cît și de cel istoric, ca și de mobilitatea organică a unor grupuri de populații. Astfel subzonele de nord și de sud, prin specificul fiecăreia, au oferit posibilitatea stabilirii unor prime contacte cu un material etnografic variat, diferit conform evantaiului etnic întîlnit, dar și unitar în constanță la populația românească. Pe de alta parte, limesul dunărean s-a dovedit un izvor nesecat pentru investigarea, cercetarea și, în consecință, achiziționarea unor dovezi de cultură materială pe firul continuității neîntrerupte a vieții poporului român pe pămîntul Dobrogei.

În ceea ce privește cercetarea în satele din centrul Dobrogei, aceasta s-a axat pe realitatea existentă, cu pregnanță turco-tatară alături de care trăiesc românii, veniti aici în diferite etape istorice din alte provincii romînesti. Românii stabiliți în Dobrogea, provenind din alte zone ale țării cu o bogată tradiție, păstrînd parte din specificul patrimoniului spiritual și material, se adaptau noilor condiții, astfel încît treptat s-au individualizat dincolo de unele aspecte aparținînd fenomenului de aculturație. În consecință anii 1973-1980 au fost cei în care s-au alcătuit

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

colecțiile de artă populară din Dobrogea, ce au constituit nucleul de patrimoniu al viitorului muzeu, iar în anul 1975 orașul nostru a beneficiat de deschiderea unei prime expoziții de Artă Populară din Dobrogea cu obiecte din patrimoniul propriu.

Muzeul de Artă Constanța. Amplasat in inima Constantei, la intersecția dintre bulevardele Tomis și Ferdinand, **MUZEUL DE ARTA** este o instituție care impresionează prin valorile artistice pe care le adăpostește. Declarat a doua instituție de acest gen din România, după Muzeul de Artă din București, muzeul constantean este adăpostit de o clădire cu o istorie plină de însemnătate pentru urbea de la malul mării. Impunătoarea clădire care adăpostește astăzi colecțiile Muzeului de Artă a fost prima școală ridicată în Constanța. Instituția de învățământ a fost construită între anii 1891 - 1893 la inițiativa primarului de la acea vreme, care dorea să schimbe înfățișarea urbei prin câteva clădiri impunătoare. Școala a purtat numele "Principele Ferdinand și Principesa Maria" și adăpostea două instituții de învățământ individuale și total separate: una pentru băieți și alta pentru fete.

Prima școală din Constanța a funcționat în această clădire până în anul 1985, atunci când edificiul a transformat în anexa a Muzeului de Artă care există la Constanța de câteva decenii, fără a avea însă un sediu fix. Trebuie menționat că Muzeul de Artă de la malul mării dispunea de un patrimoniu bogat încă dinainte ca instituția să fie mutată în clădirea fostei școli.

Dedicat picturii, sculpturii și graficii, muzeul constantean deține în prezent un patrimoniu de peste 7400 de lucrări, organizat cronologic, care ilustrează exemplar arta românească. În galeriile muzeului sunt prezenți toți marii artiști români prin opere de artă deosebit de frumoasă.

Odată intrați în muzeu, vizitatorii sunt întâmpinați de operele artiștilor din perioada de debut a picturii românești (sec. al XIX-lea). În această secțiune sunt expuse opere de referință ale lui Nicolae Grigorescu, Ștefan Luchian, Theodor Aman și Nicolae Tonitza.

Trebuie să subliniem faptul că muzeul deține colecția întreagă a pictorului Tonitza, ceea ce înseamnă peste 70 de lucrări. Perioada interbelică, recunoscută ca fiind un moment glorios pentru arta românească, este la fel de bine reprezentată prin lucrări ale unor pictori

110

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

celebri, precum Theodor Pallady si Gheorghe Petraşcu. Expoziţia de pictură a Muzeului de Artă se continuă cu opere excepţionale ale unor pictori români mai mult sau mai puţin recunoscuţi, cărora istoria artei româneşti le va acorda la un moment dat locul binemeritat. Alături de impresionanta colecţie de picturi, muzeul constănţean deţine şi o importantă colecţie de sculpturi care poartă semnătura unor nume celebre dintre care putem exemplifica pe Dimitrie Paciurea, Gheorghe Anghel, Oscar Han, Ion Jalea, etc. Atracţia principală a expoziţiei de sculptură o reprezintă frumoasa operă a sculptorului Dimitrie Paciurea, intitulată "Himera apei", amplasată în mijlocul sălii principale a muzeului.

Muzeul de Istorie Nationala si Arheologie Constanta are o istorie de peste o suta de ani, perioada ce poate fi împartita în trei mari etape: perioada 1878 – 1957 – cea mai tulbure; apoi, 1957 – 1977 si, în sfârşit, din 1977 pâna în prezent. **Muzeul de Istorie Naţională şi Arheologie din Constanţa** este unul dintre cele mai bogate muzee din Romania si a doua institutie de profil, ca marime, dupa Muzeul National de Istorie al Romaniei din Bucuresti.

Istoria zbuciumata a muzeului incepe în anul 1878, cand primul prefect al administratiei romanesti din Dobrogea, Remus Opreanu, propunea Academiei Române ca materialele arheologice adunate la Prefectura, prin grija sa si stradania inspectorului scolar Ion Banescu, sa formeze un muzeu.

Timp de aproape un secol, Muzeul de Istorie si Arheologie din Constanta a trecut prin perioade de declin si inflorire, fiind dezorganizat, reorganizat si mutat in diferite edificii din oras.

Pe 22 septembrie 1957 s-a inaugurat, partial, muzeul în noul sau sediu. Muzeul de Arheologie Constanta exista cu o expozitie de baza, laborator de restaurare, biblioteca de specialitate, mobilier modern.

În noua sa existenta, muzeul s-a dovedit un organism experimentat, caracterizat printr-un înalt profesionalism, intervenind cu specialistii sai atât la sapaturi de salvare cât si la cercetari sistematice pe mari santiere. Astfel, încet – încet, muzeul a început sa se transforme dintr-un simplu depozitar de valori arheologice si istorice într-un autentic centru de cercetari. Datorita

111

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

acestora, timp de 20 de ani (1957 – 1977), muzeul constantean a devenit o institutie de renume mondial. Dar, prin exponatele sale, muzeul constantean își încheia naratiunea la începutul evului mediu. Pentru o expunere a istoriei pâna la zi era necesar un alt spatiu si o tematica noua.

Muzeul de Istorie Nationala si Arheologie detine un patrimoniu impresionat, format din peste 430.000 de obiecte care dateaza din paleolitic pana in epoca moderna.

La parterul **Muzeului de Istorie Nationala si Arheologie** se afla doua sali in care sunt expuse monumente arheologice cu valoare deosebita, raritati si piese unicate. Din aceasta sectiune se fac remarcate: Sarpele Glykon, descoperit in 1962, piesa unica în lume, reprezentand o zeitata din mitologia romana (sec. II d.Hr.), Grupul statuar Fortuna cu Pontos – divinitati protectoare ale portului si cetatii Tomis (sec. II-III d.Hr.), Aedicula cu dubla reprezentare a zeitei Nemesis – una dintre cele mai remarcabile piese ale Muzeului (sec. II d. Hr.), colectii de podoabe din aur, pietre si camee, tezaurul de vase de argint Sucidava-Izvoarele, etc.

În cadrul celorlalte etaje ale muzeului exponatele sunt ordonate cronologic, incepand cu primele dovezi de locuire a Dobrogei si incheindu-se cu epoca moderna.

Muzeul Mării este amplasat în prezent la subsolul clădirii care adăpostește și Delfinariul, în municipiul Constanța și prezintă o impresionantă colecție de animale acvatice specifice oceanului planetar. Între acestea putem aminti speciile de scoici, melcii de porțelan proveniți din apele Africii de Vest, familii de corali, stele de mare, arici de mare și pești.

Colecția Muzeului Mării este prezentată publicului prin intermediul unor diorame de mici dimensiuni și prin vitrine transparente.

Pentru o perioadă de 5 ani, între 1971-1976, Muzeul Mării a fost deschis publicului în cadrul Casei Farului Genovez, situată pe faleza Cazinoului, acest spațiu fiind însă cedat comandamentului marinei militare.

Muzeul Portului Constanța se situează pe un fost dig de intrare în port și a fost proiectat între anii 1909-1910 de inginerii portului Constanța sub îndrumarea lui Anghel Saligny.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Muzeul funcționează în prezent în clădirea cunoscută sub denumirea de „Cuibul Reginei” sau „Pavilionul Regal”.

Clădirea a fost concepută inițial ca o construcție din lemn, urmând a fi refăcută din cărămidă și beton armat între anii 1927-1928. Ultima renovare asupra clădirii a avut loc între anii 1983-1985. Activitățile și tradițiile portuare din perioada anticului Tomis până în prezent sunt specifice Muzeului Portului Constanța.

Muzeul de Sculptura "Ion Jalea" este localizat în zona istorică a orașului, în capătul bulevardului Elisabeta, la câțiva pași de Catedrala Sfintii Petru și Pavel. Instituția este gazduită de o frumoasă clădire construită stil brancovean la începutul secolului XX. În interiorul muzeului sunt expuse peste 200 de lucrări superbe donate de sculptor în anul 1969 și de familia acestuia, în 1984, după moartea sa. Sculptorul Ion Jalea s-a născut pe data de 19 mai 1887 în satul tulcean Casimcea.

Pasiunea pentru sculptura a reușit să depășească însă limitările impuse de infirmitatea sa, iar sculptorul continuă să își "modeleze" operele cu o singură mână. De-a lungul carierei, Ion Jalea a abordat arii tematice foarte variate. Sculpturile sale întruchipează scene alegorice, mitologice, schițe de front, legende populare, figuri de țărani, nuduri, portrete, etc. Creștinismul a fost printre temele preferate ale sculptorului dobrogean. Evangheliștii, statuile Sfinților Apostoli Petru și Pavel și portretul Sfântului Pantelimon sunt doar cateva dintre operele cu tema religioasă care pot fi admirate în muzeul constănțean. De asemenea, o altă sursă puternică de inspirație izvora din originile sale, având la baza viața rurală. Din această arie tematică fac parte lucrările "La arat", "Oameni cărând saci", "La plug", "Țăranca cu dovleci", "Femeie cu spic". Sculptorul nu s-a limitat nici la capitolul materiale, operele sale fiind lucrate în bronz, gips, marmură și alte tipuri de piatră naturală.

În anul 1968 Ion Jalea donează Muzeului de Artă din Constanța 108 dintre lucrările sale de căpătâi. O mica parte dintre acestea a fost expusă în clădirea principală a muzeului, restul de

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

lucrări putând fi admirate în cadrul Muzeului de Sculptură Ion Jalea.

La subsolul muzeului care poartă numele artistului se află o altă operă de o frumusețe și importanță covârșitoare: o statuie cu înălțimea de 3-4 metri care o înfățișează pe regina Elisabeta.

Vila Șuțu este, indiscutabil, una dintre cele mai reprezentative construcții din oraș. Amplasat pe stâncă, monumentul este construit în stil maur, fiind datat, conform unei inscripții în marmură plasată deasupra ușii, în anul 1899; planurile aparțin arhitectului Gr. Cerchez. La exterior – ce poate fi admirat dinspre Portul turistic Tomis – vila are o terasă-galerie, al cărei acoperiș este susținut de colonade cu areaturi, și o terasă crenelată. Interiorul este alcătuit din diverse săli decorate în stilul palatelor arabe, cu elemente specifice palatelor constantinopolitane; sălile au plafoane policrome – de la portocaliu până la bronzul auriu, culori ce îmbracă frumoase forme geometrice, mai ales ovale sau romboidale cu încrustări de motive florale stilizate; pictura este în ulei. Plafoanele celor patru săli sunt ornamentate în stucatură, singura sculptură în piatră fiind o himeră situată în peretele exterior din terasa-galerie.

Moscheea Carol I este unul dintre monumentele de arhitectură ale municipiului Constanța și un punct de atracție pentru numeroși turiști ce vizitează zona veche a orașului. Lăcașul a fost construit în perioada 1910 – 1912, din inițiativa Regelui Carol I, în semn de omagiu pentru comunitatea musulmană din Constanța. Construcția s-a ridicat pe locul unei mari vechi geamii Mahmudie, al cărei nume venea de la numele sultanului Mahmud și fusese ctitorită în anul 1823 de către Afiz Mehmet Pașa. Moscheea este considerată un unicat arhitectonic, ca urmare a îmbinării stilului egipteano-bizantin cu inserții arhitecturale românești. Soclul este placat cu piatră cioplită din Dobrogea, din vechea geamie Mahmudie păstrându-se doar mihrabul (altarul) lucrat în stil maur.

Cazinoul reprezintă una dintre clădirile emblematice ale Constanței. În zona în care se află astăzi mai fusese, între 1880-1902, o construcție din lemn. Construcția unui edificiu cu funcții asemănătoare marilor cazinouri europene a început în anul 1904. Inițial, stilul arhitectonic

114

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

stabilit era cel inspirat din tradițiile artei românești, însă, după terminarea fundațiilor, planurile au fost schimbate, primăria încredințându-i modificarea lor unui arhitect francez; acesta renunță la principiile stilului românesc, în favoarea unui melanj de motive decorative ce încarcă și mai mult greoiul ansamblu. Construit sub influența cosmopolită a cazinourilor epocii, edificiul constănțean este terminat în anul 1910, când este și inaugurat (în 1912 se fac ultimele retușuri). În partea centrală, terasa fațadei, sprijinită pe un portic larg, e dominată de un vitraliu în evantai; de remarcat partea superioară a clădirii, decorată cu elemente arhitecturale de forma navelor antice (așa-numitele rostrale), cu capete de berbec și ghirlande de alge marine.

Catedrala Sfinții Petru și Pavel a fost construită între anii 1883-1895, în stilul vechii arhitecturi din Țara Românească, după planurile arhitectului Ion Mincu, iar pictura murală interioară poartă semnătura lui D. Mirea. Construcția, în stil greco-roman, din cărămidă presată, impune prin monumentalitatea fațadei și prin turnul înalt de 35 de metri. Pictura este refăcută între anii 1959-1961, de către Gheorghe Popescu și Niculina Delavrancea, frescele fiind redat în factura neo-bizantină, cu o coloratură românească. În parcul care înconjoară catedrala se află un complex arheologic în care sunt identificate elemente ale vechiului oraș Tomis.

Mozaicul Roman din municipiul Constanța, este de fapt o construcție situată de-a lungul falezei și care se desfășoară pe o distanță de aproximativ 100 de metri, în spatele Consiliului Județean. Datează din sec.III-IV d.Ch. și a fost descoperit în anul 1959 cu ocazia săpăturilor făcute pentru fundația unui bloc ce urma să fie construit în zonă. Șantierul arheologic deschis aici a scos la lumină o construcție unică în estul Europei, o adevărată minune a civilizației antice. Edificiul Roman cu Mozaic a fost, de fapt, principala piață a vechiului port Tomis, locul unde se întâlneau negustorii și transportatorii, unde se negociau afaceri și se fixau prețurile produselor. Enormă construcție se întindea pe o suprafață de cca. 2000 m² și avea trei etaje: etajul superior, aflat la nivelul solului, care era piața propriu-zisă, și încă două etaje, construite în subteran dar care, datorită înclinației falezei, aveau deschidere directă la docurile portului Tomis și acces la șantierul naval și la termele aflate în apropiere. Etajele inferioare erau de fapt spații de depozitare

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

a mărfurilor ce urmau să fie tranzacționate în piață sau să fie transportate pe mare. Construcția acestor spații uriașe impresionează prin dimensiunile excepționale, pentru acea vreme, a fundației ce are o adâncime de cca.2 m și ziduri late de cca.3 m, fiind realizată din blocuri de piatră fixate cu mortar. La fel de solide sunt și zidurile propriu-zise ale clădirii ce au grosimi de aproximativ 2 m și înălțimi de cca.6 m. Spațiile de depozitare aveau tavane boltite, susținute de stâlpi. Constructorii romani au avut în vedere poziția expusă a clădirii, situată pe faleză, și au construit un sistem de drenare a apelor provenite din ploii, acest sistem de scurgere fiind funcțional și astăzi, după aproape 2.000 de ani. Această imensă construcție nu a fost doar funcțională ci a avut fațadele placate cu marmură albă și colorată, ceea ce i-a dat și o valoare estetică deosebită. Dar cea mai frumoasă parte a acestui edificiu a fost piața pardosită cu un mozaic viu colorat ale cărui piese formau desene geometrice și vegetale. **Piața romană cu mozaic** este o dovadă a faptului că, deși folosit intens în antichitate, mozaicul a fost ridicat la stadiul de adevărată artă de către constructorii romani. Dimensiunile perfecte ale pieselor, prelucrarea lor și îmbinarea minuțioasă, a făcut ca mozaicul să reziste peste secole la uzură și umezeală și să fie la fel de frumos și interesant, ca atunci când a fost realizat. Decăderea cetății Tomis (începând cu sec.VI), a adus și decăderea pieței și în consecință mozaicul nu a mai fost întreținut. Doar o parte a acestuia, cca. 800 m² s-au păstrat în bună stare.

Importanța arheologică a **Mozaicului Roman** a făcut ca, în perioada anilor 1970-1976, să se construiască deasupra edificiului, în zona mozaicului original, o structură de protecție din oțel, beton și sticlă, ventilat corespunzător, pentru protecția monumentului. Din păcate, această protecție s-a degradat în timp și nu a mai fost întreținută, astfel că rolul ei de protecție este foarte mic la ora actuală.

Farul Genovez este un monument care poate trece foarte ușor neobservat, însă frumusețea și importanța sa pentru istoria orașului Constanța sunt de necontestat. Farul Genovez este amplasat pe faleza orașului, între Cazino și fostul Hotel Carol (astăzi, Comandamentul Marinei)

116

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Monumentul are o înălțime de 16 metri, formă octogonală și este construit din blocuri de piatră naturală, cioplite pe toate fețele și unite între ele cu mortar făcut din var și nisip de mare amestecat cu scoici. Farul se continuă cu o cupolă metalică cu opt geamuri din care era proiectată lumina. La rândul său, vârful cupolei este decorat cu elemente care indică punctele cardinale. În interior se află o scară în formă de spirală, cu 53 de trepte, care ne conduce către cupola metalică. Forma octogonală este cea care îi oferă farului o notă de unicatitate, făcându-l să fie o construcție originală.

Farul îi călăuzea pe marinari cu ajutorul luminii sale albe care se înălța la 21 de metri deasupra mării și avea o vizibilitate de circa 5 kilometri în larg. Spre deosebire de alte construcții de același tip, lumina farului de la Constanța nu se rotea. Stabilimentul a funcționat până în anul 1905, atunci când a fost înlocuit cu un far modern, devenind în acel moment unul dintre cele mai cunoscute și pitorești monumente ale orașului Constanța.

Constanța începutului de secol al XXI-lea și-a schimbat aspectul pe care îl avea odinioară, modernizarea a pătruns puternic în toate aspectele cotidiene, inclusiv în arhitectură și imaginea orașului. Dar în spatele acestor realități, fiecare clădire își are poveștile ei, pe care, dacă documentele oficiale au uitat să le consemneze, bătrânii locatari ai zonei încă le mai amintesc, pe unele, așa cum le-au auzit de la predecesorii lor. Puține lucruri se mai știu la ora actuală despre clădirile vechi ale municipiului Constanța și poveștile pe care le adăpostesc ele.

I.8. Sănătate. Asistență și protecție socială

Sistemul medical la nivelul municipiului se află în continuă expansiune, lucru care se regăsește cu precădere în sistemul privat, datorită investițiilor particulare, astfel, când facem vorbire despre principalii indicatori pentru sistemul sanitar din municipiul Constanța ne canalizăm atenția spre cele două ramuri, de stat și privat.

- Indicatori de stat (anul de referință 2014):

<i>Spitale</i>	5
Paturi în spitale	2.049
Depozite farmaceutice	-
Cabinete medicale și alte tipuri de cabinete medicale	26
Policlinici	1
Dispensare medicale	2
Cabinete stomatologice	-
Laboratoare medicale	27
Laboratoare de tehnică dentară	-
Farmacii	4
Medici- sector public	727

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Stomatologi	22
Farmaciiști	14
Personal mediu sanitar	1.514
Centru de sănătate mintală	1
Centru medical de specialitate	1
Ambulatorii de specialitate	1
Ambulatorii integrate spitalelor	3
Centre de trnsfuzie sanguină	1

- Indicatori privați (anul de referință 2014):

<i>Spitale</i>	5
Paturi în spitale	149
Depozite farmaceutice	20
Cabinete medicale de specialitate și alte tipuri de cabinete medicale	621
Policlinici	1
Dispensare medicale	-

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Cabinete stomatologice	457
Laboratoare medicale	25
Laboratoare de tehnică dentară	15
Farmacii	155
Medici- sector privat	651
Stomatologi	377
Farmaciiști	579
Personal mediu sanitar	1.227
Sanatorii balneare	1
Centre de diagnostic și tratament	4
Ambulatorii de specialitate	1
Ambulatorii integrate spitalelor	1
Centre de sănătate	1
Centre medicale de sănătate	9

Cele 5 spitale publice care își desfășoară activitatea în municipiul Constanța sunt :

- Spitalul Clinic Județean de Urgență Constanța
- Spitalul de Boli Infecțioase Constanța

120

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- Spitalul Clinic de Pneumofiziologie Palazu Mare Constanța
- Spitalul C F Port Constanța
- Spitalul Militar Constanța

Cele 4 spitale private care își desfășoară activitatea în municipiul Constanța sunt :

- Spitalul Euromaterna Constanța
- Spitalul Isis Constanta
- Ovidius Clinical Hospital(OCH)
- Mrini Eye Hospital

Localitățile din Zona Metropolitană Constanța au din punct de vedere administrativ, următorii indicatori ce reflectă calitatea și nivelul asistenței sanitare în anul 2014:

➔ **ORAȘ EFORIE:**

- *Infrastructură:* 2 spitale (sector public) cu 270 de paturi, 6 cabinete medicale individuale, 1 societate medicală civilă (sector privat), 2 ambulatorii de spital (sector public), 8 cabinete stomatologice (8 sector privat), 2 cabinete medicale de specialitate (sector public), 6 laborator medical (sector privat), 4 cabinete medicale de medicină generală (sector privat), 7 farmacii (sector privat).
- *Resurse umane:* 38 medici (23 sector public, 15 sector privat), 8 stomatologi (sector privat), 8 farmaciști (1 sector public, 7 sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 156 angajați (134 sector public, 22 sector privat).

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

➔ **ORAȘ NĂVODARI :**

- *Infrastructură:* 21 cabinete medicale individuale (sector privat), 21 cabinete stomatologice (sector privat), 4 cabinete medicale de specialitate (sector privat), 5 cabinete medicale de medicină generală (sector privat), 12 farmacii (sector privat).

- *Resurse umane:* 28 medici (3 sector public, 25 sector privat), 10 stomatologi (1 sector public, 9 sector privat), 12 farmaciști (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 47 angajați (7 sector public, 40 sector privat).

➔ **ORAȘ OVIDIU:**

- *Infrastructură:* 1 spital (sector privat) cu 50 de paturi, 8 cabinete medicale individuale (sector privat), 10 cabinete stomatologice (sector privat), 1 laborator medical (sector privat), 1 cabinete medicale de medicină generală (sector privat), 3 farmacii (sector privat), 1 depozit farmaceutic (sector privat).

- *Resurse umane:* 9 medici (9 sector privat), 4 stomatologi (sector privat), 3 farmaciști (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 12 angajați (sector privat).

➔ **ORAȘ MURFATLAR:**

- *Infrastructură:* 5 cabinete medicale individuale (sector privat), 8 cabinete stomatologice (1 sector privat), 5 cabinet medical de medicină generală (sector privat), 1 cabinet medical de specialitate (sector privat), 3 farmacii (sector privat).

- *Resurse umane:* 8 medici (sector privat), 9 stomatologi (1 sector public, 8 sector privat), 3 farmaciști (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 12 angajați (1 sector public, 11 sector privat).

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

➔ **ORAȘ TECHIRGHIOI:**

- *Infrastructură:* 1.015 de paturi în spitale (sector public, sector privat), 2 sanatorii balneare (1 sector public, 1 sector privat), 1 societate civila medicala de specialitate (sector privat), 4 cabinete medicale individuale (sector privat), 5 cabinete stomatologice (sector privat), 4 cabinet medical de specialitate (sector privat), 2 cabinet medical de medicină generală (sector privat), 3 laboratoare medicale (sector public), 2 farmacii (sector privat).

- *Resurse umane:* 38 medici (25 sector public, 13 sector privat), 3 stomatologi (sector privat), 2 farmacisti (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 177 angajați (150 sector public, 27 sector privat).

➔ **COMUNA AGIGEA:**

- *Infrastructură:* 1 spital (sector public) cu 140 de paturi, 1 unitate medico-sociala (sector public), 5 cabinete medicale individuale (sector privat), 4 cabinete stomatologice (privat), 3 farmacii (sector privat), 1 cabinet medical de medicina generala (sector privat).

- *Resurse umane:* 15 medici (11 sector public, 4 sector privat), 2 stomatologi (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 54 angajați (46 sector public, 8 sector privat).

➔ **COMUNA CORBU:**

- *Infrastructură:* 3 cabinete medicale individuale (sector privat), 3 cabinete stomatologice (sector privat), 2 farmacii (sector privat), 1 cabinet medical de medicina generala (sector privat).

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- *Resurse umane:* 2 medici (sector privat), 2 stomatolog (sector public), 2 farmacisti (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 5 angajați (sector privat).

➔ **COMUNA CUMPĂNA :**

- *Infrastructură:* 6 cabinete medicale individuale (sector privat), 12 cabinete stomatologice (sector privat), 1 cabinet medical de medicină generală (sector privat), 3 farmacii (sector privat), 1 societate civila medicala de specialitate(sector privat), 4 cabinete medicale de specialitate(sector privat) .

- *Resurse umane:* 10 medici (sector privat), 2 stomatologi (sector privat), 5 farmaciști (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 16 angajați (4 sector public, 12 sector privat).

➔ **COMUNA LUMINA :**

- *Infrastructură:* 6 cabinete medicale individuale (sector privat), 2 cabinete stomatologice (sector privat), 1 cabinet medical de medicină generală (sector privat), 4 farmacii (sector privat).

- *Resurse umane:* 6 medici (sector privat), 1 stomatologi (sector privat), 6 farmaciști (sector privat), personal sanitar mediu este reprezentat de 12 angajați (3 sector privat).

➔ **COMUNA M. KOGĂLNICEANU :**

- *Infrastructură:* 4 cabinete medicale individuale(sector privat), 2 cabinete stomatologice (2 sector privat), 1 cabinet medical de medicina generala (sector privat), 4 farmacii (sector privat).

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- *Resurse umane:* 4 medici (sector public), 3 stomatologi (sector privat), 6 farmaciști (sector privat), personalul sanitar mediu este reprezentat de 11 angajați (sector privat)

➔ **COMUNA POARTA ALBĂ :**

- *Infrastructură:* 5 cabinete medicale individuale (sector privat), 4 cabinete stomatologice (1 sector public, 3 sector privat), 2 farmacii (sector privat), 1 ambulatoriu de specialitate (sector public), 3 cabinete de medicină generală (2 sector public, 1 sector privat), 1 laborator medical (sector public).

- *Resurse umane:* 18 medici (15 sector public, 3 sector privat), 4 stomatologi (2 sector public, 2 sector privat), 4 farmaciști (2 sector public, 1 sector privat), personalul sanitar mediu este reprezentat de 50 (44 sector public, 6 sector privat).

➔ **COMUNA TUZLA :**

- *Infrastructură:* 3 cabinete medicale individuale (sector privat), 7 cabinete stomatologice (sector privat), 2 cabinete medicale de medicina generala (sector privat), 3 farmacii.

- *Resurse umane:* 4 medici (sector privat), 2 stomatologi (sector privat), 5 farmacisti (sector privat), personalul sanitar mediu este reprezentat de 12 angajați în sectorul privat.

➔ **COMUNA VALU LUI TRAIAN :**

- *Infrastructură:* 5 cabinete medicale individuale (sector privat), 8 cabinete stomatologice (sector privat), 5 farmacii (sector privat), 3 cabinete de medicină generală (sector privat).

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- *Resurse umane:* 7 medici (sector privat), 5 stomatologi (sector privat), 6 farmaciști (sector privat), personalul sanitar mediu este reprezentat de 13 angajați (sector privat).

Protecția socială

În ceea ce privește protecția socială, la nivelul Zonei Metropolitane Constanța funcționează centre specializate, în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța (D.G.A.S.P.C.) sau în administrarea unor organizații nonguvernamentale. Numai la nivelul municipiului Constanța funcționează 11 centre specializate în protecția copilului:

- 3 complexe de servicii comunitare;
- 5 centre de plasament;
- 1 centru de primire în regim de urgență;
- 1 centru de primire a copilului în regim de urgență cu modul de primire în regim de urgență pentru mama și copilul;
- 1 adăpost de zi și de noapte pentru copiii străzii.

Capacitatea totală de primire a acestor unități specializate în protecția și îngrijirea minorilor este de 592 de locuri, numărul de copii aflați în plasament depășind uneori această cifră.

O **problemă** cu care se confruntă zona este lipsa serviciilor de asistență și îngrijire la domiciliu a persoanelor vârstnice și a persoanelor cu handicap. În prezent, în zonă funcționează doar 2 centre pentru persoane vârstnice (Căminul pentru persoane vârstnice Constanța și Centrul de Îngrijire și Asistență Poarta Albă), cu o capacitate totală de cca. 1.000 de persoane, în condițiile în care cererea pentru un loc într-o astfel de instituție este mult mai mare, iar starea de degradare a acestora este destul de avansată.

126

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

pentru dezvoltare, noi locuri de muncă și competitivitate. Pe măsură ce Europa iese încet din criza economică, avem nevoie de o Uniune conectată, fără bariere, pentru ca piața unică să prospere.

De asemenea, municipiul și polul de creștere Constanța este parte din zona acoperită de Strategia UE pentru Regiunea Dunării, primul obiectiv al acestei strategii fiind **INTERCONECTAREA REGIUNII DUNĂRII** prin îmbunătățirea mobilității și a multimodalității, realizarea de cai navigabile interioare și

legături rutiere, feroviare și aeriene.

Realizarea unei planificări durabile și moderne a transportului și mobilității în contextul dezvoltării urbane este atât o politică europeană cât și una națională, legislația în domeniul dezvoltării teritoriale (Legea 350/2001) fiind modificată în 2013 pentru includerea, printre altele a obligativității realizării planurilor de mobilitate urbană durabilă.

În acest sens, în cursul anului 2015, Planul de Mobilitate Urbană Durabilă pentru Polul de creștere Constanța pentru perioada 2016-2030, document strategic și un instrument de politică de dezvoltare, folosindu-se un software de simulare a transporturilor având ca scop rezolvarea nevoilor de mobilitate ale persoanelor și întreprinderilor pentru a îmbunătăți calitatea vieții,

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

contribuind în același timp la atingerea obiectivelor europene privind protecția mediului și eficiența energetică.

Implementarea lui va asigura punerea în aplicare a conceptelor europene de planificare și de management pentru mobilitatea urbană durabilă adaptate la condițiile specifice zonei și include lista măsurilor/ proiectelor de îmbunătățire a mobilității pe termen scurt, mediu și lung.

Modernizarea și reorganizarea sistemului de transport pe întreaga zonă polului de creștere Constanța este o prioritate, pentru a sprijini dezvoltarea economică și socială a municipiului și a stațiilor turistice din cadrul zonei Marii Negre, având în vedere :

- Numarul în creștere de autovehicule - aproximativ 400 autovehicule / 1000 locuitori – ajungând la media Uniunii Europene;
- Rata de accidente/fatalitate - 91 în România față de 51 media Uniunii Europene (Bulgaria 90 și pe ultimul loc Letonia cu 105); Constanța se situează pe un loc ridicat în ceea ce privește numărul de accidente. Potrivit statisticilor Serviciului Poliției Rutiere Constanța principala cauză de producere a accidentelor rutiere este traversarea neregulamentară a pietonilor și neacordarea de prioritate a pietonilor.

În acest sens, Planul de mobilitate urbană durabilă își propune realizarea unei planificări strategice pentru oameni și locuri și are următoarele obiective strategice:

- ACCESIBILITATE - Asigură că toți cetățenii au opțiuni de transport public, care le permit accesul la destinații și servicii esențiale;
- SIGURANȚĂ ȘI SECURITATE – Îmbunătățirea siguranței și securității în circulație;
- MEDIU - Reducerea poluării aerului și fonice, a emisiilor de gaze cu efect de seră și a consumului de energie;
- EFICIENȚĂ ECONOMICĂ - Îmbunătățirea eficienței și rentabilității transportului de persoane și mărfuri;

129

EXPERT PROJECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

CORIDORUL DE TRANSPORT PAN - EUROPEAN N VII

De la nord la sud zona este traversată de drumul european E60 precum și de A2 - Autostrada Soarelui, proiect finalizat în anul 2012, care leagă București de Constanța, iar de la est la vest de drumurile europene E87 și E675, care leagă Constanța de Bulgaria.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Canalul Dunărea Marea Neagră asigură conexiunea cu Marea Nordului, dar și cu toate aglomerările urbane situate pe cursul fluviului Dunărea, cum ar fi Viena, Bratislava, Budapesta sau Belgrad. De asemenea, Portul Constanța, al patrulea ca mărime din Europa, are un rol major în cadrul rețelei europene de transport intermodal, fiind favorabil localizat la intersecția rutelor comerciale care leagă piețele țărilor fără ieșire la mare din Europa Centrală și de Est cu regiunea Transcaucaz, Asia Centrală și Extremul Orient.

Rețeaua de drumuri strategice existente la nivelul Polului de Creștere Constanța este prezentată în imaginea alăturată și atestă faptul că teritoriul metropolitan este relativ bine conectat atât cu sistemele internaționale de transport rutier și din punct de vedere al asigurării legăturii între cele 16 localități care compun polul de creștere.

Rețeaua stradală și de drumuri din interiorul localităților polului de creștere este destul de bine structurată, deși cu lungimi relativ scurte de drumuri strategice oferind accesul la alte județe și la orașele învecinate. La nivelul municipiului Constanța există un total de 377 km de străzi, care sunt defalcate în următoarele categorii:

- Categoria I - 39km
- Categoria II - 18km
- Categoria III - 285km
- Categoria IV - 35km

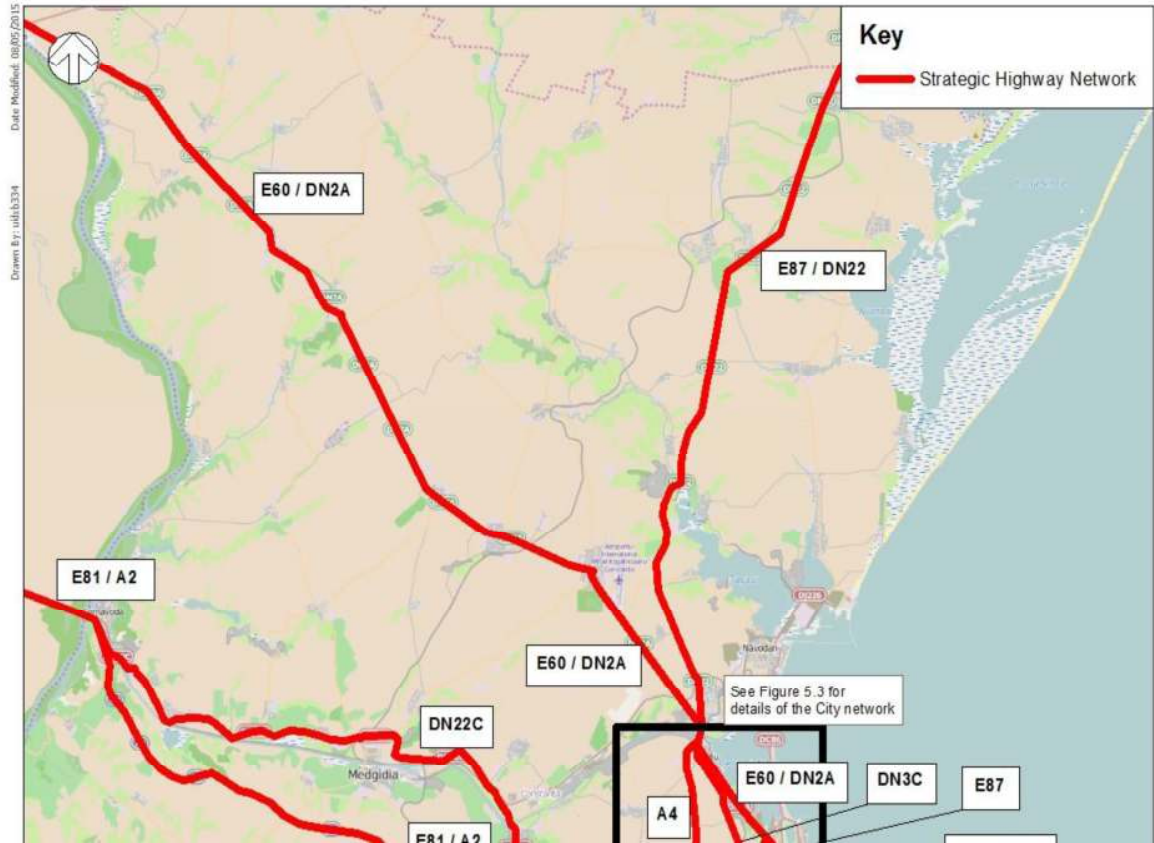

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

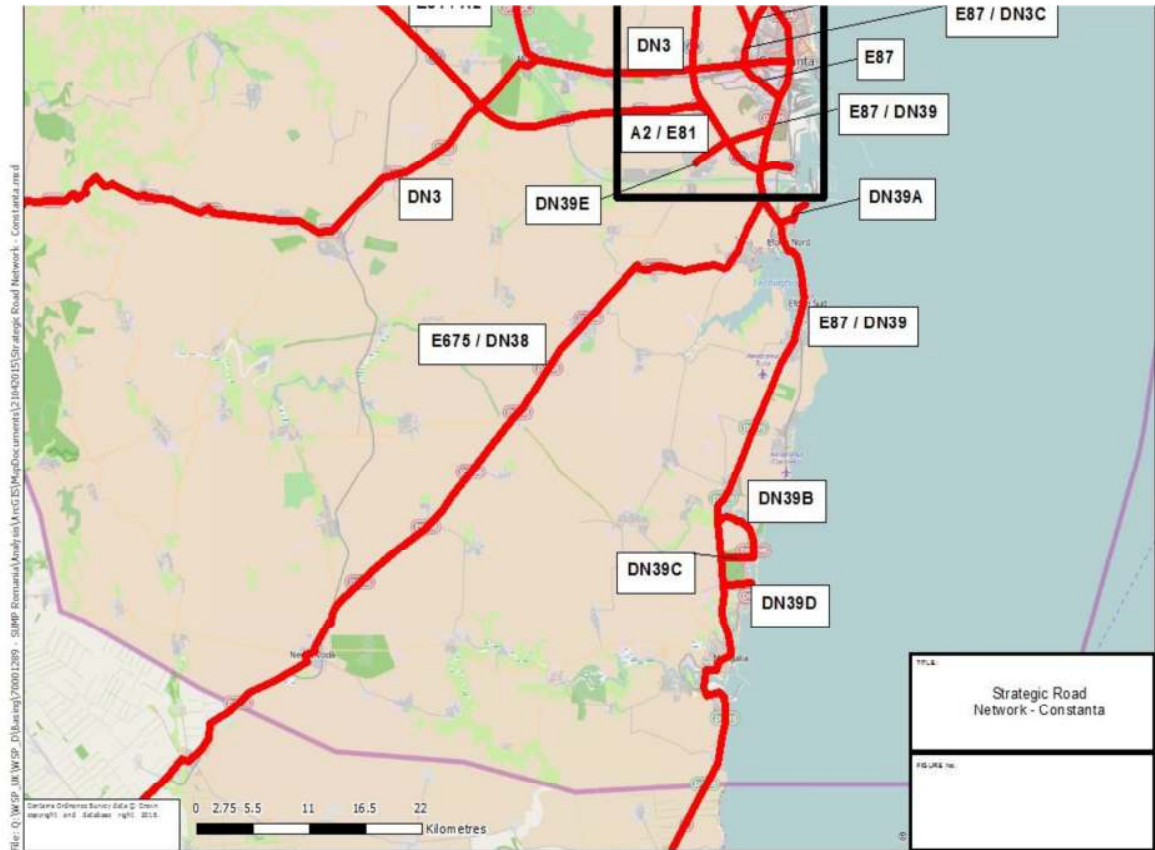

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

În ceea ce privește nivelul de accesibilitate dintre localitățile Polului de Creștere și Constanța, distanța de parcurs și timpii de deplasare se poate observa că toate localitățile sunt la o distanță de maxim 40 de minute de Constanța, timp de deplasare cu autoturismul. Distanța medie de deplasare este de 23 km, iar timpul mediu de deplasare este de 26 minute, care, în linii mari, sugerează o viteză medie de deplasare a 53 km/h. În timp ce unele localități ale polului de creștere nu au acces direct la rețeaua de drumuri strategice, cum ar fi Năvodari și Corbu, în ansamblu se poate considera că celelalte localități din Polul de Creștere au acces rezonabil la rețeaua rutieră strategică.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

În ceea ce privește distanța și timpii de călătorie între Constanța și celelalte 15 localități ale polului de creștere Constanța, la care au fost adăugate și municipiile Mangalia și Medgidia, situația se prezintă astfel:

Agigea	9,8km	40 minute
Cumpăna	10,6km	14 minute
Eforie	14,1km	17 minute
Techirghiol	14,5km	18 minute
Valu lui Traian	15,1km	18 minute
Ovidiu	43km	21 minute
Lumina	16,7km	23 minute
Năvodari	18,6km	30 minute
Tuzla	21,4km	26 minute
Poarta Alba	22,5km	25 minute
Mihail Kogălniceanu	27,9km	29 minute
Murfatlar (traseu pe ruta E87 – DJ22)	28,2km	27 minute
Costinești	30km	33 minute
Corbu	30,2km	40 minute
23 August	32,2km	35 minute
Medgidia	42,6km	38 minute
Mangalia	15,2km	12 minute
MEDIA	23km	26 minute

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Transportul în comun

În prezent există aproximativ 60 de servicii de transport cu autobuzul autorizate de Consiliul Județean Constanța care se termină în orașul Constanța, iar acestea variază de la servicii de înaltă frecvență pe coridoarele locale, la servicii care conectează comunitățile rurale de la distanță și, adesea, oferă doar o călătorie de o zi către și dinspre municipiul Constanța.

Majoritatea serviciilor de transport cu autobuzul operate în sistem privat au punctul terminus în două autogări aflate lângă gara principală, deși multe rute care vin de la nord de Constanța au ca punct final o stație de autobuz situată în zona Tomis III din municipiul Constanța. Deși aceste locații sunt convenabile, nivelul general de facilități este redus. Așa cum este adesea cazul cu astfel de terminale, multe dintre autobuzele parcate staționează o perioadă considerabilă de timp înainte de începerea cursei, iar acest lucru înseamnă că este necesară o suprafață mai mare decât ar fi cazul pentru autobuze care doar debarcă pasagerii și pleacă din nou după o perioadă scurtă de timp. Totuși, toate aceste autogări pentru transportul interurban sunt slab conectate cu rețeaua de stații pentru transportul local de călători la nivelul municipiului Constanța, ceea ce crează inconveiente majore pasagerilor, aceștia fiind nevoiți să parcurgă distanțe mai lungi sau mai scurte până la stațiile de autobuz care operează la nivel în Constanța.

Unii operatori privați au propriile facilități de autogară, în special pentru serviciile la distanțe mai mari, iar acestea sunt de obicei destul de bine echipate din punct de vedere al facilităților de așteptare.

În prezent, Regia Autonomă de Transport în Comun Constanța (RATC), care este în subordinea Consiliului Local Constanța, asigură aproximativ 80% din transportul public din zona Constanța.

Cu toate acestea, există, de asemenea, operatori de transport privați care operează un număr de servicii cu microbuze de înaltă frecvență în oraș. RATC asigură transportul de suprafață utilizând autobuze mari, chiar și cu un etaj, pe motorină. Atât tramvaiele, cât și

136

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

troleibuzele au fost folosite în Constanța, dar întâi liniile de tramvaie, apoi cele de troleibuzele au fost dezafectate, datorită costurilor mari de operare și a necesității angajării unor cheluieli substanțiale de reabilitare a acestora.

Parcul auto al Regiei Autonome de Transport Constanța se prezintă după cum urmează:

Tip model	Anul livrării	Specificații	Standard emisii	Număr unități
MAZ 103 - 041	2002	Simplu, cu 2 osii – capacitate de 98 de călători	Euro II	106
MAZ 103 - 065	2007	Simplu, cu 2 osii – capacitate de 98 de călători	Euro III	50
MAZ 103 - H65	2004	Simplu, cu 3 osii – capacitate de 103 de călători	Euro III	1
MAZ 203 - 076	2008	Simplu, cu 3 osii – capacitate de 106 de călători	Euro IV	15
MAZ 107 - 468	2008	Simplu, cu articulații – capacitate de	Euro IV	14

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

		141 de călători		
Volvo B7L Ayats Bravo City	2004	Cu etaj, deschis – capacitate de 87 de călători	Euro III	10
			TOTAL	196

Se remarcă faptul că toate autobuzele, cu excepția vehiculelor speciale turistice, sunt de fabricație MAZ, care oferă un grad bun de standardizare cu privire la piese de schimb și tehnologie. Întreaga flotă este Euro II, III sau IV standard și cele mai vechi vehicule au 12-13 ani.

În timp ce acest lucru este deja cunoscut, mai ales în comparație cu orașe de dimensiuni similare din România, se are în vedere faptul că Euro II este un standard 1998, iar Euro III un standard 2000, precum și faptul că vehiculele care sunt livrate în alte țări din Europa sunt acum la standardul Euro VI. RATC a raportat că lotul de autobuze din 2002 a suferit din cauza fiabilității motoarelor, care afectează numărul de vehicule necesare și crește numărul de mecanici angajați. Acest lucru poate fi un motiv pentru raportul ridicat de autobuze "de rezervă" față de cele necesare pentru a opera orarul din perioada de vârf (32,1%), un raport care ar fi de așteptat să fie, în mod normal, în jur de 15%. Nu pare a fi niciun alt motiv special pentru acest lucru, deoarece parcul este relativ modern.

Un aspect important este faptul că, deși vârsta și starea parcului auto sunt destul de satisfăcătoare, trebuie găsite strategii pentru înlocuirea autobuzelor în timp util, conform cerințelor și specificațiilor europene, pentru a se asigura un transport atractiv pentru călători, simultan cu reducerea gradului de poluare.

Rețeaua de transport de călători gestionată de operatorul public la nivelul municipiului Constanța este ilustrată în imaginea alăturată.

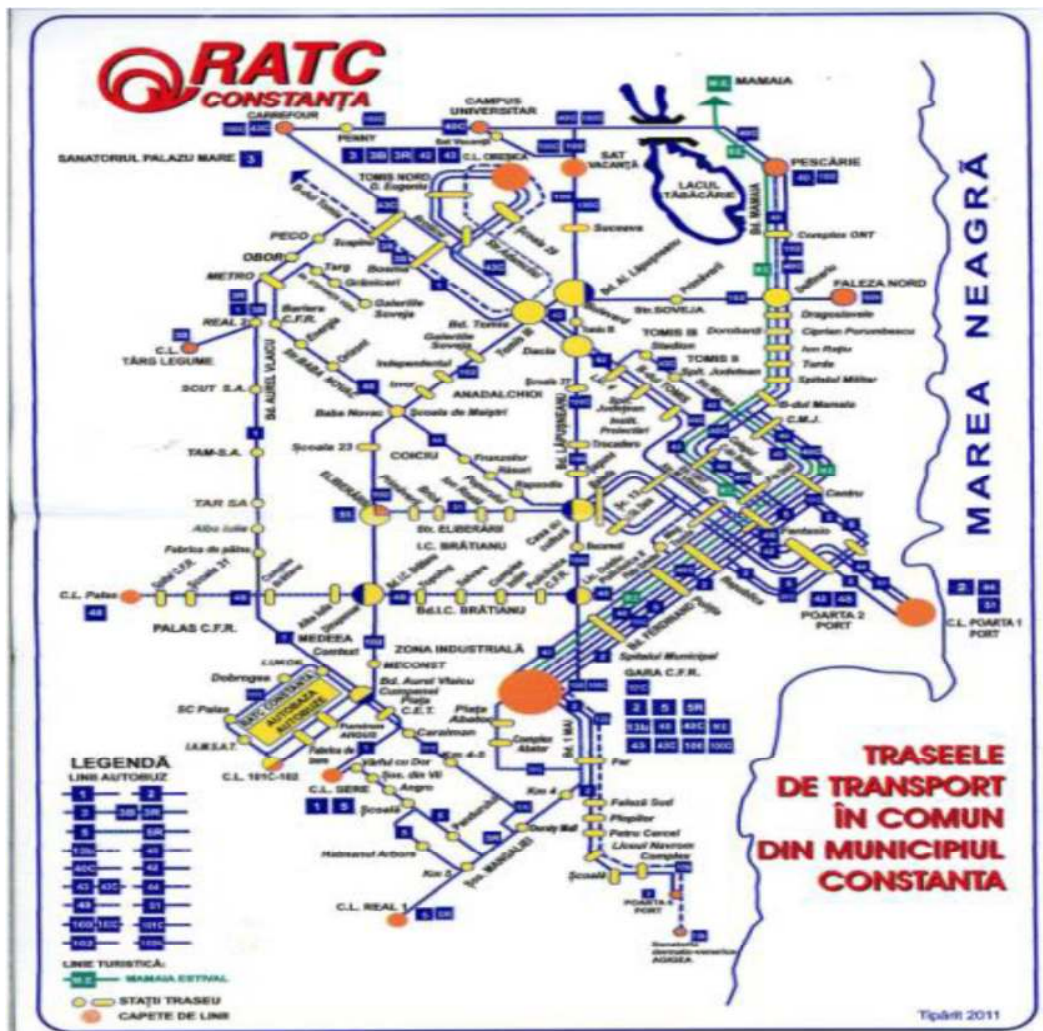

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

În plus față de rețeaua de servicii de transport cu autobuzul operate de RATC, în zona municipiului Constanța există, de asemenea, 9 servicii de microbuze operate de 3 companii private separate, toate fiind autorizate de către Municipiul Constanța. Aceste servicii, care funcționează la o frecvență ridicată, nu după un program fix, sunt considerate necesare pentru a completa rețeaua RATC, deservind străzi care nu pot susține autobuze mai mari decât microbuzele.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Cele 3 societăți private sunt:

- SC Grup Media Sud Company SRL, care operează 6 servicii, Liniile 301, 302, 303, 304, 305 și 309;
- SC Sybel Pro Invest SRL, care operează un singur serviciu, respectiv Linia 314;
- SC Dorada Transporting SRL, care operează 2 servicii, și anume Liniile 310 și 312.

Se cuvine menționat faptul că traseele lungi ale acestor servicii cu microbuze sunt paralele cu principalele artere de-a lungul cărora sunt operate serviciile RATC, existând astfel suprapuneri între traseele RATC și cele ale operatorilor privați.

Transportul pe calea ferată

În ceea ce privește transportul pe calea ferată, imaginea de mai jos Figura de mai jos constituie o reprezentare schematică a rețelei feroviare din zona polului de creștere Constanța. Se observa că există o linie dublă electrificată aeriană ce rulează de la Constanța în direcția vestică spre București, și care face parte din linia Coridorului IV care, la rândul său, este un element al rețelei feroviare a UE TEN-T, care rulează de la Constanța la București, Ploiești, Brașov, Sighișoara, Arad și apoi Budapesta. Această linie a fost reabilitată recent pentru a asigura viteze de 160 km / oră pentru trenurile de călători și de 120 km / h pentru trenurile de marfă.

În plus, există o cale ferată electrificată dublă de la Fetești, Țândărei prin Făurei și până la Buzău, cu conexiuni cu alte coridoare feroviare importante.

Linia ferată electrificată dublă duce, de asemenea, la Agigea și Ecluza Agigea, cu o linie de cale ferată simplă neelectrificată ce merge spre sud în Mangalia. Fiind un port comercial important, Constanța are legături feroviare directe în multe dintre facilitățile portuare, cu mișcări semnificative de marfă la și din aceste locații.

Există, de asemenea două linii neelectrificate cu o singură direcție, operate de companii private ca și linii "non-interoperabile". Una dintre acestea, care este doar linie de marfă, este

140

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

operată de SC Grup Feroviar Român (GFR), unul dintre cei mai mari operatori de transport feroviar din România, și rulează la sud-vest de Dorobanțu și nord-est spre Capu Midia, cu o conexiune între Năvodari și Constanța. Cealaltă linie, tot pentru transport de marfă exclusiv, funcționează de la Medgidia la Negru Vodă și până în Bulgaria, și în direcția nord de la Medgidia la Tulcea. Această linie este, de asemenea, operată de o companie feroviară privată, SC Transferoviar Grup SA (TFG). Un serviciu de pasageri a fost operat pentru o perioadă scurtă de timp de CFR și Căile Ferate de Stat din Bulgaria în anul 2009 între București și Varna, Bulgaria, prin Negru Vodă, dar a fost retras rapid din cauza utilizării reduse.

La nivel strategic, propunerile de actualizare și modernizare a Coridorului IV pentru a permite viteze mai mari au fost deja puse în aplicare pe secțiunea de la Constanța la București și la Ploiești și chiar până la Predeal. Acest lucru înseamnă că structura de bază a liniei principale de cale ferată de la Constanța spre București este în stare foarte bună, cu toate acestea starea liniei de cale ferată de la Constanța la Mangalia și infrastructura asociată nu este clară, deși nivelul de furnizare a serviciilor sugerează că este într-o stare rezonabilă. Un studiu tehnic complet ar fi necesar pentru a determina situația exactă.

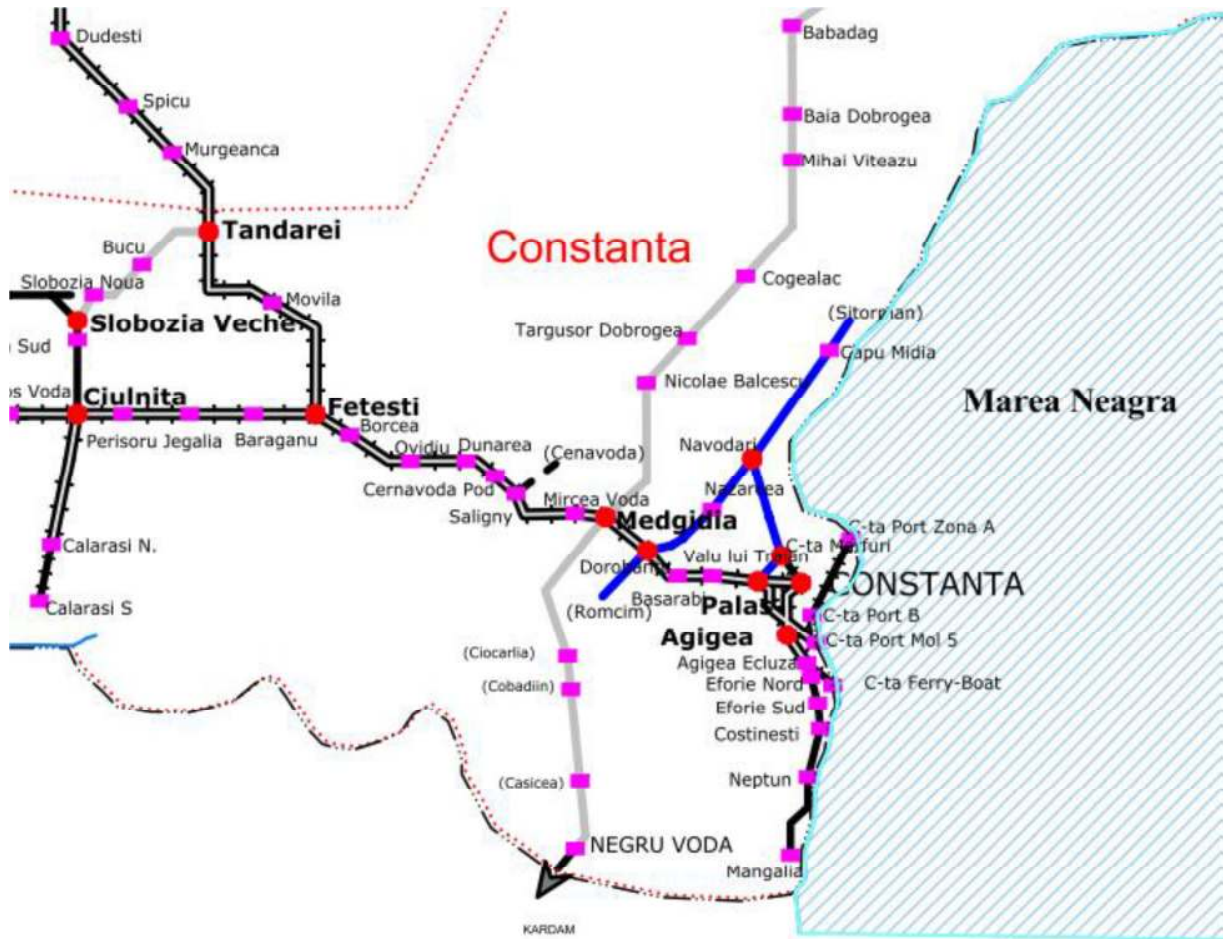

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I.10. Siguranță și protecția cetățeanului

Îmbunătățirea calității infrastructurii serviciilor sociale este unul dintre obiectivele strategice identificate în cadrul Planului Integrat de Dezvoltare pentru Polul de Creștere Constanța.

Alături de proiectele destinate să asigure modernizarea și extinderea infrastructurii

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

educaționale, sociale și de sănătate și a serviciilor de profil, susținerea dezvoltării mediului de afaceri (de natură să genereze crearea de noi locuri de muncă), îmbunătățirea condițiilor de mediu și a calității actului de administrație publică, inițiativele care vizează creșterea siguranței publice și eficientizarea măsurilor de prevenire și combatere a criminalității reprezintă un demers care poate contribui în mod semnificativ la creșterea nivelului de calitate a vieții pentru membrii comunităților din Zona Metropolitană Constanța.

Organismele publice și în special Poliția Locală care are atribuții specifice în ceea ce privește asigurarea siguranței publice nu dispun de infrastructura necesară pentru monitorizarea video a evenimentelor cu caracter antisocial.

Sistemul stradal de supraveghere video vine în întâmpinarea autorităților ce au ca obiectiv asigurarea ordinii și liniștii publice, paza și protecția obiectivelor de interes public, precum și a celor care desfășoară activități de combatere a criminalității sociale. Printre aceste autorități amintim Poliția Rutieră, Poliția Comunitară, Jandarmeria, Poliția Județeană, Poliția de frontieră.

Utilitatea sistemelor implementate deja s-a dovedit prin prezentarea probelor video în instanță, în numeroase cazuri de contravenții și infracțiuni. Prezența acestor tipuri de sisteme a condus la scăderea semnificativă a infraționalității în zonele acoperite, lucru dovedit statistic.

Creșterea nivelului calității vieții pentru membrii comunităților locale reprezintă unul dintre Una din direcțiile de acțiune propuse în Planul Integrat de Dezvoltare în vederea creșterii gradului de siguranță publică în arealul Polului de Creștere Constanța presupune realizarea unor investiții în implementarea unor sisteme integrate de supraveghere video și dezvoltarea infrastructurii de monitorizare a acestora, de natură să susțină măsurile de prevenire și combatere a criminalității și de limitare a efectelor unor evenimente care pot constitui potențiale amenințări la adresa integrității fizice și morale și a proprietății publice și private.

Statisticile și analizele acțiunilor antisociale au scos în evidență existența unei stări permanente de insecuritate manifestată sub forma de furturi, talhării, acte de violență fizică,

143

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

violuri, scandaluri etc., produse de elemente certate cu legea, poate duce la exacerbarea unor situatii sociale conflictuale ce vor putea fi stapanite cu greu de catre autoritati. Un fapt important de semnalat îl reprezintă exacerbarea faptelor antisociale pe raza instituțiilor de învățământ (în mod deosebit cel liceal), comise în special de elevi.

În aceste condiții date, pe fondul situației de prelungire a crizei economice din România, se preconizeaza o crestere semnificativa a starii infractionale locale, cat si a unor fapte antisociale materializabile prin: spargeri, furturi din avutul obstesc si/sau privat, agresiuni in spatii publice, insecuritatea fizica in special a batranilor, copiilor sau a persoanelor de sex feminin, fara posibilitati reale de protectie datorita numarului insuficient a personalului specializat cu asigurarea linistii publice sau de paza.

Pe fondul tuturor acestor elemente, dar si a altora ce pot aparea pe parcurs, se impune elaborarea si implementarea unui sistem care sa ajute la supravegherea si controlul unor astfel de fapte antisociale si totodata sa constituie sprijinul prin intermediul caruia se pot lua toate masurile de preventie si rezolvare care se impun in astfel de situatii.

Oportunitățile reduse pe care le oferă piața muncii, salariile mici oferite și șomajul – o gravă problemă socială, sentimentul de nesiguranță situat la cote înalte reprezintă caracteristicile de bază ale contextului social în Zona Metropolitană Constanța. Astfel aplicabilitatea practică directă a investiției proiectului constă în crearea de noi locuri de muncă în faza de execuție a investiției, cât și în faza de operare, respectiv combaterea criminalității sociale și eliminarea locațiilor considerate nesigure de către cetățeni.

Din punct de vedere al contextului economic

Economia stimulată de activitatea comercială aflată într-o continuă ascensiune constituie principalele caracteristici ale contextului economic în care se va implementa proiectul de investiții.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Din punct de vedere al contextului demografic

Din punct de vedere demografic, Zona Metropolitană Constanța se confruntă cu problema emigrărilor în afara granițelor statului, a întoarcerii populației urbane către mediul rural și a unui spor natural în scădere față de anii precedenți.

Oportunitățile reduse pe care le oferă piața muncii, salariile mici oferite și șomajul – o gravă problemă socială, sentimentul de nesiguranță situat la cote înalte reprezintă caracteristicile de bază ale contextului social în Zona Metropolitană Constanța. Astfel aplicabilitatea practică directă a investiției proiectului constă în crearea de noi locuri de muncă în faza de execuție a investiției, cât și în faza de operare, respectiv combaterea criminalității sociale și eliminarea locațiilor considerate nesigure de către cetățeni.

În vederea asigurării unui climat optim pentru desfășurarea procesului de păstrare a ordinii în Zona Metropolitană Constanța, cât și pentru prevenirea și combaterea faptelor antisociale ce se comit în zona unităților școlare, a parcurilor, piețelor, obiectivelor turistice, precum și în principalele intersecții și zone cu trafic intens, se impune adoptarea unor măsuri de siguranță eficace pe plan metropolitan prin realizarea unui sistem de supraveghere TVCI.

Camerele de supraveghere video cu circuit închis sunt dispozitive care capteaza imagini video de pe o arie de interes. Imaginile pot fi vizionate in timp real pe un monitor/televizor – de unde denumirea de "televiziune cu circuit închis" (TVCI). De asemenea aceste imagini pot sa fie inregistrate pentru o vizionare ulterioara prin intermediul unui DVR (digital video recorder) format dintr-un sistem de calculator cu placa de captura video sau DVR de sine statator (stand alone).

Realizarea unor astfel de sisteme in localitatile Zonei Metropolitane Constanta prezinta mai multe avantaje pentru comunitatile din aceste zone si pentru autoritatile publice locale:

- Monitorizarea starii de ordine din localități;
- Sprijin logistic pentru organele abilitate de a asigura ordinea publică;

145

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- Creșterea gradului de siguranță a populației;
- Scăderea ratei de infracționalitate;
- Monitorizarea traficului rutier;
- Creșterea gradului de atractivitate a zonei, știindu-se faptul că este o regiune cu potențial turistic ridicat.

Implementarea sistemului de supraveghere video la nivelul Zonei Metropolitane Constanța este avantajoasă având în vedere următoarele aspecte:

- Nu necesită suprafețe de teren din intravilanul următoarelor localități: Municipiul Constanța, Oras Eforie, Oras Murfatlar, Oras Techirghiol, Comuna Poarta Alba, Comuna Lumina, Comuna Tuzla, Comuna Agigea, Comuna Cumpana.

- Echipamentele de supraveghere video se amplasează pe stâlpii rețelei de iluminat stradal existenți, proprietate a primăriilor.

- Folosirea actuala a terenului este: nu necesita suprafete de teren.

- Reglementari extrase din documentatiile de urbanism si amenajarea teritoriului sau din regulamentele aprobate care instituie un regim special asupra imobilului: NU E CAZUL.

În momentul de față orașele și comunele din Zona Metropolitană Constanța se confruntă cu o exacerbare a încălcărilor legii prin constituirea de grupuri infracționale mai mult sau mai puțin organizate. În aceste condiții siguranța cetățeanului și atractivitatea orașelor și comunelor din zona metropolitană pentru cetățenii din alte zone sunt relativ reduse. Există o stare de tensiune ce ar putea degenera în conflicte între grupuri și bande rivale, asemănător situațiilor recente din municipiul Constanța și/sau comuna Mihail Kogălniceanu. Starea de spirit în orașele și comunele din Zona Metropolitană Constanța se situează la un nivel scăzut, având în vedere structura populației și lipsa locurilor de muncă permanente mai ales în localitățile diferite de municipiul Constanța.

Structura populației deține o pondere majoritară a vârstei cuprinse între 15 și 59 de ani, urmată de populația cu vârstă înaintată. Forța de muncă are un grad de utilizare redus

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

majoritatea tinerilor plecând în afara țării sau în alte localități din țară pentru a-și găsi un loc de muncă și mijloace de subzistență. În zonă numărul de șomeri înregistrați cu indemnizații și în căutarea unui loc de muncă după expirarea indemnizației reprezintă 3,1%.

Cererea care justifică realizarea acestui proiect este reprezentată de numărul beneficiarilor direcți ai acestei investiții, respectiv cei 500.000 de locuitori, a căror siguranță este amenințată de persoanele cu intenții mai puțin bune.

Sistemul de supraveghere video are drept obiectiv creșterea siguranței și prevenirea infracțiunilor în Zona Metropolitană Constanța. Prin achiziționarea de echipamente specifice și amenajarea unui dispecerat se dorește scăderea ratei infracționalității în zonă cu scopul asigurării obiectivelor, bunurilor și valorilor împotriva oricăror acțiuni ilicite care lezează dreptul de proprietate, existența materială a acestora, precum și a protejării persoanelor împotriva oricăror acte ostile care le pot periclita viața, integritatea fizică sau sănătatea.

Sistemul stradal de supraveghere video vine în întâmpinarea autorităților ce au ca obiectiv asigurarea ordinii și liniștii publice, paza și protecția obiectivelor de interes public, precum și a celor care desfășoară activități de combatere a criminalității sociale. Printre aceste autorități amintim Poliția Rutieră, Poliția Comunitară, Jandarmeria, Poliția Județeană, Poliția de frontieră. Utilitatea sistemelor implementate deja s-a dovedit prin prezentarea probelor video în instanță, în numeroase cazuri de contravenții și infracțiuni. Prezența acestor tipuri de sisteme a condus la scăderea semnificativă a infracționalității în zonele acoperite, lucru dovedit statistic.

Pentru determinarea soluției tehnice a sistemului de supraveghere, au fost identificate zonele necesare pentru supraveghere, gradul de risc și gradul necesar de supraveghere de securitate, clădirile, punctele de acces în aceste clădiri, intersecțiile și zonele pietonale, care pot fi incluse în aceste zone de securitate.

Având în vedere poziția și practica precedentă, locurile pretabile comiterii unor fapte antisociale în zonă sunt considerate a fi arterele comerciale principale, dat fiind faptul că sunt

147

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

aglomerate frecventate de indivizi certați cu legea.

În împrejurimea piețelor, bazarelor și a târgurilor se pot concentra speculanți, cumpărători, străini, întâmplându-se frecvent încălcarea normelor legale pe linie de comerț, furturi de buzunare, etc.

Autoritățile competente apreciază pe baza datelor cumulate că locurile favorabile privind infraționalitatea sunt zonele centrale ale localităților, școlile, liceele, parcurile, zona căminelor de nefamiliști. În această direcție, experiență arată că se pot comite infracțiuni de violență, tentative de viol și tâlhării.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

I.11. Dezvoltare de tip metropolitan (gaze, telecomunicații, piețe, zone centrale, transmisiuni prin curenți slabi)

Procesul de creștere a zonelor metropolitane reflectă istoria proceselor de urbanizare. Dezvoltarea industrială și tehnologică, a formelor de transport, a influențat crucial procesul de dezvoltare sau de anexare a teritoriilor aflate în jurul centrelor urbane.

Problemele zonelor metropolitane sunt însă cam aceleași. Unele au fost asociate cu lipsa infrastructurii caracterizate prin rețele de transport inadecvate, planificarea nejudicioasă a modului de utilizare a terenului, existența unei oferte reduse de locuințe sau lipsa unor elemente vitale conexe locuinței precum apa, canalizarea, etc. O altă clasă de probleme se naște din aspectele privind echitatea redistribuției. Rezultatul se manifestă prin existența sărăciei, prin accesul inegal la servicii de educație și de aici la un loc de muncă cu valoare socială adăugată, la servicii de sănătate, etc. Nu mai puțin importante sunt escaladarea infraționalității și a crimei.

Trăsătura comună majoră a oraselor metropolă este vointa de a-si valorifica potentialul si de a se afirma ca entități valoroase în contextul european si global, prin actiuni care urmăresc dezvoltarea durabilă si competitivitatea. Obiectivele de cooperare la nivel metropolitan pot fi teritoriale, economice, sociale, culturale si de mediu.

Este foarte importanta realizarea si implementarea unor măsuri comune de interes zonal si chiar regional. Proiecte precum viabilizarea unor suprafete de teren din punct de vedere al infrastructurii de bază, extinderea si reabilitarea serviciilor de alimentare cu apă si canalizare, extinderea rețelei de gaze, telecomunicatiile trebuie tratate impreuna si nu izolat la nivel de unități administrativ teritoriale.

Telecomunicații și Transmisiuni prin Curenți Slabi

Telefonia, internetul, radioul și televiziunea sunt parte integrantă a vieții moderne, fiind instrumentele prin care oamenii interacționează, transmit și recepționează informații, își exprimă

149

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

părerii și opinii, își plătesc taxele și facturile, își gestionează afacerile și munca de zi cu zi, comunică cu familia aflată la zeci sau mii de kilometri depărtare, învață, se dezvoltă, se informează pentru a decide și, nu în cele din urmă, participă la viața societății în care trăiesc. Dacă în urmă cu puțini ani accesul la un telefon fix putea fi o problemă, întrebarea anului 2015 este dacă viața ar fi posibilă fără telefon mobil și internet.

În ultimii ani, domeniul telecomunicațiilor a cunoscut un ritm accelerat de dezvoltare, aspect care se datorează în principal apariției și promovării unor produse și servicii noi și a diversificării celor existente. Cea mai mare rată de dezvoltare s-a înregistrat în domeniul serviciilor de internet și al telefoniei mobile

Modernizarea sistemului de telecomunicații din arealul metropolitan s-a realizat prin schimbarea rețelei clasice cu cea de telefonie digitală, introducerea cablurilor de fibre optice și extinderea capacității telefonice atât a municipiului Constanța cât și a celorlalte localități.

Astfel, pe raza Zonei Metropolitane Constanța există următorii operatori de servicii mobile de voce și date: Orange România S.A., Vodafone România S.A., Telekom Romania Communications, UPC Romania, RCS&RDS S.A, toți acești furnizori dețin date prepay, abonament și oferă trafic de date prin internet.

Din companiile de cablu amintim CANAL S SRL, RCS&RDS S.A., UPC ROMANIA S.A., INTERSAT, PRIME TELECOM, EUROWEB, GMB COMPUTERS, DATA NET, GTS TELECOM și NEXTGEN COMMUNICATIONS SRL.

Piețe

La nivelul municipiului Constanța piețele sunt administrate de către Regia Autonomă pentru Exploatarea Domeniului Public și Privat (11 piețe: Unirii, Grivița, Tic-Tac, Tomis III, Tomis-Nord, I.L.Caragiale, Pescăruș, Autogara Sud, Brotăței Abator, Km 4-5). Pe lângă aceste

150

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

piețe mai întâlnim și 4 piețe gen bazar: Km 4-5, Ștefănița Vodă, Eliberării, Tomis III (administrare de RAEDPP).

Deși aceste piețe reușesc să acopere necesitatea locuitorilor din municipiu, se simte lipsa unei piețe cu specific piscicol, existența acestora conturând definiția municipiului Constanța, Port la Marea Neagră.

Gaze

Deși în perioada 2006 – 2014, lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale s-a dublat, în prezent fiind 699,5 km, **alimentarea cu gaze** la nivelul Zonei Metropolitane Constanța rămâne deficitară. Este necesară continuarea dezvoltării infrastructurii de distribuție la nivelul întregii zone datorită înmulțirii și dezvoltării zonelor rezidențiale în localitățile din Zona Metropolitană Constanța, cu prioritate în cele care nu sunt racordate la sistemul centralizat de încălzire și unde gazele naturale pot constitui o alternativă facilă și mai ieftină pentru încălzirea locuințelor pe timpul iernii.

Lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale în ZONA METROPOLITANĂ CONSTANȚA						
- km -						
	1992	2002	2004	2005	2006	2014
MUNICIPIUL	-	89.4	163.0	213.6	283.0	430.7

151

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

CONSTANȚA						
ZMC - CONSTANȚA	9.6	16.1	30	33.6	82.0	268.8
EFORIE	-	-	-	-	-	-
NAVODARI	9.6	7.2	14.9	11.2	41.0	82.1
OVIDIU	-	8.9	15.1	22.4	27.0	42.6
MURFATLAR	-	-	-	-	-	
TECHIRGHIOI	-	-	-	-	-	
AGIGEA	-	-	-	-	-	
CORBU	-	-	-	-	-	
CUMPANA	-	-	-	-	-	49.2
LUMINA	-	-	-	-	-	42.6
MIHAIL KOGĂLNICEANU	-	-	-	-	14.0	40.5
POARTA ALBA	-	-	-	-	-	
TUZLA	-	-	-	-	-	

152

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel : 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

VALULUI TRAIAN	-	-	-	-	-	11.8
ZMC + CONSTANȚA	9.6	105.5	193.0	247.2	365.0	699.5

I.12. Capacitate administrativă

În contextul statutului, influenței și potențialului său socio-economic, municipiul Constanța și zona sa limitrofă a fost desemnat pol național de creștere prin HG 998/2008 cu modificările și completările ulterioare.

La nivelul Polului de Creștere – Zona Metropolitană Constanța, capacitatea administrativă și instituțională este relativ foarte bună în comparație cu alte zone sau sub-regiuni de dezvoltare din România, dar încă insuficient de bine consolidată în raport cu standardele și media din Uniunea Europeană.

Încă de la începutul anului 2007 funcționează Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța, care se dorește a fi un instrument administrativ eficient în scopul promovării unor proiecte comune de dezvoltare integrată a zonei și de atenuare a discrepanțelor de dezvoltare dintre localități, un facilitator privind atragerea investițiilor și a Fondurilor Structurale, o platformă de colaborare între unitățile administrativ-teritoriale componente și un nucleu de dezvoltare a serviciilor publice. Asociația are în componența sa: municipiul Constanța; orașele Eforie, Murfatlar, Năvodari, Ovidiu și Techirghiol; comunele Agigea, Corbu, Cumpăna, Lumina, Mihail Kogălniceanu, Poarta Albă, Tuzla și Valu lui Traian, iar în cursul anului 2015 se va extinde spre sud cu încă doi membri, respectiv comunele 23 August și Costinești.

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Prin intermediul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța se realizează abordarea integrată în ceea ce privește elaborarea strategiilor de dezvoltare și a implementării proiectelor la nivelul polului de creștere Constanța, suplinindu-se totodată capacitatea administrativă și instituțională a celor 15+2 membri ai săi.

De asemenea, începând cu anul 2009, în baza Protocolului tripartit între Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței, Ministerul Finanțelor Publice și Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est, funcționează Biroul Pol de Creștere Constanța. Principalul atribut al acestei structuri îl constituie coordonarea implementării Planului Integrat de Dezvoltare a Polului de Creștere Constanța. În cursul perioadei de programare 2007-2013, coordonatorul polului de creștere și personalul său de sprijin au oferit beneficiarilor de proiect asistență tehnică și suport de specialitate.

În decursul perioadei de programare 2007-2013 au fost organizate o serie de cursuri de stagii de perfecționare destinate în principal funcționarilor și personalului implicat în gestionarea asistenței financiare nerambursabile provenite de la Uniunea Europeană. Acest aspect a condus la creșterea capacității administrative în ceea ce privește elaborarea și implementarea de proiecte de dezvoltare.

În ceea ce privește autoritățile publice locale și instituțiile publice, acestea posedă în general o bună capacitate administrativă și instituțională, exersată și întărită în ultima perioadă prin elaborarea și implementarea de diverse proiecte și prin pregătirea personalului în cadrul unor programe de perfecționare.

Desigur că cea mai ridicată capacitate administrativă, în special în ceea ce privește gestionarea asistenței financiare nerambursabile provenite de la Uniunea Europeană, o regăsim la UAT Mun. Constanța și la Consiliul Județean Constanța, iar autoritățile publice locale din localitățile mai mici se confruntă încă cu probleme la acest capitol, având nevoie în continuare de asistență tehnică din partea unor structuri precum Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța și Biroul Coordonator Pol de Creștere Constanța.

154

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Deși societatea civilă, prin diverse organizații non-guvernamentale a fost angrenată în perioada 2007-2013 într-o serie întregă de programe și proiecte promovate și finanțate în general de Uniunea Europeană, la acest capitol capacitatea administrativă și instituțională este încă scăzută, neexistând coerență și corelare între acțiuni și mai ales sustenabilitate și impact pe termen lung pentru rezultate.

La nivelul zonei metropolitane, s-au mai constituit asociații de tip sindicate – structuri cu personalitate juridică din cadrul serviciilor comunitare de utilități publice, transporturi, funcționari publici din instituțiile administrației locale și centrale, care apără și promovează interesele economice, sociale, profesionale și culturale ale tuturor membrilor săi, garantează exercitarea dreptului sindical conform Legii Dialogului Social, libertatea de opinie a salariațului conform Constituției României, prevederilor Codului Muncii, Convenției 87/1948 a OIM precum și a celorlalte convenții și tratate internaționale ratificate de România. Prin reprezentanții săi participă la negocierea Contractelor Colective de Muncă la orice nivel. Exemple: *Federația Națională a Sindicatelor Portuare, Sindicatele Libere ale Salariaților din Administrația Publică, Sindicatul SANITAS Constanța, Sindicatul Liber al Salariaților din Învățământul Preuniversitar Constanța.*

La nivelul comunităților locale, participarea civică este moderată, implicarea cetățenilor în diverse proiecte comunitare fiind scăzută. Totuși spiritul de solidaritate, voluntariatul și apartenența socială la comunitate sunt valori recunoscute de toți cetățenii.

Referitor la mediul academic, capacitatea administrativă și instituțională este bine conturată în ceea ce privește desfășurarea programei și curriculei universitare, dar slab dezvoltate în ceea ce privește implicarea în programe de cercetare și corelarea pregătirii teoretice cu practica și realitățile economice și sociale.

La nivelul mediului de afaceri există structuri reprezentative cu experiența și recunoscute la nivel național și internațional care își asumă rolul de vectori în promovarea intereselor diverșilor agenți economic pe care îi reprezintă (*Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii*

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti

Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

Constanța, Asociația Patronală Mamaia). Cele mai active structuri de acest tip le regăsim în domeniul economic tradițional pentru Polul de Creștere Constanța, precum activitatea portuară și turismul (*Asociația Pentru Promovarea și Dezvoltarea Turismului LITORAL - DELTA DUNĂRII*). De asemenea, Camera de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța posedă experiență și o bună capacitate administrativă în ceea ce privește implementarea de proiecte și participarea în diverse programe europene.

II. ANALIZA SWOT

Poziționarea geografică	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> Poziția strategică în spațiul Mării Negre, la granița de sud est a Uniunii Europene și la confluența mai multor coridoare pan europene de transport și telecomunicații și energetice Proximitatea față de București (225 Km) și infrastructura rutieră și de cale ferată care leagă Zona Metropolitană Constanța de capitala țării 	<ul style="list-style-type: none"> Poziție excentrică în cadrul regiunii și a județului Relații deficitare pe direcția nord și nord-vest (cu nordul și cu vestul țării)
O	T
<ul style="list-style-type: none"> Integrarea economică și socială în spațiul european de liberă circulație și liber schimb și extinderea și promovarea intereselor economice europene în estul continentului, precum și China, Asia Centrală și Orientul Mijlociu Creșterea comerțului, a turismului și în general a sectorului terțiar, în contextul procesului de globalizare 	<ul style="list-style-type: none"> Poziția excentrică la granița Uniunii Europene, pe fondul crizei economice și a conflictelor sociale și militare din spațiul fostei URSS și din Orientul Mijlociu
Demografie	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> A doua mare aglomerare urbană (cca. jumătate de milion de locuitori) din România, după capitala țării - București. 	<ul style="list-style-type: none"> Ușor declin demografic (natalitatea slabă și emigrarea au dus la îmbătrânirea populației), scăderea continuă a populației tinere și

<ul style="list-style-type: none"> • Populația localităților din Zona Metropolitană înregistrează o relativă stabilizare și chiar o ușoară creștere, în condițiile scăderii demografice masive consemnată la nivel național • Spațiu multiethnic unic în țară și lipsa conflictelor interetnice 	<ul style="list-style-type: none"> • creșterea numărului vârstnicilor • Intensificarea tendinței de supra-aglomerare a unor zone din perimetrul metropolitan, în special din municipiul Constanța
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea fenomenului migrației naturale la nivelul regiunii și a țării, cu flux pozitiv spre marile aglomerări urbane (poli interni de creștere și competitivitate) și către centrele universitare • Sporirea accentului pus pe incluziune, oferirea de oportunități și susținerea familiilor tinere și a natalității egale ar conduce la stoparea fenomenului migraționist 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporul natural negativ și tendința migraționistă către Europa Occidentală manifestată în ultima perioadă de către forța de muncă calificată și, în special, de tineri, poate afecta pe termen mediu stabilitatea economică și în special dezvoltarea acelor activități economice ce încorporează valoare adăugată mare
Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructură de mediu relativ corespunzătoare și alinierea la standardele de mediu, în special în ceea ce privește alimentarea cu apă și tratarea apelor uzate și deșeurile • Retehnologizarea și modernizarea stațiilor de epurare 	<ul style="list-style-type: none"> • Fenomenul de eroziune costieră • Creșterea traficului auto, în special în perioada sezonului estival și înmulțirea numărului de autovehicule • Activitate economică intensă în proximitatea zonelor turistice și în zona costieră • Dezvoltarea excesivă a construcțiilor în

<ul style="list-style-type: none"> • Management integrat de gestionare al deșeurilor • Poluare scăzută • Un ecosistem divers și multe arii naturale, proximitatea Rezervației Naturale Biosfera Delta Dunării • Investiții importante în domeniul energiei verzi, dezvoltarea mai multor parcuri eoliene • Instituții și organisme abilitate să supravegheze respectarea legislației privind protecția mediului, să analizeze și să interpreteze permanent starea factorilor de mediu la nivel local 	<p>detrimentul spațiilor verzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dotări insuficiente în ceea ce privește monitorizarea și analiza factorilor de mediu • Slaba colectare selectivă a deșeurilor menajare • Management deficitar al ariilor naturale de protecție și excluderea acestora din viața comunităților locale printr-o serie de restricții impuse în ceea ce privește accesul, precum și desfășurarea unor activități în aceste zone • Lacurile litorale, în special cele din proximitatea zonelor turistice și antropizate, insuficient integrate în activitățile umane, pe motivul conservării și protecției acestora
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea activă a autorităților locale în aplicarea politicilor și a planurilor de acțiune pentru protecția mediului • Conștientizarea populației cu privire la importanța protecției mediului înconjurător • Interes crescut la nivel internațional pentru conservarea biodiversității • Accesarea programelor europene de finanțare nerambursabilă, precum și a celorlalte programe naționale și locale de finanțare reprezintă o sursă importantă în vederea aplicării acquis-ului comunitar în domeniul protecției mediului • Încurajarea agenților economici de a 	<ul style="list-style-type: none"> • Schimbările climatice, degradarea mediului înconjurător la nivel regional și la nivel global • Erodarea continuă a zonei costiere • Amenințarea unor specii de floră și faună marină, datorită activităților economice desfășurate în zona de proximitate a țărmului și datorită pescuitului industrial • Poluări accidentale provocate de poluatori necunoscuți • Decalajul mare între industria românească și cea din Uniunea Europeană în ceea ce privește implementarea unor măsuri de ordin tehnologic în vederea protecției mediului și reducerii poluării

investi în echipamente și tehnologii nepoluante și de a apela la surse de energie neconvenționale (energie eoliană, energia pământului, energie solară etc.)	<ul style="list-style-type: none"> Suprapopularea anumitor zone și dezvoltarea haotică
Competitivitate economică, forță de muncă și sectoare economice	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> Al doilea mare centru economic al României, după capitala țării – București și al doilea contribuabil la bugetul consolidat al statului Zona Metropolitană Constanța reprezintă una dintre cele mai importante piețe de desfacere din regiunea extinsă Infrastructură economică complexă, bine conturată Peste 90% din economia locală aparține mediului privat Sector terțiar bine dezvoltat Potențial agricol considerabil Resurse energetice importante Portul Constanța, cel mai mare port de la Marea Neagră și al patrulea ca mărime din Europa Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Cel mai important reper turistic al țării, concentrează 1/3 din capacitatea de cazare a României Evoluția ascendentă a investițiilor private în Zona Metropolitană Constanța 	<ul style="list-style-type: none"> Capacitate slabă de adaptare a agenților economici la cerințele pieței Disparități între dezvoltarea economică a diferitelor localități ale Zonei Metropolitane Constanța Oportunitățile investiționale ale zonei sunt încă slab promovate în rândul potențialilor investitori Anumite sectoare economice necesare (precum recuperarea deșeurilor) sunt încă slab dezvoltate Migrarea în Europa Occidentală a forței de muncă bine calificate Lipsa infrastructurii pentru turismul de afaceri (săli de conferințe, dotări, etc.) Infrastructura de afaceri (parcuri industriale, servicii, suport pentru afaceri, centre de conferințe, târguri și expoziții, etc.) slab dezvoltată Infrastructură deficitară în anumite localități cu potențial economic (lipsa sau starea de degradare a rețelelor de canalizare și alimentare cu apă, a sistemului centralizat de încălzire, a căilor de acces, a iluminatului

<ul style="list-style-type: none"> • Forță de muncă bine calificată în sectoarele care definesc profilul economic al Polului de Creștere Constanța (activitate portuară, turism și sector terțiar) 	<p>public, a terenurilor de sport și a locurilor de joacă pentru copii etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procentul scăzut al persoanelor cu pregătire superioară, comparativ cu indicatorul similar din Uniunea Europeană • Utilizarea încă insuficientă a tehnologiilor informatice moderne și a internetului în procesul educațional, dar și în activitățile economice.
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea numărului de investiții străine care pot determina o creștere a competitivității prin transfer tehnologic și inovare • Reconvertirea și ecologizarea zonelor industriale dezafectate • Existența unor proiecte macro în domeniul exploatărilor de hidrocarburi din Marea Neagră • Creșterea cererii de servicii destinate persoanelor, firmelor, etc. • Creșterea cererii de specializare prin adaptarea învățământului și a instruirii profesionale la necesitățile pieței muncii și drept rezultat reducerea șomajului • Creșterea cererii consumatorilor pentru produse ecologice stimulând astfel îmbunătățirea ofertei acestora • Creșterea gradului de utilizare a resurselor de energie regenerabilă care duc la creșterea 	<ul style="list-style-type: none"> • Menținerea nivelului actual scăzut de dezvoltare a infrastructurii poate influența negativ dezvoltarea economică a zonei • Continuarea migrației forței de muncă calificate va încetini dezvoltarea sectoarelor economice de vârf • Fenomenul globalizării/integrării care poate marginaliza anumite sectoare ale economiei din zonă și poate duce chiar la dispariția acestora • Accentuarea procesului de dezindustrializare • Eventualul impact negativ asupra turismului și asupra activităților din zona litorală ca urmare a exploatării resurselor de hidrocarburi din Marea Neagră

<p>economică și introducerea de noi tehnologii</p> <ul style="list-style-type: none"> Existența unui potențial productiv ridicat în agricultură și piscicultură Tendința accelerată de concentrare a terenurilor agricole în ferme deținute de investitori străini 	
Turism	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> Deschiderea la Marea Neagră Accesibilitatea zonelor turistice, căi de acces moderne (autostrăzi, drumuri naționale, căi ferate, aeroport internațional) conectate la principalele coridoare de transport european Poziționare geografică favorabilă dezvoltării unor produse turistice noi (turismul itinerar, turismul de croazieră, turismul de afaceri, turismul cultural și ecologic etc.) Tradiție deosebită în activitățile cu caracter turistic (peste 100 de ani) Clima temperat–continentală permite desfășurarea unui turism de litoral din primăvară până în toamnă Plaje întinse cu nisip fin și auriu amenajate în scop turistic Importante rezerve naturale de nămol sapropelic și locuri de înbăiere pentru tratarea afecțiunilor Capacitate de cazare ridicată, aflată în plină extindere la nivel național, locul 1 pe țară) 	<ul style="list-style-type: none"> Gradul de eroziune al plajelor Slaba marcare a punctelor culturale Inexistența punctelor de informare care să ofere detalii despre muzee sau de patrimoniu Întreținerea precară a obiectivelor de patrimoniu datorită lipsei fondurilor Insuficienta aspectare a facilităților de transport în comun în zonele turistice Rețea utilitară învechită Salarizare mică a personalului din turism și insuficiența resurselor umane Capacitatea organizațională a instituțiilor statului și administrației locale de a gestiona strategii departe de a fi operativă pe termen lung Infrastructură slab dezvoltată pentru susținerea turismului de afaceri (săli de conferințe, dotări, etc.) Infrastructură slab dezvoltată pentru susținerea turismului de croazieră (puține porturi turistice și de agrement) Unii agenți economici practică prețuri

<ul style="list-style-type: none"> • Existența în Zona Metropolitană Constanța a unui patrimoniu cultural de excepție și vestigii arheologice de peste 2 000 ani • Resurse umane calificate peste medie și cu abilități lingvistice și cu experiență în domeniul turistic • Serviciu modern de salvamar și alte servicii specializate destinate siguranței și protecției turiștilor, ceea ce a condus la cvasieradicarea infraționalității în zonă • Existența unor pachete de servicii adaptate în funcție de tipul de turism practicat • Organizarea unor festivaluri, târguri de bunuri și servicii • Apariția unor produse turistice noi, inedite pentru această regiune (Aqua Magic, Telegondola, autobuze turistice, decorarea stațiunii Mamaia cu palmieri exotici, fântâni arteziene, amenajarea unor piațete moderne unde au loc diferite manifestări artistice, cazinouri și parcuri de distracții) • Teren agricol fertil, pretabil pentru dezvoltarea activităților de agroturism 	<ul style="list-style-type: none"> • ridicate care descurajează venirea turiștilor străini, aceștia având posibilitatea să aleagă din piața destinației turistice mai avantajoase sub aspectul raportului calitate/preț • Potențial turistic foarte ridicat și insuficient valorificat • Supra-aglomerarea stațiunii Mamaia în perioada de vârf a sezonului estival și în weekend-uri • Lipsa unor produse turistice permanente
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Poziționarea geografică și resursele naturale ale zonei • Prezența pe piața locală a unor turooperatori de anvergură internațională (TUI, Neckermann, MSC etc.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Concurența exercitată pe piața regională a turismului și capacitatea scăzută a agenților economici locali de a se adapta la o piață concurențială unică • Scăderea interesului turiștilor români pentru

- Vecinătatea Deltei, a munților Măcin, a mănăstirilor din nordul Dobrogei, potențialul agrozootehnic al regiunii și valențele etnofolclorice ale localităților rurale, reprezintă un suport important pentru dezvoltarea turismului în general și a turismului de itinerar în special
- Includerea Constanței în circuitul curent al croazierelor turistice
- Dezvoltarea economică a zonei costiere generează o circulație benefică turismului de afaceri
- Interesul deosebit al autorităților publice locale și al cetățenilor pentru dezvoltarea sectorului turistic
- Accesul la fondurile europene oferă posibilitatea atragerii de finanțări pentru diverse proiecte de promovare și dezvoltare a turismului
- Participarea la rețele internaționale, gen Rețeaua Universităților de la Marea Neagră, Organizația de Cooperare la Marea Neagră care aduc în conștiința publică internațională patrimoniul Zonei Metropolitane Constanța
- Obținerea de finanțări europene pentru programe de calificare și instruire a personalului din turism
- Existența și promovarea unui cadru legislativ care reglementează și încurajează produsele turistice autohtone
- Fenomenul de eroziune a plajelor și a falezei poate afecta pe termen lung dezvoltarea activităților turistice în această zonă
- Vecinătatea platformelor industriale și a portului comercial constituie un factor important de risc ce contribuie la degradarea mediului și generează poluarea continuă a aerului și a apei, amputând astfel din potențialul turistic al zonei
- Absența unor politici și strategii coerente de dezvoltare integrată a zonei costiere (infrastructură și echipare tehnico-edilitară, protecția și reabilitarea mediului natural și construit etc.) descurajează anumiți investitori străini care doresc să investească în sectorul turistic din această zonă
- Competiția cu zonele de litoral din Bulgaria pot micșora numărul de turiști ce vizitează Zona Metropolitană Constanța
- Lipsa cadrului legislativ privind exproprierea sau modificările permanente pot duce la imposibilitatea de realizare a noilor investiții în infrastructură
- Migrația personalului calificat din turism în diverse țări din Uniunea Europeană
- Lipsa de reprezentativitate a organizațiilor patronale din turism care să convingă autoritățile publice centrale să aloce resurse financiare substanțiale pentru dezvoltarea

activitatea de turism <ul style="list-style-type: none"> • Stabilirea unor strategii naționale de dezvoltare a turismului • Obținerea pe scară largă a unor standarde de calitate internațională pentru unitățile din turism 	turismului de litoral
Eficiență energetică	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> • Strategii și programe de finanțare europene și naționale dedicate creșterii eficienței energetice • Retehnologizarea a tot mai multor agenți economici și creșterea eficienței energetice în producția de bunuri și servicii, inclusiv prin implementarea de tehnologii verzi • Creșterea investițiilor publice și private în sporirea eficienței energetice a clădirilor și a reabilitării termice a acestora • Ieftinirea și creșterea accesibilității tehnologiilor și a materialelor din domeniul eficienței energetice și a reabilitării termice • Reabilitarea unor părți din rețele de iluminat public 	<ul style="list-style-type: none"> • Fond locativ și imobiliar învechit, construit preponderent în perioada 1960 – 1989, fără respectarea unor standarde corespunzătoare privind eficiența energetică • Clădirile publice (unități de învățământ, unități sanitare, sedii administrative etc.) energofage și sub standardele medii de eficiență energetică • Rețea de iluminat public nereabilitată, energofagă și insuficient dezvoltată, în special în zona periurbană a municipiului Constanța • Unitatea de producere centralizată a agentului termic din municipiului Constanța (CET) nereabilitată din punct de vedere al eficienței energetice și a tehnologiei de producere a agentului termic • Rețeaua primară de distribuție a agentului termic nereabilitată, necesită multe reparații și generează multe pierderi în sistem

	<ul style="list-style-type: none"> • Punctele termice și rețeaua secundară învechită de distribuție a agentului termic generează de asemenea disfuncționalități și pierderi în sistem • În localitățile mai mici (comune și orașe) din Zona Metropolitană Constanța încălzirea locuințelor se face individual, pe bază de sisteme de încălzire energofage și poluante • Utilizarea de tehnologii energofage în anumite sectoare economice
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea și implementarea pe scară tot mai largă a tehnologiilor verzi, neconvenționale privind producerea energiei electrice și a energiei termice • Conștientizarea populației, a agenților economici și a autorităților publice privind beneficiile multiple atât sub aspectul economiilor financiare, cât și din punct de vedere al protejării mediului înconjurător, prin investițiile realizate în domeniul creșterii eficienței energetice 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa resurselor financiare necesare investițiilor în domeniul eficienței energetice atât în sectorul economic, cât și în cel imobiliar/rezidențial • Dezinteresul cronic manifestat de proprietarii de imobile private de a investi în îmbunătățirea standardelor de eficiență energetică a acestor cădiri • Procedurile legale greoaie în ceea ce privește reabilitarea termică a blocurilor de locuințe, respectiv necesitatea obținerii acordului din partea tuturor locatarilor pentru efectuarea investițiilor
Mobilitatea și infrastructura de transporturi	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> • Poziție cheie față de magistrale de transport rutier, feroviar, naval și aerian 	<ul style="list-style-type: none"> • Transportul în comun între localitățile din perimetrul metropolitan se desfășoară la standarde scăzute și este subdimensionat

- Conectarea la coridorul pan european IV și VII de transport
- Autostrada București - Constanța
- Varianta ocolitoare a municipiului Constanța, între Agigea Portul Constanța Sud – Agigea, terminalul de containere și orașul Ovidiu
- Canalul Dunăre Marea Neagră și Canalul Dunăre Midia Năvodari
- Rețea rutieră existentă între cele 17 localități ale Zonei Metropolitane Constanța
- Existența a 8 porturi (3 porturi maritime, 2 porturi turistice, 3 porturi pe canale)
- Prezența unui aeroport de nivel și capacitate internațională (M. Kogălniceanu) și a unui aeroport utilitar la Tuzla
- Servicii diversificate de transport public și privat de călători

raportat la necesar

- Transportul public în comun la nivelul municipiului Constanța insuficient de orientat către nevoile populației
- Transportul în comun administrat de operatori privați se desfășoară în condiții improprie, este aglomerat la orele de vârf și nu este suficient de corelat între diverși operatori și/sau servicii de transport
- Rețele județene, urbane și comunale de transport învechite și improprie dezvoltării urbane moderne
- Traficul aglomerat și lipsa locurilor de parcare, în special în perioada sezonului estival
- Infrastructură pietonală inadecvată și cvasi-inexistența pistelor pentru biciclete, atât în zona centrale ale localităților, cât și în cartiere și în zonele rezidențiale
- Străzile secundare și aleile, atât în municipiul Constanța, cât și în celelalte localități ale polului de creștere, sunt insuficient dimensionate în raport cu traficul existent și cel previzionat
- Locuri insuficiente de parcare raportat la numărul de mașini, atât în centrul Constanței, dar și în cartierele municipiului, precum și în celelalte localități ale zonei metropolitane
- Accesibilitatea scăzută a zonei costiere, precum și a altor zone cu potențial turistic sau economic

O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Diverse programe de finanțare destinate dezvoltării infrastructurii de transport, în special fondurile europene • Promovarea la nivel național a unei abordări noi privind dezvoltarea infrastructurii de transport, bazată pe elaborarea și implementarea unor Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă • Prevederi legale și reglementări noi în ceea ce privește prestarea serviciului de transport de călători • Posibilitatea utilizării infrastructurii de cale ferată existentă la nivelul polului de creștere pentru desfășurarea de servicii de transport public local/metropolitan 	<ul style="list-style-type: none"> • Insuficiența fondurilor destinate dezvoltării infrastructurii de transport în raport cu nevoile existente • Supra-solicitarea infrastructurii publice de transport și incapacitatea acesteia de a răspunde prompt tendințelor de dezvoltare a zonei, mai ales a unor insule de dezvoltare din interiorul teritoriului metropolitan • Întârzierea organizării/reorganizării sistemului local și metropolitan de transport
Educație, învățământ și cercetare	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> • Rețea educațională bine dezvoltată, cu suficient de bună acoperire în municipiul Constanța • Centru universitar cu tradiție, aflat în prezent în plină dezvoltare, cu un număr de peste 25.000 de studenți înmatriculați • Învățământ liceal bine dezvoltat cu rezultate foarte bune inclusiv la nivel internațional • În domeniul cercetării funcționează mai multe centre și institute de profil, în special în domeniul cercetării marine sau al 	<ul style="list-style-type: none"> • Subfinanțarea cronică a sistemului educațional preuniversitar • Bază materială și dotări didactice învechite și insuficiente • Rețea școlară și preșcolară slab dezvoltată în zona periurbană a municipiului Constanța • Personal didactic insuficient și slab calificat în special în unele unități școlare situate în mediul rural și respectiv decalajul existent între școlile din mediul urban și cele din mediul rural în ceea ce privește atragerea și

cercetării viticole și pomicole	menținerea personalului didactic calificat <ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea încă insuficientă a tehnologiilor informatice moderne și a internetului în procesul educațional • Infrastructura de cercetare-dezvoltare depășită tehnologic și neconectată cu realitățile economice, specialiști insuficienți și prost plătiți • Necorelarea suficientă a specializărilor universitare și a curriculei cu realitățile economice și cu piața muncii • Implicare scăzută a mediului universitar (studenți și cadre universitare) în proiecte de cercetare și dezvoltare și în diverse stagii de practică
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020 • Strategia Ministerului Educației și Cercetării Științifice privind îmbunătățirea calității și eficienței sistemului de educație și formare profesională • Gestionarea eficientă a resurselor alocate pentru investiții privind reabilitarea rețelei școlare, cât și a fondurilor din proiecte naționale și cu finanțare externă • Colaborări între instituțiile publice, agenți economici și partenerii sociali evidențiate 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrația personalului calificat din învățământ, pe fondul salarizării foarte scăzute • Scăderea numărului de studenți pe fondul scăderii demografice poate genera subfinanțarea și chiar colapsul unei părți a sistemului universitar local • Exodul tinerilor cercetători și defazarea sectorului de cercetare dezvoltare de economia reală

<p>printr-un număr mare de parteneriate educaționale locale, naționale, europene, prin programe specifice și proiecte încheiate la nivelul unităților de învățământ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fortificarea legăturii dintre cercetare și economie și totodată creșterea capacității de valorificare a rezultatelor cercetării 	
Sănătate. Asistență și protecție socială.	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> • Spitalul Clinic Județean de Urgență Constanța, alături de celelalte unități spitalicești din municipiul Constanța și din Zona Metropolitană Constanța asigură necesarul minim de servicii medicale pentru populație, în special din punct de vedere al serviciilor medicale de urgență • Secții în cadrul Spitalul Clinic Județean de Urgență Constanța reabilitate, modernizate și dotate la standarde bune • Medici specialiști cu recunoaștere națională pentru anumite specializări. • Investiții private importante în dezvoltarea sectorului medical, apariția a noi clinici și spitale private care oferă servicii la standarde bune de calitate • Unități de asistență socială modernizate în ultimii 5 ani prin intermediul fondurilor europene • Locuințe pentru tineri și locuințe pentru persoanele defavorizate construite de către 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistem sanitar grevat încă de probleme de bază legate de starea infrastructurii, precum și a dotărilor și echipamentelor specifice • Personal medical insuficient și uneori slab pregătit, penuria unor medicii pe anumite specialități • Servicii medicale de calitate scăzută în sfera medicinei de familie, în special în zona periurbană a municipiului • Locuințe sociale puține în raport cu nevoile existente • Infrastructură de asistență socială insuficientă și totodată inadecvată în raport cu standardele europene în domeniu • Lipsa unor servicii de asistență socială orientate spre îngrijirea la domiciliu, în special pentru bătrâni și persoanele cu dizabilități • Servicii sociale puține dedicate incluziunii și integrării sociale sustenabile a persoanelor marginalizate • Personalul care deservește sistemul de

<p>autoritățile publice locale, în special în municipiul Constanța, în cadrul unor programe ce au avut ca scop incluziunea socială a diverselor categorii de persoane vulnerabile și marginalizate</p>	<p>asistență socială este insuficient, slab pregătit și prost plătit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acces inegal la diverse oportunități de angajare sau de afaceri pentru anumite categorii sociale defavorizate • Organizații nonguvernamentale puține și insuficient de active în domeniul medical și al asistenței sociale
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea oportunităților de integrare pentru diversele categorii de persoane asistate social • Strategiile și planurile de măsuri naționale și europene în domeniul sanitar și al asistenței sociale • Programul Operațional Regional și Programul Operațional Capital Uman • Campaniile publice de conștientizare în domeniul prevenției medicale • Campaniile publice de conștientizare în domeniul incluziunii sociale a persoanelor defavorizate și a reformei din domeniul asistenței sociale • Sector medical privat în continuă dezvoltare și expansiune, diversificarea serviciilor și creșterea standardelor oferite 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezinteresul manifestat de populație și de instituții în sensul prevenției și profilaxiei medicale • Migrația cadrelor sanitare și a personalului care activează în domeniul asistenței sociale, în general a celor tineri, pe fondul salarizării scăzute și a oportunităților de angajare în Europa Occidentală • Nereformarea sistemului de asistență socială, inclusiv a mentalităților în acest domeniu
Infrastructura edilitară	
S	W
<ul style="list-style-type: none"> • Operator regional în domeniul alimentării cu 	<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua de alimentare cu apă și canalizare

<p>apă și al epurării apelor uzate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua de alimentare cu apă și canalizare a fost reabilitată și modernizată în cadrul unui amplu proiect finanțat din fonduri UE • Stații de epurare a apelor uzate moderne și în standardele europene și internaționale în domeniu • Infrastructură conformă în domeniul distribuției de gaz, în plină extindere • Rețea dezvoltată de distribuție a energiei electrice • Sistem centralizat de termoficare în municipiul Constanța și în orașul Năvodari și parțial în orașul Eforie 	<p>necesită extindere în noile zone rezidențiale dezvoltate, dar și în mediul rural</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua de alimentare cu energie electrică deficitară în anumite zone, datorită imposibilității susținerii din punct de vedere tehnic al necesarului de consum • Rețeaua de alimentare cu gaz încă insuficient de accesibilă în anumite zone/localități ale polului de creștere, inclusiv la nivelul municipiului Constanța • Sistemul de producere a agentului termic centralizat necompetitiv din punct de vedere economic și depășit tehnic și moral • Rețeaua secundară de distribuție a agentului termic învechită necesită reabilitare și modernizare
O	T
<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea rețelei de distribuție a gazului poate constitui o sursă alternativă la rețeaua de distribuție a agentului termic centralizat • Diversificarea surselor și tehnologiilor alternative, neconvenționale de producere a energiei electrice și termice • Programele de finanțare europene și naționale în domeniul reabilitării, modernizării și extinderii rețelelor tehnico edilitare 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa cronică a fondurilor și resurselor necesare reabilitării, modernizării și extinderii rețelelor tehnico edilitare, conform nevoilor existente și a celor viitoare • Incapacitatea diverselor infrastructuri tehnico edilitare de a susține o dezvoltare imobiliară sau economică accelerată • Sucombarea sistemului centralizat de producere și distribuție a agentului termic, datorită debransărilor consumatorilor finali din rețea și a costurilor ridicate și, totodată, nesustenabile ale gigacaloriei

III. VIZIUNE ȘI OBIECTIVE STRATEGICE

III.1. Viziunea de dezvoltare a Polului Național de Creștere – Zona Metropolitană Constanța

Viziunea de dezvoltare a Polului Național de Creștere - Constanța are în vedere impunerea Zonei Metropolitane Constanța ca un centru multifuncțional competitiv al României și principalul polarizator economic în regiunea Mării Negre, avându-se în vedere totodată dezvoltarea durabilă a întregii zone și reducerea discrepanțelor actuale de dezvoltare dintre cele 16 localități care compun polul de creștere.

Constanța va fi o metropolă europeană, o zonă turistică în expansiune, cu o economie în creștere rapidă și un standard de viață ridicat pentru toți locuitorii săi.

Profilul economic tradițional al Polului de Creștere Constanța se axează deopotrivă pe activitățile economice specifice portului și sectorului terțiar, precum și pe turism. În același timp, poziția sa geostrategică conferă Polului de Creștere Constanța oportunități economice importante în ceea ce privește exploatarea resurselor de hidrocarburi din bazinul Mării Negre, precum și a potențialului energetic eolian de care dispune zona. O altă latură economică cu un potențial de creștere important în perioada următoare o constituie industria agroalimentară, încurajată datorită faptului că Zona Metropolitană Constanța, situată într-un important bazin agricol, reprezintă o importantă piață de desfacere, mai ales în perioada sezonului estival, precum și o poartă pentru exportul acestor produse către alte piețe.

În acest context, dezvoltarea unitară a infrastructurii publice în Zona Metropolitană Constanța este un deziderat important în scopul reducerii discrepanțelor de dezvoltare între cele 16 localități ale Polului de Creștere și are totodată menirea de a transmite un semnal clar investitorilor care doresc să investească în această regiune, în sensul că dezvoltarea zonei se

va realiza într-un mod integrat, în baza unor strategii, obiective și planuri de acțiune comune. De asemenea, delimitarea principalelor zone funcționale la nivelul zonei metropolitane va stimula un aflux investițional fără precedent în această zonă și va distribui în mod echilibrat, la nivelul întregului teritoriu metropolitan, actuala presiune investițională existentă în prezent în municipiul Constanța.

III.2. Obiective strategice

Obiectivele strategice ale Polului Național de Creștere Constanța au fost stabilite în concordanța cu:

- Creșterea rolului economic și social al Polului Național de Creștere Constanța, prin adoptarea unei abordări policentrice, în vederea stimulării unei dezvoltări mai echilibrate a municipiului Constanța și a arealului său de influență (cele 16 localități care formează în prezent Zona Metropolitană Constanța)
- Îmbunătățirea accesibilității în interiorul și în exteriorul municipiului Constanța și în arealul său de influență, realizând conexiuni cu zonele din imediata vecinătate
- Îmbunătățirea infrastructurii edilitare în toate cele 16 localități ale Polului de Creștere Constanța
- Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Polului Național de Creștere Constanța
- Creșterea calității infrastructurii sociale din Polul Național de Creștere Constanța
- Creșterea competitivității în vederea stimulării mediului de afaceri local
- Protecția și conservarea mediului înconjurător

Obiectiv strategic 1: CONSTANȚA LOCUIITORILOR

Acest obiectiv vizează:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale locuitorilor și creșterea atractivității zonei, astfel încât să devină un loc plăcut în care să muncești, să studiezi, să trăiești.

- accesul tuturor locuitorilor la o infrastructură de calitate (infrastructura public urbană, infrastructura de bază ce deservește furnizarea serviciilor publice, infrastructura de transport, infrastructura de comunicații etc.)
- accesul la o locuință decentă în condiții de siguranță, accesul la servicii de sănătate, servicii de educație și cultură și servicii sociale de calitate, într-un mediu durabil.

Obiectiv strategic 2: CONSTANȚA TURIȘTILOR

Acest obiectiv vizează crearea unei zone turistice litorale, atractivă și competitivă pentru turiștii români și străini prin:

- poziția sa geografică cu potențial turistic de o mare diversitate
- statutul de cel mai important centru turistic al țării.
- posibilitatea practicării diferitelor forme de turism: litoral, balnear și de agrement, cultural, religios, etnic, ecoturism, turism de afaceri și congrese etc.,
- exploatarea potențialului natural favorabil de care dispune municipiul Constanța și arealul său de influență
- valorificarea patrimoniului cultural, istoric și arheologic
- lansarea de produse turistice noi menite să permanentizeze interesul asupra zonei pe întreaga perioadă a anului.
- dezvoltarea durabilă a turismului

Toate acestea vor conduce la ridicarea ofertei turistice litorale la standarde occidentale, la revigorarea tuturor stațiunilor ce fac parte din Zona Metropolitană Constanța și în mod particular la redobândirea statutului stațiunii Mamaia de „perla a rivierei românești”.

Obiectiv strategic 3: CONSTANȚA INVESTITORILOR

Creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale vizează dezvoltarea economică durabilă, realizarea unui mediu de afaceri stabil și predictibil și crearea de noi locuri de munca prin:

- creșterea investițiilor străine directe, dar și autohtone, îndeosebi în ramurile cu potențial de creștere economică mare
- încurajarea sectorului terțiar și a acelor activități economice care generează valoare adăugată mare
- dezvoltarea de infrastructuri performante de legătură la nivel regional, național și european ierarhizate coerent (autostrăzi, drumuri exprese, dezvoltare unor linii aeriene de descărcare cargo și crearea de noi capacități de dezvoltare și procesare în porturile maritime și fluviale cât și înființarea de noi linii de transport maritime/fluviale/aeriene)
- dezvoltarea cooperării transfrontaliere în cadrul Euroregiunii Mării Negre și cooperare transfrontalieră România-Bulgaria
- dezvoltarea resurselor umane, creșterea ratei de ocupare în meserii și profesii de înaltă specializare și utilizarea resursei umane ca factor de dezvoltare economică

III.4. Politici și programe

- **Construcție, reabilitare și renovare a infrastructurii locale (politici programe corelate cu axele Programului Operațional Regional și alte programe operaționale)**

Politica SI-A1: Dezvoltarea infrastructurii de transport și creșterea gradului de accesibilitate atât în interiorul, cât și în exteriorul localităților

Programul SI-A1-1 Îmbunătățirea calității transportului de persoane și mărfuri și modernizarea infrastructurii aferente

- Infrastructura de transport și infrastructura publică urbană (inclusiv pasaje) în și între localitățile din Zona Metropolitană Constanța - reabilitare modernizare, creare

Programul SI-A1-2 Fluidizarea și descongestionarea traficului în Zona Metropolitană Constanța

- Sistem de management integrat al traficului în municipiul Constanța
- Infrastructura publică urbană aferentă fluidizării și decongestionării traficului în Zona Metropolitană Constanța

Politica SI-A2 Reducerea discrepanțelor de dezvoltare între municipiul Constanța și celelalte localități care intră în aria lui de influență prin dezvoltarea infrastructurii publice

Programul SI-A2-1 Creșterea atractivității socio-economice a domeniului public în aria de influență a polului de creștere Constanța

- Reabilitarea și creșterea atractivității turistice a Centrului Istoric și zonei centrale a municipiului Constanța
- Creșterea atractivității socio-economice a Zonei Metropolitane Constanța și reducerea discrepanțelor de dezvoltare dintre municipiul Constanța și celelalte localități ale Polului de Creștere
  - Rețea de străzi și drumuri în și între localitățile din Zona Metropolitană Constanța-reabilitare, modernizare
  - Spații publice urbane din principalele zone de interes social, economic și turistic din Zona Metropolitană Constanța-reabilitare, modernizare și creare
  - Structuri de sprijinire a creșterii calității vieții în localitățile Zonei Metropolitane
  - Zone verzi în localitățile din Zona Metropolitană Constanța-reabilitare, modernizare, amenajare, creare

Politica SI-A3 Îmbunătățirea serviciilor publice și dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea acestora

Programul SI-A3-1 Dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea serviciilor publice

- Sistem de iluminat public - reabilitare, modernizare, extindere
- Sistem de încălzire în Zona Metropolitană Constanța – reabilitare, modernizare

Programul SI-A3-2 Dezvoltarea infrastructurii care deservește transportul public de călători

- Infrastructura publică de transport - amenajare/reamenajare, creare
- Transport public de călători - eficientizare, modernizare, creare

Politica SI-A4 Îmbunătățirea serviciilor de protecție și asistență socială, a serviciilor de sănătate publică și reabilitarea infrastructurii aferente

Programul SI-A4-1 Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de sănătate publică și a infrastructurii specifice

- Unități sanitare din Zona Metropolitană Constanța - reabilitare, modernizare, creare

Programul SI-A4-2 Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale și a celor comunitare în Zona Metropolitană Constanța

- Infrastructura aferentă serviciilor sociale și comunitare din Zona Metropolitană Constanța-reabilitare, modernizare, creare
- Infrastructura social - comunitară în Zona Metropolitană Constanța-reabilitare , modernizare, creare
- Servicii medicale la standarde europene în Zona Metropolitană Constanța

Politica SI-A5 Încurajarea și promovarea educației și cercetării, a culturii și artei

Programul SI-A5-1 Dezvoltarea infrastructurii educaționale

- Unități de învățământ preșcolar și preuniversitar din Zona Metropolitană Constanța-reabilitare, modernizare, dotare , creare
- Servicii de învățământ la standarde europene în Zona Metropolitană Constanța

Politica SI-A6 Siguranță și ordine publică în Zona Metropolitană

Programul SI-A6-1 Creșterea gradului de siguranță a cetățeanului și ordine publică

- Sistem de supraveghere video a principalelor spații publice și obiective de interes public-realizare și implementare

Programul SI-A6-1 Creșterea capacității de prevenire, intervenție și monitorizare a situațiilor de urgență în Zona Metropolitană Constanța

- Servicii de intervenție pentru situații de urgență-dezvoltare

Politica SI-B1 Valorificarea potențialului turistic și cultural al Zonei Metropolitane Constanța

Programul SI-B1-1 Conservarea, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural inclusiv infrastructura conexă

- Reabilitarea și creșterea atractivității turistice a Zonei Peninsulare a municipiului Constanța
- Patrimoniu arhitectonic și arheologic în Zona Metropolitană Constanța-restaurare și promovare

Programul SI-B1-2 Consolidarea ofertei turistice a Zonei Metropolitane Constanța

- Mamaia - produs turistic internațional
- Infrastructura turistică și de agrement - modernizare, dezvoltare, creare
- Infrastructura publică urbană din zonele turistice - reabilitare/reamenajare
- Infrastructura de transport-dezvoltare, modernizare, creare
- Infrastructura socială aferentă activității de turism –creare
- Promovarea ofertei turistice în Zona Metropolitană Constanța
- Structuri de sprijin pentru promovarea turistică a Zonei Metropolitane Constanța

▪ ***Infrastructura de mediu (politici programe corelate cu axele Programului Operațional Sectorial de Mediu și alte programe naționale de mediu)***

Politica SII-A1 Îmbunătățirea serviciilor publice și dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea acestora

Programul SII-A1-1 Dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea serviciilor publice

- Sisteme de alimentare cu apă și canalizare - reabilitare, extindere, modernizare și creare

Politica SII-A2 Protecția și îmbunătățirea calității mediului

Programul SII-A2-1 Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate

- Sisteme de colectare selectivă a deșeurilor în Zona Metropolitană Constanța
- Închiderea gropilor neconforme de deșeuri

Programul SII-A2-2 Reducerea factorilor de poluare a mediului

- Împădurirea și amenajarea de liziere în jurul zonelor rezidențiale și a zonelor industriale
- Surse regenerabile de energie pentru clădirile publice din Zona Metropolitană Constanța
- Masurilor active din planurile de acțiune anexate hărților de zgomot din localitățile CONSTANȚA - DOBRICH
- Informare și conștientizare publică cu privire la reducerea poluării

Programul SII-A2-3 Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii

- Protecția și conservarea integrată a ariilor naturale protejate situate în Zona Metropolitană Constanța

Programul SII-A2-4 Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc

- Sistem hidrotehnic de protecție a plajelor și a falezelor-reabilitare, consolidare
- Măsurile de combatere a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc - amenajare, regularizare văi

Programul SII-A2-5 Creșterea eficienței energetice în contextul combaterii schimbărilor climatice

- Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe construite în perioada 1950 – 1989
- Reabilitarea termică a clădirilor publice din Polul de Creștere Constanța

Politica SII-B1 Turism durabil prin protecția și îmbunătățirea calității mediului

Programul SII-B1-1 Conservarea durabilă a resurselor naturale și valorificarea turistică a acestora

- Ecologizarea și fructificarea potențialului turistic al Lacului Siutghiol
- Ecologizarea și fructificarea potențialului turistic al Lacului Tăbăcărie
- Ecologizarea Lacului Belona - Eforie Nord și pregătirea lui pentru activități de agrement

Programul SII-B2-1 Cooperare turistică transfrontalieră

- Promovarea în comun a litoralului românesc și bulgăresc al Mării Negre și dezvoltarea de produse turistice comune Constanța - Dobrich prin:
  - Realizarea de pliante, hărți, filme, spoturi și alte materiale informative și de promovare turistică
  - Organizarea de spectacole, evenimente și activități de promovare a litoralului Mării Negre
  - Conceperea unui brand comun pentru litoralul Mării Negre și promovarea internațională a acestuia prin intermediul diverselor canale media

Politica SII-C1 Protecția și îmbunătățirea calității mediului prin controlul poluării industriale

Programul SII-C1-1 Reducerea factorilor de poluare a mediului prin utilizarea surselor regenerabile de energie

- Surse regenerabile de energie în Zona Metropolitană Constanța

Programul SII-C1-2 Valorificarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea acestora pentru noi activități

- Platforme industriale, terenuri degradate și/sau neutilizate - reabilitare, ecologizare, amenajare
- Amenajarea terenurilor degradate și/ sau neutilizate din localitățile periurbane ale polului de creștere Constanța și pregătirea lor pentru alte activități economice

- ***Infrastructură economică (politici programe corelate cu axele Programului Operațional Competitivitate și Programului Operațional Regional)***

Politica SIII-A1 Îmbunătățirea serviciilor publice și dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea acestora

Programul SIII-A1-1 Dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea serviciilor publice

- Sistem de alimentare cu gaze naturale
- Sistem de alimentare cu energie electrica

Politica SIII-A2 Promovarea tehnologiei informației

Programul SIII-A2-1 Dezvoltarea serviciilor de tipul „e-administrație”

- Înființarea unui WebPortal interactiv de tip e-administrație la nivelul Zonei Metropolitane Constanța și interconectarea acestuia cu sistemul național de comunicații

Programul SIII-A2-2 Promovarea utilizării internetului și facilitarea accesului la internet

- Crearea de zone publice wireless

Politica SIII-C1 Creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale

Programul SIII-C1-1 Îmbunătățirea accesului pe piața a sectorului terțiar și a acelor activități economice care generează valoare adăugată mare

- Infrastructura de afaceri în Zona Metropolitană Constanța-creare
- Structuri de sprijinire a infrastructurii de afaceri –creare
- Infrastructura de transport - dezvoltare

- ***Dezvoltarea resurselor umane și a capacității administrative (politici programe corelate cu axele Programului Operațional Capital Uman și ale Programului Operațional Capacitate Administrativă)***

Politica SIV-A1 Îmbunătățirea structurii și procesului de management în administrația publică locală

Programul SIV-A1-1 Dezvoltarea unei administrații publice la nivel european

- Euro-administrație
- Sisteme de eficientizare și creșterea calității în administrația publică

Politica SIV-A2 Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și incluziunii sociale

Programul S IV-A2-1 Creșterea adaptabilității forței de muncă

- Corelarea curriculei universitare și a programelor de formare și perfecționare cu evoluția pieței forței de muncă

- Promovarea măsurilor active de ocupare prin desfășurarea de cursuri de formare profesională în domenii de activitate deficitare pe piața forței de muncă
- Formarea profesională a categoriilor cu risc de a nu se integra pe piața forței de muncă prin desfășurarea de cursuri de formare profesională dedicate următoarelor categorii: tineri care părăsesc centrele de plasament; etnici romi; persoane ocupate în agricultura de subzistență; persoane cu handicap; persoane fără studii, etc.
- Organizarea și desfășurarea unor cursuri de reconversie profesională în localitatea Valu lui Traian
- Promovarea incluziunii sociale prin:

Înființarea a 10 centre de consiliere vocațională destinate asistenței diverselor categorii de persoane vulnerabile în procesul de integrare pe piața forței de muncă

Desfășurarea de programe de informare cu privire la combaterea discriminării pe piața forței de muncă

Desfășurarea de programe de informare în rândul tinerilor cu privire la alegerea carierei și orientarea profesională

Desfășurarea de programe pentru prevenirea abandonului școlar

Politica SIV-B1 Dezvoltarea resurselor umane ,promovarea ocupării și incluziunii sociale

Programul S IV-B1-1 Creșterea adaptabilității forței de muncă

- Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii
- ***Politici și programe complementare (politici și programe corelate cu axe ale PNDR, PO pentru pescuit și Programele de cooperare teritoriala)***

Politica S V-C1 Creșterea competitivității pe termen lung a economiei locale

Programul V C1-1 Diversificarea economiei rurale

- Zone dedicate dezvoltării industriei agroalimentare și prelucrării produselor-amenajare
- Structuri de promovare și susținere a pisciculturii-creare

Politica S V-C2 Cooperare economică transfrontalieră

Programul S V-C2-1 Dezvoltarea cooperării transfrontaliere în bazinul Mării Negre

- Înființarea unui centru de cooperare economică în bazinul Mării Negre
- Rețeaua centrelor de expertiza în Bazinul Mării Negre
- Tradiții culturale la Marea Neagră
- Meniul Mării Negre
- Croazieră la Marea Neagră
- Înființarea bursei internaționale de mărfuri Marea Neagră

Programul S V-C2-2 Dezvoltarea cooperării transfrontaliere România Bulgaria

- Centru transfrontalier de afaceri și piața agroalimentară în localitatea Valu lui Traian

III.5. Programe prioritare

- Îmbunătățirea calității transportului de persoane și mărfuri și modernizarea infrastructurii aferente
- Fluidizarea și descongestionarea traficului în Zona Metropolitană Constanța
- Creșterea atractivității socio-economice a domeniului public în aria de influență a polului de creștere Constanța
- Dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea serviciilor publice
- Dezvoltarea infrastructurii care deservește transportul public de calatori
- Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de sănătate publică și a infrastructurii specifice
- Dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii serviciilor sociale și a celor comunitare în Zona Metropolitană Constanța

- Dezvoltarea infrastructurii educaționale
- Creșterea gradului de siguranță a cetățeanului și ordine publică
- Creșterea capacității de prevenire, intervenție și monitorizare a situațiilor de urgență în Zona Metropolitană Constanța
- Conservarea, restaurarea și valorificarea durabila a patrimoniului cultural inclusiv infrastructura conexa
- Consolidarea ofertei turistice a Zonei Metropolitane Constanța
- Dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea serviciilor publice
- Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate
- Reducerea factorilor de poluare a mediului
- Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii
- Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc
- Creșterea eficienței energetice în contextul combaterii schimbărilor climatice
- Conservarea durabila a resurselor naturale și valorificarea turistica a acestora
- Cooperare turistica transfrontalieră
- Reducerea factorilor de poluare a mediului prin utilizarea surselor regenerabile de energie în Zona Metropolitana Constanța
- Valorificarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea acestora pentru noi activități
- Dezvoltarea infrastructurii de bază care deservește furnizarea serviciilor publice
- Dezvoltarea serviciilor de tipul „e-administrație”
- Promovarea utilizării internetului și facilitarea accesului la internet
- Îmbunătățirea accesului pe piața a sectorului terțiar și a acelor activități economice care generează valoare adăugată mare
- Dezvoltarea unei administrații publice la nivel european
- Creșterea adaptabilității forței de muncă

EXPERT PROIECT 2002 SRL

Calea Vitan, Nr. 23C, VITAN CENTER, Et. 5, Sector 3, Bucuresti
Tel: 031 / 228.36.25; 031 / 228.36.26; Fax: 031 / 228.36.27

- Diversificarea economiei rurale
- Dezvoltarea cooperării transfrontaliere în bazinul Mării Negre
- Dezvoltarea cooperării transfrontaliere România-Bulgaria

IV. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
1	Rețea pietonală și piste de biciclete în zona centrală (se vor reabilita trotuarele și se vor crea/delimita spații pentru piste de biciclete)	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	27.000.000,00	2016-2020
2	Rețea pietonală și piste de biciclete în centrul istoric (se vor reabilita trotuarele și se vor crea/delimita spații pt piste de biciclete)	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	27.000.000,00	2016-2020
3	Bd. Lăpușeanu - reabilitare și îmbunătățire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete și pietoni, de la Gara Centrală la intrarea în Mamaia (se vor reabilita trotuarele, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public și pentru pistele de biciclete pe o lungime de 6 km, se vor optimiza 6 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	31.050.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
4	Bd. Tomis - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, de la Palazu Mare la Capitol (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 7 km, se vor optimiza 8 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	37.575.000,00	2016-2020
5	Bd. Ferdinand - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, de la Gara la intersecția cu strada Mircea cel Batran (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 1.75 km, se vor optimiza 4 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	12.093.750,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
6	Bd. I. C. Brătianu - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, de la Bd. Ferdinand la limita teritorială cu comuna Valu lui Traian (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 6.5 km, se vor optimiza 5 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	31.612.500,00	2016-2020
7	Bd. Aurel Vlaicu - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, de la Bd. Lăpușneanu la Sos. Mangaliei (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 10 km, se vor optimiza 10 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	51.750.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
8	Bd. Mamaia - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, de la I.G. Duca - intrare Mamaia (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 6.5 km, se vor optimiza 7 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	34.312.500,00	2016-2020
9	Str. Soveja - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, de la Delfinariu la Bd. I. C. Brătianu (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 5.5 km, se vor optimiza 7 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	30.487.500,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
10	Bd. 1 Mai - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, de la Gara la intersecția cu drumul de acces spre comuna Cumpăna (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 5 km, se vor optimiza 6 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	27.225.000,00	2016-2020
11	Artera rutiera noua între Gara CFR si Portul Constanta - Poarta 1 (Pasarela pietonala Poarta 2 si parcări la Porțile 1,2,3). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	23.512.500,00	2016 - 2020
12	Riviera Tomis- accesibilizarea zonei de coastă între centrul orașului și stațiunea Mamaia prin realizarea unei căi de rulare auto, pistă bicicliști, trotuare și artere de descărcare. Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	202.500.000,00	2016-2025

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
13	Stațiunea Mamaia - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 6 km, se vor optimiza 8 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	33.750.000,00	2016-2020
14	Parcări Mamaia	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	83.722.500,00	2016-2020
15	Modernizarea Străzii Barbu Ștefănescu Delavrancea care leagă bulevardul Aurel Vlaicu cu Strada Soveja între cimitirul Municipal și centrul comercial Maritimo, în scopul de a reduce traficul de tranzit pe Strada Baba Novac (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 2.5 km, se vor optimiza 6 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	17.662.500,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
16	Str. Baba Novac - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 4 km, se vor optimiza 5 intersecții), se va extinde carosabilul cu o bandă, acolo unde geometria străzii permite. Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	22.050.000,00	2016-2020
17	Str. Eliberării - reabilitare si imbunatatire condiții de circulație pentru autobuze, biciclete si pietoni, intre Str. Soveja si Bd. Al. Lăpușneanu (se vor reabilita trotuare, se vor delimita/realiza benzi dedicate pentru transportul public si pentru pistele de biciclete pe o lungime de 2 km, se vor optimiza 5 intersecții). Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	14.400.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
18	Construirea unei noi artere de circulație între Bulevardul Tomis și Bulevardul Aurel Vlaicu (zona complexului comercial Tom) eventual numai pentru vehicule grele de transport de marfă. Proiectul se poate realiza în etape, pe tronsoane.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	8.775.000,00	2016-2020
19	Creșterea capacității în intersecțiile: Bulevardul Tomis / Strada Soveja Bulevardul Mamaia / Strada Ion Rațiu Strada Mircea cel Batran / Strada Nicolae Iorga Bulevardul Tomis / Strada Badea Cartan	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	1.125.000,00	2016-2020
20	Îmbunătățirea segmentelor stradale și a intersecțiilor critice: 1 Legătură transversală Strada Portiței / Strada Secerișului / Strada Poporului / Strada Ion Rațiu 2 Legătură transversală pentru Strada Nicolae Iorga 3 Intersecție între Strada Theodor Burada / Bulevardul I.C. Brătianu 4 Legătură transversală pentru Strada Caraiman 5 Conectarea A4 la DN3 (proiect distinct) 6 Intersecție semnalizată între Bulevardul Tomis /	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	112.725.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	Bulevardul Aurel Vlaicu 7 Bulevardul I.C. Brătianu (DN3)				
21	Ieșiri de pe autostrada A2/A4 pentru a se conecta la zonele rezidențiale și comerciale adiacente	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	22.500.000,00	2016-2020
22	Suplimentarea parcului auto al RTAC cu 67 de autobuze de capacitate medie (pentru preluarea rutelor de microbuze private)	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	95.575.500,00	2016-2020
23	Construirea unui sistem de Tranzit Rapid pentru Autobuze (TRA) pe axele vest - est - nord și nord - sud; și introducerea serviciilor și facilităților de tipul park-and-ride	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	126.000.000,00	2016-2020
24	Reconfigurarea zonei Gării Centrale din municipiul Constanța	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	9.000.000,00	2016-2020
25	Revizuirea serviciilor de autobuz pentru polul de creștere pentru liniile de autobuz metropolitane de mare densitate și reducerea	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	46.800.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	numărului de autobuze care circulă în oraș				
26	Strategia de înnoire a parcului de autobuze RATC inclusiv achiziționarea de autobuze noi	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	162.000.000,00	2016-2020
27	Introducerea unui serviciu de transport public navigabil pe Lacul Siutghiol care să conecteze Constanta / Năvodari și Ovidiu, inclusiv un chei nou lângă clădirile CERONAV care poate fi folosit ca nod	Autorități locale	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	34.650.000,00	2016-2020
28	Monitorizarea traficului la accesul la aeroport	Administrația Porturilor Maritime Constanța	Buget de Stat	135.000,00	2016-2025
29	Consolidarea semnalizării rutiere și marcaje mai clare ale drumurilor la intersecțiile strategice din Oraș și Polul de Creștere	Autorități locale	Fonduri locale/ POR	203.400,00	2016-2020
30	Crearea de zone de siguranță centrale pe trecerile de pietoni lungi și vopsirea trecerilor de pietoni cu vopsea antiderapantă și asigurarea accesului facil și a vizibilității	Autorități locale	Fonduri locale/ POR	1.575.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
31	Constanța Sud (Punct intermodal de conectivitate, inclusiv Park & Ride) Constanța Nord (Punct intermodal de conectivitate, inclusiv Park & Ride) Constanța Vest (Punct intermodal de conectivitate, inclusiv Park & Ride)	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	36.000.000,00	2016-2020
32	Introducerea unei ZPC (Zonă de Parcare Controlată) în zona centrală (1.45km2): Limitare fizică împotriva parcării ilegale pe stradă folosind piloni/copaci	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	97.200.000,00	2016-2025
33	Construirea unei noi parcări subterane cu 250 de locuri în zona Teatrului Oleg Danovski	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	37.084.500,00	2016-2020
34	Realizarea de locuri de parcare în afara carosabilului pentru a elibera spațiul stradal pentru alte utilizări, cum ar fi linii de autobuz, trotuare/piste de bicicletă, etc.	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	36.807.750,00	2016-2025
35	Construirea unei parcări ecologice în zona Pieței Tomis 3	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	36.807.750,00	2016-2020
36	Implementarea unui sistem adaptiv UTC pentru trafic și a unui centru de control asociat. Integrarea sistemelor PT și UTC pentru a asigura	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	88.128.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	prioritatea PT inteligentă la semnale				
37	Introducerea sistemului de urmărire a autobuzelor/flotei, a sistemului de colectare automată a taxei de călătorie și a sistemului de informații în timp real la stațiile de autobuz/tren, plus un site web pentru transportul public și o aplicație pe telefonul mobil	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	35.235.000,00	2016-2020
38	Consultarea periodica a publicului pentru a discuta opțiunile de deplasare in Polul de Creștere Constanta	UAT Mun. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	675.000,00	2016-2020
39	Orașul Năvodari: zona pietonala, piste de biciclete, reabilitări străzi	UAT Orașul Năvodari	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	4.500.000,00	2016-2020
40	Orașele Eforie, Murfatlar, Ovidiu, Techirghiol: zona pietonala, piste de biciclete, reabilitări străzi	Autoritățile Polului de Creștere competente	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	90.000.000,00	2016-2020
44	Comunele: 23 August, Costinești, Agigea, Corbu, Cumpăna, Lumina, Mihail Kogălniceanu, Poarta Alba, Tuzla, Valu lui Traian - zona pietonala, piste de biciclete, reabilitări străzi	Autoritățile Polului de Creștere competente	Fonduri Europene (POR)/ IFI's/ Fonduri locale	90.000.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
45	O nouă legatură rutieră între șoseaua de centură A4 și DN2A (Bulevardul Tomis) + lărgirea șoselei dintre Năvodari și Ovidiu, de la două benzi la patru benzi	Ministerul Transporturilor	Fonduri naționale	17.887.500,00	2016-2020
46	Construcția unei variante de ocolirea care să preia traficul de tranzit din Eforie și Techirghiol	Ministerul Transporturilor	Fonduri naționale	330.525.000,00	2016-2025
47	Întreținerea drumurilor - reducerea numărului de drumuri în stare precară cu până la 40%, echivalentul a 80 km	UAT Jud. Constanța	Fonduri județene	49.500.000,00	2016-2020
48	Îmbunătățirea conexiunii pe șoseaua DN3 între Constanta și Valu lui Traian / Murfatlar (de ex. lărgirea arterei rutiere, introducerea de sensuri giratorii, etc.)	Ministerul Transporturilor	Fonduri naționale	139.500.000,00	2016-2020
49	Extinderea punctelor de închiriere a bicicletelor în conformitate cu schema Black Sea Bike	Investiție privată	Fonduri private	97.065.000,00	2016-2025
50	Amenajarea integrată a zonei de acces în Portul Turistic Tomis și Plaja Modern	UAT Municipiul Constanta	POR	42.582.178,12	2016-2020
51	Reabilitarea și restaurarea ansamblului Bisericii Grecești	UAT Mun. Constanța/Arhiepiscopia Tomisului/Patriarhia Română	POR Axă 5	6.900.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
52	Reabilitarea și restaurarea ansamblului Catedralei Ortodoxe și a Palatului Arhiepiscopal	UAT Mun. Constanța/Arhiepiscopia Tomisului/Patriarhia Română	POR Axa 5	6.500.000,00	2016-2020
53	Reabilitarea și restaurarea ansamblului Moscheii Carol I	UAT Constanța/Muftiatul Cultului Musulman din România	POR Axa 5	6.000.000,00	2016-2020
54	Reabilitarea și restaurarea ansamblului Bisericii Bulgărești Sf. Nicolae	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5	6.000.000,00	2016-2020
55	Reabilitarea și restaurarea Ansamblului Bisericii Armenești	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5	5.200.000,00	2016-2020
56	Reconstrucție Sinagogă	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5	16.000.000,00	2016-2020
57	Construirea unei parcuri multietajate în zona Bulevardul Marinarilor-Poarta II	UAT Mun. Constanța	Buget Local/POR	28.000.000,00	2016-2020
58	Mamaia Teleschi - Realizarea unei instalații de agrement nautic pe lacul Siutghiol	UAT Mun. Constanța	Buget Local/POR	6.913.336,00	2016-2020
59	Mamaia Port-Pasarela și port de agrement Cazino Mamaia	UAT Mun. Constanța	POR	39.865.000,00	2016-2020
60	Telegondola II	UAT Mun. Constanța	POR	12.000.000,00	2016-2020
61	Construire parcare multietajată zona Aquamagic	UAT Mun. Constanța	Buget Local/POR	20.000.000,00	2016-2020
62	Amenajarea unor insule artificiale pe infrastructura hidrotehnică de apărare împotriva eroziunii costiere	UAT Mun. Constanța	Buget de Stat/Alte surse	620.000.000,00	2016-2020
63	Reabilitarea complexului de clădiri Cazino-Mamaia	UAT Mun. Constanța	Buget Local / Alte surse	4.600.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
64	Debarcader Tăbăcărie	UAT Mun. Constanța	Buget Local/POR	3.600.000,00	2016-2020
65	Diversificarea activităților de agrement în Parcul Tăbăcărie	UAT Mun. Constanța	POR	37.353.041,81	2016-2020
66	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe construite în perioada 1950-1989	UAT Mun. Constanța	Buget de Stat/Buget Local/Alte surse	196.560.000,00	2016-2020
67	Centrul Fair Play – modernizare și extindere	UAT Mun. Constanța	POR	10.410.114,70	2016-2020
68	Intersecții inteligente - implementarea sistemului de management integrat al traficului în municipiul Constanța	UAT Mun. Constanța	POR	3.000.000,00	2016-2020
69	Reabilitarea și extinderea spațiilor verzi din zona Tomis I- etapa II	UAT Mun. Constanța	Fondul de mediu/POR/Buget Local	1.522.799,00	2016-2020
70	Amenajare parc nou - Parcul Aurel Vlaicu	UAT Mun. Constanța	Fondul de mediu/POR/Buget Local	2.003.988,00	2016-2020
71	Amenajare parc nou - Parcul Carol I	UAT Mun. Constanța	Fondul de mediu/POR/Buget Local	1.981.887,00	2016-2020
72	Înlocuirea sistemului de producere a apei calde menajere cu sisteme ce utilizează energia produsă din surse regenerabile în cadrul Căminului pentru Persoane Vârstnice Constanța	UAT Mun. Constanța	Fondul de mediu/POR/Buget Local	1.880.700,00	2016-2020
73	Primăria Constanța – la un click distanță față de cetățean	UAT Mun. Constanța	POCA	5.040.000,00	2016-2020
74	Consolidare și restaurare Cazino Constanța	UAT Mun. Constanța	Buget de Stat/CNI	39.229.000,00	2015-2018

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
75	ExpoAgroParc Lumina	UAT Județul Constanța	POR	5.460.000,00	2016-2020
76	Reabilitarea și punerea în valoare a Termelor Romane	UAT Județul Constanța	POR Axa 5.1	4.000.000,00	2016-2020
77	Reabilitarea și restaurarea ansamblului Edificiu Roman cu Mozaic	UAT Județul Constanța	POR Axa 5.1	6.247.500,00	2016-2020
78	Restaurarea fântânii antice din parcul Tribunalului Constanța	UAT Județul Constanța	POR	3.800.000,00	2016-2020
79	Conservarea și protejarea Ansamblului Rupestru Murfatlar	UAT Județul Constanța	POR	16.000.000,00	2016-2020
80	Croaziera la Marea Neagră	UAT Județul Constanța	Programul Operațional comun „Bazinul Mării Negre” 2014 - 2020	688.615,20	2016-2020
81	Tradiții culturale la Marea Neagră	UAT Județul Constanța	Programul Operațional comun „Bazinul Mării Negre” 2014 - 2020	249.860,00	2016-2020
82	Înființare scuar public în zona ANL Eforie Sud	UAT Orașul Eforie		1.085.233,09	2016-2020
83	Construirea unei parcări multietajate, stațiunea Eforie Nord, localitatea Eforie	UAT Orașul Eforie	Buget local/POR	20.000.000,00	2016-2020
84	Amenajarea obiectivului turistic natural de utilitate publică – Lacul Belona, orașul Eforie	UAT Orașul Eforie	POR	5.997.600,00	2016-2020
85	Reabilitare, modernizare, echipare și extindere a Școlii Generale cu clasele I-VIII, Eforie Nord	UAT Orașul Eforie	POR AXA 4.4	6.667.745,67	2016-2020
86	Realizare de noi capacități de producere a energiei verzi prin valorificarea resurselor energetice regenerabile-parc fotovoltaic	UAT Orașul Eforie	PO Competitivitate	16.466.698,40	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
87	Înlocuirea sistemului de încălzire cu sisteme ce utilizează energia produsă din surse regenerabile în cadrul Grupului Școlar Carmen Silva, Eforie Sud	UAT Orașul Eforie	Fondul de mediu/POR/Buget Local	915.072,00	2016-2020
88	Construire drumuri pentru asigurarea accesului public la exploatațiile agricole în orașul Ovidiu	UAT Orașul Ovidiu	PNDR	4.085.220,00	2016-2020
89	Extindere clădire și reabilitare sală de sport ” Grup Școlar Ion Podaru Ovidiu”	UAT Orașul Ovidiu	POR	4.008.101,00	2016-2020
90	Zone verzi în orașul Ovidiu	UAT Orașul Ovidiu	Fondul de mediu/POR/Buget Local	1.230.909,00	2016-2020
91	Construire drumuri pentru asigurarea accesului public la exploatațiile agricole în orașul Murfatlar, județul Constanța	UAT Orașul Murfatlar	PNDR	4.064.480,00	2016-2020
92	Reabilitare, modernizare, extindere și echipare a Scolii nr. 2, respectiv Școala Generală din Murfatlar și Școala Generală din Siminoc, orașul Murfatlar, județul Constanța	UAT Orașul Murfatlar	POR AXA 4.4	2.837.912,00	2016-2020
93	Parc de recreere în orașul Murfatlar	UAT Orașul Murfatlar	Fondul de mediu/POR/Buget Local	2.761.195,75	2016-2020
94	Înființare scuar public și spații verzi în zonele: bloc A; blocuri B5-B6; blocuri A4, A5, B9 din orașul Murfatlar	UAT Orașul Murfatlar	Fondul de mediu/POR/Buget Local	1.085.430,00	2016-2020
95	Centru Multifuncțional pentru Integrare Socială și Profesională	UAT Orașul Murfatlar	Fonduri europene	4.600.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
96	Înființare parc (suar public) - zona CP în orașul Năvodari	UAT Orașul Năvodari	Fondul de mediu/POR/Buget Local	1.078.466,00	2016-2020
97	Realizare de noi capacități de producere a energiei verzi prin valorificarea resurselor energetice regenerabile-parc fotovoltaic	UAT Orașul Năvodari	PO Competitivitate	20.979.700,00	2016-2020
98	Centru multifuncțional de turism balneo-fizioterapeutic – Techirghiol	UAT Orașul Techirghiol	POR/Fonduri locale	17.391.945,12	2016-2020
99	Amenajare străzi, infrastructură sistem de canalizare și stație de pompare, construire infrastructură socială și construire strada pentru manifestări culturale în satul Lazu, comuna Agiea	UAT Comuna Agiea	PNDR	110.255.557,00	2016-2020
100	Reabilitarea și extinderea școlii Lazu, comuna Agiea, județul Constanța	UAT Comuna Agiea	PNDR	1.784.756,00	2016-2020
101	Amenajare parc central în comuna Agiea, județul Constanța	UAT Comuna Agiea	Fonduri Europene/Fondul de mediu	1.092.240,00	2016-2020
102	Înființare scuar public în localitatea Corbu, județul Constanța	UAT Comuna Corbu	Fonduri Europene/Fondul de mediu	232.666,70	2016-2020
103	Scuar odihna și loc de joacă	UAT Comuna Cumpăna	Fonduri Europene/Fondul de mediu	854.251,57	2016-2020
104	Îmbunătățirea rețelei de străzi în localitatea Lumina, extindere și reabilitare rețele alimentare cu apă potabilă; înființare rețele canalizare menajeră, inclusiv stație de epurare localitatea Oituz, comuna Lumina,	UAT Comuna Lumina	PNDR	3.458.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	extindere alimentare cu energie electrică lotizări – zona A și zona B în comuna Lumina, dotarea cantinei grădiniței din localitatea Lumina, comuna Lumina, județul Constanța cu utilaje tehnologice și frigorigice prin programul PNDR masura 322				
105	Scuar public în comuna Lumina, județ Constanța	UAT Comuna Lumina	Fondul de mediu/PNDR/Buget Local	1.168.122,00	2016-2020
106	Lucrări de modernizare – modernizare sistem de drumuri cartier Nord și Cartier rezidențial Tomis, lucrări de construire – centru de asistență după programul școlar – tip after school și dotare cămin cultural	UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	PNDR	10.870.650,00	2016-2020
107	Reabilitarea și reamenajarea parcului central din comuna Mihail Kogălniceanu, partea I	UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	Fonduri Europene/Fondul de mediu	830.130,00	2016-2020
108	Reabilitarea și reamenajarea parcului central din comuna Mihail Kogălniceanu, partea II	UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	Fonduri Europene/Fondul de mediu	804.140,00	2016-2020
109	Realizare de noi capacități de producere a energiei verzi prin valorificarea resurselor energetice regenerabile-parc fotovoltaic	UAT Comuna Poarta Albă	PO Competitivitate	11.210.220,07	2016-2020
110	Modernizări în comuna Valu lui Traian	UAT Comuna Valu lui Traian	PNDR	10.416.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
111	Modernizare căi de acces pentru exploatații agricole și agenți economici, comuna Valu lui Traian	UAT Valu lui Traian	PNDR	4.200.000,00	2016-2020
112	Realizare de noi capacități de producere a energiei verzi prin valorificarea resurselor energetice regenerabile-parc fotovoltaic	UAT Valu lui Traian	PO Competitivitate	20.979.700,00	2016-2020
113	Sistem integrat de monitorizare cu camere video în Zona Metropolitană Constanța	ADI ZMC	POR	3.975.090,32	2016-2020
114	Centru Multifuncțional Social Lumina	ADI ZMC	POCU	4.990.000,00	2016-2020
115	Water Land-Orașel Lacustru	Investiție Privată	Alte surse	340.000.000,00	2016-2020
116	Construire ecluză Lac Siutghiol - Canal Midia Năvodari - Marea Neagră	Ministerul Transporturilor	Bugetul de Stat	87.000.000,00	2016-2020
117	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Tehnologic „Dimitrie Leonida” Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.4	8.500.000,00	2016-2020
118	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii cu clasele 1-8 nr. 4 Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 10.1	9.900.000,00	2016-2020
119	Creșterea eficienței energetice a imobilului Colegiul Național „Mircea cel Bătrân”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	2.800.000,00	2016-2018
120	Creșterea eficienței energetice a imobilului Colegiul Național „Mihai Eminescu”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	2.900.000,00	2016-2018
121	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii Gimnaziale nr. 16 „Marin Dobrogianu”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 10.1	4.950.000,00	2016-2018

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
122	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii nr. 3 Constanța	UAT Mun. Constanța	Min. Educației/ Banca Mondială	4.950.000,00	2016-2020
123	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii nr. 7 Constanța	UAT Mun. Constanța	Min. Educației/ Banca Mondială	4.950.000,00	2016-2020
124	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii nr. 10 Constanța	UAT Mun. Constanța	Min. Educației/ Banca Mondială	4.950.000,00	2016-2020
125	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Teoretic George Călinescu	UAT Mun. Constanța	Min. Educației/ Banca Mondială	6.200.000,00	2016-2020
126	Construirea unei grădinițe în cartierul rezidențial Baba Novac	UAT Mun. Constanța	Min. Educației/ Banca Mondială	4.250.000,00	2016-2020
127	Creșterea eficienței energetice a imobilului Școala Gimnazială nr. 40 „Aurel Vlaicu” Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	2.720.000,00	2016-2020
128	Creșterea eficienței energetice a imobilului Liceul Tehnologic „Gheorghe Duca”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	2.620.000,00	2016-2020
129	Creșterea eficienței energetice a imobilului Liceul Tehnologic Electrotehnică și Telecomunicații	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	2.500.000,00	2016-2020
130	Creșterea eficienței energetice a imobilului Școala Gimnazială nr. 19 – structura Liceului „Vasile Pârvan”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.750.000,00	2016-2020
131	Creșterea eficienței energetice a imobilului Colegiul Tehnic Pontica	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.750.000,00	2016-2020
132	Creșterea eficienței energetice a imobilului Școala Gimnazială nr. 36 Dimitrie Știrbei – structura Liceului Decebal	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.750.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
133	Creșterea eficienței energetice a imobilului Școala Gimnazială nr. 14 Palazu Mare	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.500.000,00	2016-2020
134	Creșterea eficienței energetice a imobilului Liceul Teoretic Traian	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.750.000,00	2016-2020
135	Creșterea eficienței energetice a imobilului Colegiul Național de Arte „Regina Maria”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.750.000,00	2016-2020
136	Creșterea eficienței energetice a imobilului Școala Gimnazială nr. 11 „Dr. Constantin Angelescu”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.350.000,00	2016-2020
137	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Tehnologic „Ioan N. Roman”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.4	2.150.000,00	2016-2020
138	Creșterea eficienței energetice a imobilului Liceul Teoretic Decebal	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	1.500.000,00	2016-2020
139	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului Tehnic Tomis	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.4	3.000.000,00	2016-2020
140	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Liceului Tehnologic „Gheorghe Miron Costin”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.4	2.450.000,00	2016-2020
141	Creșterea eficienței energetice a imobilului Liceul Comercial „Carol I”	UAT Mun. Constanța	POR AXA 3.1	2.150.000,00	2016-2020
142	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului Tehnic „Vasile Pârvan”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.4	2.450.000,00	2016-2020
143	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Colegiului Tehnic Energetic	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.4	2.450.000,00	2016-2020
144	Reabilitarea, modernizarea și dotarea	UAT Mun. Constanța	Bugetul de Stat/PNDL	4.150.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	Liceului cu program sportiv „Nicolae Rotaru”				
145	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii nr. 2, Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 10	3.850.000,00	2016-2020
146	Construire grădiniță incintă Școala nr. 2, Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.4	2.480.000,00	2016-2020
147	Reabilitare grădiniță incintă grup școlar Leonida	UAT Mun. Constanța	Min. Educației/Banca Mondiala	1.990.000,00	2016-2020
148	„Casa Societății Civile” – reabilitare, modernizare și dotări (strada Niculae Titulescu nr. 13)	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.3	2.900.000,00	2016-2018
149	Creșterea eficienței energetice a imobilului Teatrului de Stat Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	7.750.000,00	2016-2018
150	Reabilitare Casa Căsătoriilor	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5.1	4.950.000,00	2016-2020
151	Reabilitare și consolidare Muzeul de Istorie Naturală și Arheologie	UAT Jud. Constanța	POR Axa 5.1	22.500.000,00	2016-2020
152	Reabilitare și consolidare Muzeul de Artă Populară	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5.1	8.800.000,00	2016-2020
153	Muzeul Marinei	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	6.750.000,00	2016-2020
154	Creșterea eficienței energetice a imobilului Muzeului de Artă Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	6.750.000,00	2016-2020
155	Casa memorială „Ion Jalea”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	5.200.000,00	2016-2020
156	Universitatea „Ovidius” Constanța – sediul vechi	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	6.750.000,00	2016-2020
157	Universitatea Maritimă Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	4.350.000,00	2016-2020
158	Academia Navală „Mircea cel Bătrân”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	4.480.000,00	2016-2020
159	Casa de Cultură a	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	6.350.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	Sindicatelor Constanța				
160	Creșterea eficienței energetice a imobilului Teatrului de Operă și Balet „Oleg Danovski”	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	5.900.000,00	2016-2020
161	Farul Genovez	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5	3.800.000,00	2016-2020
162	Geamia Hunchiar	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5	4.100.000,00	2016-2020
163	Teatrul Elpis – teatru de copii și tineret	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1 /5.1	3.900.000,00	2016-2020
164	Basilica Sf. Anton	UAT Mun. Constanța	POR Axa 5	3.450.000,00	2016-2020
165	Creșterea eficienței energetice a imobilului Spitalului Municipal Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	6.700.000,00	2016-2020
166	Program de creștere a eficienței energetice a clădirilor rezidențiale din mun. Constanța, conform proiectelor individuale	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	25.000.000,00	2016-2020
167	Reabilitarea, modernizarea și extinderea iluminatului public în mun. Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 3.1	20.000.000,00	2016-2020
168	Îmbunătățirea mediului urban în mun. Constanța	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.2	12.000.000,00	2016-2020
169	Regenerarea urbană a zonelor marginalizate	UAT Mun. Constanța	POR Axa 4.3	14.000.000,00	2016-2020
170	Palatul Copiilor – Parc științific ECO	UAT Mun. Constanța	Buget local/fonduri guvernamentale	14.000.000,00	2016-2020
171	Dig Cazino și pasarelă de acces	UAT Mun. Constanța	Fonduri guvernamentale	15.000.000,00	2016-2020
173	Centru social de zi	UAT Mun. Constanța	POR Axa 8	7.700.000,00	2016-2020
174	Centrul RESPIRO pentru persoane cu dizabilități	UAT Mun. Constanța	POR Axa 8.1/alte surse	9.900.000,00	2016-2020
175	Centru de consiliere psiho-socială	UAT Mun. Constanța	POR Axa 8.1/alte surse	4.300.000,00	2016-2020
176	Cantină socială și adăpost de noapte	UAT Mun. Constanța	POR Axa 8.1/alte surse	8.500.000,00	2016-2020
177	Cantină socială	UAT Mun. Constanța	POR Axa 8.1/alte surse	8.000.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
178	S.O.S. – Serviciu de ospitalitate socială	UAT Mun. Constanța	POR Axa 8.1/alte surse	8.000.000,00	2016-2020
180	Centru de servicii pentru recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu	UAT Mun. Constanța	POR Axa 8.1/alte surse	8.000.000,00	2016-2020
181	Bio-cluster inovativ pentru bioeconomii aplicate prin biotehnologii avansate	Universitatea „Ovidius” Constanța în parteneriat	PO Competitivitate	85.500.000,00	2016-2020
182	Orchestra „Mării Negre”	Parteneriat UAT Mun. Constanța, Dobrici cu mun. Dobrici și Fundația Musae	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 2.1	4.500.000,00	2016-2020
183	PSC – Prevention and Security for Citizens	Parteneriat UAT Mun. Constanța și Dobrici	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 2.1	5.000.000,00	2016-2020
184	Canopeea urbană	Parteneriat UAT Ovidiu, UAT Murfatlar, ZMC, Dobrici	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 2.2	5.000.000,00	2016-2020
185	Eco Risk Constanța-Dobrici	UAT Mun. Constanța și Dobrici	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 3	4.500.000,00	2016-2020
186	Capital Uman Calificat	UAT Mun. Constanta	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020 Axa 4	2.000.000,00	2016-2020
187	Pod	UAT Mun. Constanta	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020 Axa 5	2.000.000,00	2016-2020
188	Cetatea Tomis	UAT Mun. Constanta	POR Axa 5.1	7.000.000,00	2016-2020
189	Creșterea eficienței energetice a imobilului Bisericii Sf. Gheorghe (str. N. Iorga)	Arhiepiscopia Tomisului	POR 3.1	2.500.000,00	2016-2020
190	Creșterea eficienței energetice a imobilului Bisericii Adormirea Maicii Domnului 2 (zona Centru comercial Tomis)	Arhiepiscopia Tomisului	POR 3.1	2.500.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
191	Creșterea eficienței energetice a imobilului Bisericii Sf. Constantin și Elena	Arhiepiscopia Tomisului	POR 3.1	2.500.000,00	2016-2020
192	Îmbunătățirea mediului urban în cartierul Tomis II (parc)	UAT Mun. Constanta	AFM/ Buget local	2.500.000,00	2016-2020
193	Îmbunătățirea mediului urban în cartierul Zona Gară (parc)	UAT Mun. Constanta	AFM/ Buget local	2.500.000,00	2016-2020
194	Parc Tăbăcărie	UAT Mun. Constanta	AFM/ Buget local	6.250.000,00	2016-2020
195	Îmbunătățirea mediului urban în cartierul Faleză Nord	UAT Mun. Constanta	AFM/ Buget local / POR 4.2	2.500.000,00	2016-2020
196	Îmbunătățirea mediului urban în cartierul Tomis Nord	UAT Mun. Constanta	AFM/ Buget local / POR 4.2	2.500.000,00	2016-2020
197	Îmbunătățirea mediului urban în cartierul Km 4-5 / unitate militară / Grindeanu	UAT Mun. Constanta	AFM/ Buget local / POR 4.2	2.500.000,00	2016-2020
198	Îmbunătățirea mediului urban în cartierul CET	UAT Mun. Constanta	POR 4.3	2.500.000,00	2016-2020
199	Consolidare taluz - preluarea apei pluviale, drumuri, iluminat Zona Casa Căsătoriilor – Str. M. Eminescu	UAT Mun. Constanta	Buget local/ Fonduri europene	4.650.000,00	2016-2020
200	Proiectul ACASĂ (zona Palas – Jandarmerie)	UAT Mun. Constanta	POR AXA 9.1, CLLD	11.000.000,00	2016-2020
201	Asigurarea eficienței energetice a Palatului Administrativ din Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	13.500.000,00	2016-2020
202	Reabilitare, modernizare și dotare Palat Administrativ Constanta	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
203	Conservarea, protejarea și punerea în valoare a Mormântului Hypogeu - zona „Zorile	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	13.500.000,00	2016-2020
204	Reabilitare, modernizare și dotare a Mormântului Hypogeu - zona „Zorile	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	13.500.000,00	2016-2020
205	Oceanariu	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	22.500.000,00	2016-2020
206	Creșterea eficienței energetice la Spitalul Clinic Județean „Sf. Andrei” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	15.750.000,00	2016-2020
207	Asigurarea eficienței energetice a imobilului Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
208	Reabilitare și dotare Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
209	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Ansamblui Rupestru Basarbi - orașul Murfatlar	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	22.500.000,00	2016-2020
210	Sat tradițional dobrogean Corbu	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	9.000.000,00	2016-2020
211	Reducerea consumului de energie termică la totatele clădirile aflate în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța prin efectuarea lucrărilor de izolare/anvelopare	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
212	Reparații capitale, modernizare și dotări la Centrul de plasament Delfinul Agigea	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	9.000.000,00	2016-2020
213	Sediul Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța - Centru multifuncțional pentru copii cu tulburări sau sindrom autist, sindrom Down sau alte dizabilități neuropsihice	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	9.000.000,00	2016-2020
214	Reparații capitale și modernizare la adăpostul de zi și noapte pentru copiii străzii Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
215	Reparații capitale, modernizare și dotări la adăpostul de noapte pentru oamenii străzii Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	1.125.000,00	2016-2020
216	Reparații capitale, modernizare și dotări la Centrul de Plasament „Antonio” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	11.250.000,00	2016-2020
217	Reparații capitale, modernizare și dotări la Centrul de servicii comunitare „Cristina” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	9.000.000,00	2016-2020
218	Reparații capitale, modernizare și dotări la Centrul de Plasament „Micul Rotterdam” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
219	Modernizarea și dotarea Centrului de primire a copilului în regim de urgență Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	4.500.000,00	2016-2020
220	Reparații capitale, modernizare și dotări la Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	9.000.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	Năvodari				
221	Construirea unui depozit de arhivă în vederea păstrării documentelor Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	1.350.000,00	2016-2020
222	Portul Turistic Tuzla	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	22.500.000,00	2016-2020
223	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Centrului Cultural Județean „Teodor Burada” (Centru Cultural, Școala Populară de Arte și Meserii, Universitatea Populară)	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
224	Reabilitare și dotare a Teatrului de Stat Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
225	Reabilitare și dotare a Teatrului Soveja, a grădinilor de vară și a cinematografelor în aer liber	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	11.250.000,00	2016-2020
226	Asigurarea eficienței energetice a Teatrului de copii și tineret „Căluțul de mare” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
227	Reabilitarea și dotarea Teatrului de copii și tineret „Căluțul de mare” Constanța	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
228	Asigurarea eficienței energetice a Complexului Muzeal de Științe ale Naturii - Acvariul	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
229	Reabilitarea și dotarea Complexului Muzeal de Științe ale Naturii - Acvariul	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
230	Asigurarea eficienței energetice a Muzeului de Sculptură „Ion Jalea”	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
231	Reabilitarea și dotarea Muzeului de Sculptură „Ion Jalea”	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
232	Port turistic Eforie Sud	UAT Jud. Constanța	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
233	Acces rutier la Plaja Belona si portul turistic, orasul Eforie	UAT Orasul Eforie	Buget local/POR	1.490.000,00	2016-2020
234	Construirea de piste pentru cicloturism intre Eforie Sud si Eforie Nord	UAT Orasul Eforie	Buget local/POR	12.750.000,00	2016-2020
235	Reabilitare, modernizare, echipare si extindere Școala generala clasele 1-8 Eforie Nord”	UAT Orasul Eforie	Buget local/POR	1.054.827,98	2016-2020
236	Reabilitare, modernizare, echipare si extindere Grup Școlar „Carmen Sylva” Eforie Sud	UAT Orasul Eforie	Buget local/POR	2.547.058,21	2016-2020
237	Modernizarea străzilor din orașul Eforie	UAT Orasul Eforie	Buget local/POR	7.400.000,00	2016-2020
238	Amenajarea drumului spre gara Eforie	UAT Orasul Eforie	Buget local/POR	1.750.000,00	2016-2020
239	Park and ride stațiunea Eforie Nord	UAT Orasul Eforie	Buget local/Fonduri europene	8.100.000,00	2016-2020
240	Reabilitare și modernizare drum comunal DC 27	UAT Orasul Murfatlar	Buget local/Fonduri europene	9.962.144,00	2016-2020
241	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din orașul Murfatlar	UAT Orasul Murfatlar	Buget local	8.000.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
242	Reabilitare, extindere și dotare Școala nr. 9 din orașul Năvodari	UAT Orasul Năvodari	POR Axa 4.4	6.500.000,00	2016-2020
243	Extindere creșă orașul Năvodari	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	2.800.000,00	2016-2020
244	Extindere grădiniță orașul Năvodari	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	3.200.000,00	2016-2020
245	Creșterea eficienței energetice a instituțiilor de învățământ din orașul Năvodari	UAT Orasul Năvodari	POR Axa 3.1	7.000.000,00	2016-2020
246	Reabilitarea și dotarea Liceului Tehnologic Năvodari	UAT Orasul Năvodari	POR Axa 4.4	7.000.000,00	2016-2020
247	Restructurare Casa de Cultură Năvodari la 300 de locuri - extindere etaj superior, amenajare sediu administrativ	UAT Orasul Năvodari	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020/ SUERD	12.500.000,00	2016-2020
248	Parcare multietajată în zona Taberei Năvodari	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	30.000.000,00	2016-2020
249	Execuție stație de pompare și rețea de canalizare în zona lotizări C+T oraș Năvodari	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	2.413.850,00	2016-2020
250	Rețele de alimentare cu apa, stații de epurare și rețele de canalizare menajeră și/sau pluvială	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	66.465.300,00	2016-2020
251	Construire pod peste canalul Dunăre-Marea Neagră între bulevardul Năvodari și zona Mamaia Sat	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	19.000.000,00	2016-2020
252	Amenajare grădinp zoologică	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	32.000.000,00	2016-2020
253	Construire sanatoriu balnear Năvodari	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	33.000.000,00	2016-2020
254	Extindere Școala nr. 3 oraș Năvodari	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	2.062.340.94	2016-2020
255	Rețea de iluminat public zona Midia Sat	UAT Orasul Năvodari	Buget local/Fonduri europene	14.500.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
256	Conservarea și protejarea castrului roman Ovidiu	UAT Orașul Ovidiu	Buget local/Fonduri europene	4.000.000,00	2016-2020
257	Calea ferată Midia Măvodari - Lumina-Ovidiu - Constanța (transport în comun)	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/IFI's/ Fonduri locale	9.450.000,00	2016-2020
258	Ecologizare/reconversie CET Ovidiu	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.800.000,00	2016-2020
259	Parc industrial Ovidiu Galeșu	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	8.800.000,00	2016-2020
260	Ecologizare vechea groapă de gunoi a orașului Ovidiu	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	6.700.000,00	2016-2020
261	Extindere grădiniță cu program prelungit orașul Ovidiu	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	3.000.000,00	2016-2020
262	Construire imobil școală generală 1-8	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	8.000.000,00	2016-2020
263	Reabilitare și extindere școlii și grădiniței din Poiana	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	4.200.000,00	2016-2020
264	Construcție grădiniță Ovidiu Sud	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	4.000.000,00	2016-2020
266	Zonă recreere în Ovidiu Sud lângă parc și debarcader	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	3.000.000,00	2016-2020
267	Satul Culmea - regenerare	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale/PNDR/GAL	3.200.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
268	Reabilitarea iluminatului public în orașul Ovidiu	UAT Orașul Ovidiu	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	4.400.000,00	2016-2020
269	Reabilitarea și dotarea Liceului Teoretic Emil Racovita Techirghiol	UAT Orașul Techirghiol	POR Axa 4.4	4.100.000,00	2016-2020
270	Reabilitarea iluminatului public în orașul Techirghiol	UAT Orașul Techirghiol	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	4.200.000,00	2016-2020
271	Centru de practică și pregătire în domeniul balnear	UAT Orașul Techirghiol	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	3.700.000,00	2016-2020
272	Reabilitare termică creșă Techirghiol	UAT Orașul Techirghiol	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	1.000.000,00	2016-2020
273	Reabilitare termică grădiniță Techirghiol	UAT Orașul Techirghiol	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	1.000.000,00	2016-2020
274	Muzeu în aer liber în parcul și pe faleza orașului Techirghiol	UAT Orașul Techirghiol	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	3.200.000,00	2016-2020
274	Ponton de promenadă și acostare Techirghiol	UAT Orașul Techirghiol	Fonduri Europene (POR)/ Fonduri locale	8.000.000,00	2016-2020
275	Înființare rețea canalizare în localitatea 23 August	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	22.220.143,00	2016-2020
276	Alimentare cu apă cartier Olimp	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	1.264.930,00	2016-2020
277	Alimentare cu apă cartier Turistic	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.959.290,00	2016-2020
278	Realizarea rețelelor de canalizare din lotizarea nou realizată, vis-a-vis	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	3.911.250,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	cu intersecția DN 39 B Olimp				
279	Amenajare și modernizare drumuri în intravilan localitatea Dulcești, comuna 23 August	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	12.294.550,00	2016-2020
280	Modernizare și reabilitare drumuri localitatea Moșneni, comuna 23 August	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	8.832.240,00	2016-2020
281	Amenajare și modernizare drumuri în intravilan localitatea 23 August, comuna 23 August	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	12.511.738,00	2016-2020
282	Centru copii after-school comuna 23 August	UAT Comuna 23 August	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	691.725,00	2016-2020
283	Modernizare și dotare Cămin Cultural 1 comuna Corbu	UAT Comuna Corbu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
284	Reabilitare, modernizare infrastructură rutieră drumuri intravilan	UAT Comuna Corbu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	4.500.000,00	2016-2020
285	Amenajare, renovare Așezământ monahal Biserica Vadu, comuna Corbu	UAT Comuna Corbu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
286	Modernizare și realizare Sala Sport Școala Generală Corbu	UAT Comuna Corbu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	6.750.000,00	2016-2020
287	Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea Grădiniței cu program normal nr. 2, comuna Corbu, jud. Constanța, cuprinsă în teritoriul ADI ITI Delta Dunării	UAT Comuna Corbu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
288	Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii Primare Vadu, comuna Corbu, jud. Constanța, cuprinsă în teritoriul ADI ITI Delta Dunării	UAT Comuna Corbu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
289	Interconectare cu fibră optică și echipamente în tehnologie WiMAX a comunei Corbu, jud. Constanța, cu celelalte 37 UAT-uri cuprinse în teritoriul ADI ITI Delta Dunării	UAT Comuna Corbu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
290	Construire Casa de Cultură pentru Tineret	UAT Comuna Costinești	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	1.349.787,23	2016-2020
291	Modernizare grădinița „Centru comunitar Sf. Maria” cu program prelungit în comuna Cumpăna, județul Constanța	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
292	Amenajare trotuare în comuna Cumpăna, județul Constanța	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	20.250.000,00	2016-2020
293	Centru civic în comuna Cumpăna, județul Constanța	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	13.500.000,00	2016-2020
294	Extinderea și modernizarea creșei de copii cu program prelungit amplasată pe șoseaua Constanței, comuna Cumpăna, jud. Constanța	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
295	Modernizare drumuri în comuna Cumpăna, jud. Constanța	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	7.200.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
296	Piste pentru bicicliști în comuna Cumpăna, jud. Constanța	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	7.200.000,00	2016-2020
297	Cladire destinata desfasurarii orelor de educatie fizica cuprinse in programa scolara	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.000.000,00	2016-2020
298	Căminul pentru persoane vârstnice comuna Cumpăna	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	8.000.000,00	2016-2020
299	Complex sportiv Cumpăna Sf. Nicolae	UAT Comuna Cumpăna	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	5.300.000,00	2016-2020
300	Complex sportiv în comuna Lumina (sală și teren de sport)	UAT Comuna Lumina	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	5.400.000,00	2016-2020
301	Lumina Park (spațiu de joacă, scuar și spațiu de recreere și petrecere a timpului liber)	UAT Comuna Lumina	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.200.000,00	2016-2020
302	Modernizare drumuri în comuna Lumina	UAT Comuna Lumina	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	6.400.000,00	2016-2020
303	Reabilitare și extindere sistem de iluminat public în comuna Lumina	UAT Comuna Lumina	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	4.700.000,00	2016-2020
304	Reparații și extindere sediu primăria Mihail Kogălniceanu, jud. Constanța	UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.321.219,00	2016-2020
305	Amenajare piață loc. Mihail Kogălniceanu	UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	4.000.000,00	2016-2020
306	Grădinița cu orar prelungit în loc. Mihail Kogălniceanu, jud. Constanța	UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	1.971.462,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
307	Reabilitarea Căminului pentru persoane vârstnice Poarta Albă	UAT Comuna Poarta Albă	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	11.250.000,00	2016-2020
308	Reabilitarea și modernizarea drumurilor și căilor de acces din comuna Poarta Akbă	UAT Comuna Poarta Albă	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	47.250.000,00	2016-2020
309	Construire pasarelă de legătură peste Canalul Poarta Albă-Midia	UAT Comuna Poarta Albă	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	38.250.000,00	2016-2020
310	Construire Școala generală nr. 2 cu clasele 1-8 Cartier Via, Poarta Albă	UAT Comuna Poarta Albă	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
311	Reparații Colegiul Agricol Poarta Albă	UAT Comuna Poarta Albă	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	2.250.000,00	2016-2020
312	Realizarea sistemului de distribuției de gaze naturale în comuna Poarta Albă	UAT Comuna Poarta Albă	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	18.580.860,00	2016-2020
313	Valu lui Traian trecut și prezent istoric - cultural	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	27.000.000,00	2016-2020
314	Modernizare drumuri de exploatație agricolă, comuna Valu lui Traian, jud. Constanța	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	4.500.000,00	2016-2020
315	Modernizare infrastructură locală, comuna Valu lui Traian, jud. Constanța	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	4.500.000,00	2016-2020
316	Centrala electrică eoliană 1,5 MW în comuna Valu lui Traian, jud. Constanța	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	7.500.000,00	2016-2020
317	Extindere rețele alimentare cu apă, extindere rețele canalizare menajeră și centru gospodărire apă	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	18.000.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	în comuna Valu lui Traian, jud. Constanța				
318	Grădinița cu orar prelungit Valea Seacă, comuna Valu lui Traian, jud. Constanța	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	3.286.230,00	2016-2020
319	Grădinița cu program prelungit zona lotizată C, comuna Valu lui Traian, jud. Constanța	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	4.318.760,00	2016-2020
320	Creșă zona lotizată C, comuna Valu lui Traian, jud. Constanța	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	4.000.000,00	2016-2020
321	Realizarea de parcuri - cartierul Tineretului, comuna Valu lui Traian, jud. Constanța	UAT Valu lui Traian	PNDR/ Fonduri europene/ Fonduri locale	27.000.000,00	2016-2020
322	Forumul comunității locale	UAT Mun. Constanta	POCA Axa 2.1	1.000.000,00	2016-2020
323	Cursuri de combatere a corupției în administrația locală	UAT Mun. Constanta	POCA Axa 2.2	1.000.000,00	2016-2020
324	Creșterea șanselor de ocupare pentru tinerii din Regiunile Sud-Est și Centru	IDRU; Asociația Consiliul Tinerilor; ZM Brașov, ONG-uri Brașov	POCU Axa 1.2	1.500.000,00	2016-2020
325	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Mun. Constanta	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
326	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Eforie	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
327	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Murfatlar	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
328	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Navodari	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
329	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Ovidiu	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
330	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	de etnie romă	Techirghiol			
331	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna 23 August	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
332	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Agigea	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
333	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Corbu	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
334	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Costinești	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
335	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Cumpăna	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
336	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Lumina	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
337	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
338	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Poarta Albă	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
339	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Tuzla	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
340	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor de etnie romă	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Valu lui Traian	POCU Axa 3.2, 3,5	1.500.000,00	2016-2020
341	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna 23 August	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
342	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Agigea	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
343	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Corbu	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
344	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Costinești	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
345	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Cumpăna	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
346	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Lumina	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
347	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Mihail Kogălniceanu	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
348	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Poarta Albă	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
349	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Tuzla	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
350	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor din mediul rural	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Comuna Valu lui Traian	POCU Axa 3.3, 3.6	1.500.000,00	2016-2020
351	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor inactive din mediul urban	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Mun. Constanta	POC Axa 3.1, 3.4	1.500.000,00	2016-2020
352	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor inactive din mediul urban	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Eforie	POC Axa 3.1, 3.4	1.500.000,00	2016-2020
353	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor inactive din mediul urban	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Murfatlar	POC Axa 3.1, 3.4	1.500.000,00	2016-2020
354	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor inactive din mediul urban	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Navodari	POC Axa 3.1, 3.4	1.500.000,00	2016-2020
355	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor inactive din mediul urban	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Ovidiu	POC Axa 3.1, 3.4	1.500.000,00	2016-2020
356	Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor inactive din mediul urban	Parteneriat ADI ZMC, IDRU, UAT Orasul Techirghiol	POC Axa 3.1, 3.4	1.500.000,00	2016-2020
357	Coaching și formare profesională pentru antreprenori și	Parteneriat ADI ZMC/IDRU/Camera de Comert	POCU Axa 3	1.500.000,00	2016-2020

<i>Nr. crt.</i>	<i>Titlu proiect</i>	<i>Beneficiar</i>	<i>Sursa finanțare</i>	<i>Valoare estimativă (lei)</i>	<i>Perioada implementare</i>
	manageri				
358	Creșterea motivației în muncă prin servicii integrate de management a resurselor umane	Parteneriat ONG-uri și firme	POCU	1.500.000,00	2016-2020
359	Flexicuritate și integrare în muncă	Parteneriat ADI ZMC/ong-uri	POCU	1.500.000,00	2016-2020
360	Economia socială – o șansă pentru viitor	Ong-uri și firme	POCU Axa 3.12	1.500.000,00	2016-2020
361	Șanse pentru toți – studiu și rețea de parteneriat	UAT Constanța parteneriat cu ong-uri	POCU Axa 4.2	1.500.000,00	2016-2020
362	Solidaritate socială	UAT Constanța parteneriat cu ong-uri	POCU	1.500.000,00	2016-2020
363	O nouă șansă – Comunitatea te ajută!	UAT Constanța parteneriat cu ong-uri	POCU	1.500.000,00	2016-2020
364	„Alături de tine!” Bază de date și consiliere asistații social, cursuri asistenți sociali și funcționari publici.	UAT Mun. Constanta+Directia General de Asistență Socială	POCU Axa 4.6	1.500.000,00	2016-2020
365	Oameni pentru oameni	UAT Mun. Constanta	POCU Axa 4.14	1.500.000,00	2016-2020
366	Acasă	UAT Mun. Constanta	POCU Axa 4.15	1.500.000,00	2016-2020
367	Șansa ta e să înveți!	ADI ZMC	POCU Axa 6	1.500.000,00	2016-2020
368	Incluziune socială pentru grupuri vulnerabile	Parteneriat ADI ZMC / ONG / Regiunea Dobrich	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 4	3.000.000,00	2016-2020
369	Antreprenoriat pentru tineri	Parteneriat ADI ZMC / Asociația Consiliul Tinerilor / UAT Cumpăna / Regiunea Dobrich	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 4	6.000.000,00	2016-2020
370	Centru de pregătire în domeniul turismului nautic și acvatic	Parteneriat ADI ZMC / Asociația Turism la Marea Neagră / UAT Ovidiu / Regiunea Dobrich	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 4	5.200.000,00	2016-2020
371	Comunități marginalizate - probleme comune și soluții comune	Parteneriat UAT Constanța / Regiunea Dobrich	Programul Interreg V-A Romania-Bulgaria 2014-2020, Axa 5	3.000.000,00	2016-2020

V. MECANISMUL DE IMPLEMENTARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE A STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

V. 1. Definiția și cadrul instituțional privind elaborarea, implementarea și monitorizarea S.I.D.U.

Strategia integrată de dezvoltare urbană (SIDU) este un document strategic de planificare a dezvoltării polului de creștere Constanța, document programatic care se implementează prin proiecte individuale și al cărui scop îl constituie asigurarea dezvoltării echilibrate a localităților Zonei Metropolitane Constanța din punct de vedere economic, al infrastructurii urbane și de transport, sociale, de sănătate, de învățământ, de turism, de mediu, de afaceri și al valorificării și restaurării patrimoniului cultural și multiethnic.

Implementarea și monitorizarea Strategiei Integrate impune necesitatea implicării unor structuri și entități la nivel local cu atribuții și responsabilități în ceea ce privește elaborarea, avizarea/aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea acestui document programatic.

Unele dintre aceste structuri există și chiar posedă o experiență aplicată și dovedită în ceea ce privește gestionarea unor astfel de activități, și ne referim aici la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța, Biroul Coordonator Pol de Creștere, departamentele de programe și proiecte care funcționează în cadrul autorităților publice locale din polul de creștere etc. Alte astfel de structuri trebuie create și operaționalizate în perioada următoare, în lumina prevederilor regulamentelor europene, în special al Regulamentului FEDR nr. 1301/2013, dar și ținând cont de caracterul integrat și multiplicator al Strategiei Integrate și a proiectelor individuale din cuprinsul acesteia.

Astfel, prezentăm mai jos cadrul privind elaborarea, avizarea/aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Constanța.

1. Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța are următoarele atribuții și responsabilități:

- asigură cadrul și platforma integratoare și de coordonare pentru elaborarea strategiei și reprezintă interlocutorul de dialog și reprezentare în ceea ce privește desfășurarea procesului de consultare publică și avizare/aprobare a acesteia atât la nivel local, cât și la nivelul autorităților centrale abilitate;
- aprobă Strategia în cadrul Consiliului Director și de Administrație;
- asigură suport tehnic de specialitate diverșilor beneficiari de proiecte individuale, în special autorităților publice locale din polul de creștere, atât în faza de elaborare, cât și în cea de implementare a proiectelor
- asigură cadrul privind monitorizarea și revizuirea strategiei, atunci când este cazul
- reprezintă polul de creștere în procesul de elaborare, implementare, monitorizare și evaluare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană

2. Autoritatea Urbană

În conformitate cu prevederile Art. 7 (4) al Regulamentului FEDR nr. 1301/2013 este obligatorie implicarea organismelor care gestionează și implementează SIDU în contextul dezvoltării urbane durabile în procesul de implementare și gestionare a fondurilor alocate dezvoltării urbane. Aceasta presupune că Autoritatea de Management pentru POR poate delega atribuții privind managementul și implementarea activităților specifice către organismele care implementează dezvoltarea urbană („autorități urbane”), fiind obligatorie cel puțin delegarea atribuției de selecție a operațiunilor (proiectelor).

Astfel conform discuțiilor și dezbaterilor purtate și în baza ghidului preliminar pentru Axa 4 a POR 2013 - 2020, AM POR va delega către autoritățile urbane atribuțiile aferente funcției de selectare a operațiunilor (proiectelor). Atribuțiile delegate autorităților urbane vor fi limitate la cele privind selectarea strategică a proiectelor propuse spre finanțare prin FESI 2014-2020. Aceasta presupune, prin intermediul unui proces de prioritizare și selecție a proiectelor aferente SIDU, identificarea proiectelor care vor putea primi finanțare prin

intermediul Axei prioritare 4 POR 2014-2020. Deși autoritatea urbană selectează și prioritizează inclusiv proiecte care vor putea fi finanțate prin alte programe operaționale, utilizând procedura de prioritizare și selecție, formal nu există delegare din partea autorităților de management pentru alte programe operaționale a atribuțiilor de selectare a operațiunilor (proiectelor) finanțate în cadrul programelor respective.

Chiar și în contextul în care AM POR va delega unele atribuții autorității urbane, aceasta își va păstra atribuțiile privind selecția din punct de vedere tehnic a operațiunilor (proiectelor), respectiv eligibilitatea și respectarea condițiilor de finanțare generale ale fiecărei priorități de investiție care vor fi specificate și detaliate la nivelul Ghidurilor Specifice aferente priorităților de investiție/operațiunilor Axei prioritare 4 a POR 2014-2020 și le va exercita direct sau prin intermediul Organismului Intermediar care funcționează la nivelul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Est.

Prin delegarea funcției de selecție a proiectelor, Autoritatea Urbană va fi parte integrantă din sistemul de management și control al POR 2014-2020, îndeplinind rolul de Organism Intermediar secundar (de nivel II).

În acest context, autoritățile urbane sunt vizate de procedura de desemnare prevăzută la articolul 124 din Regulamentul 1303/2013, dar numai cu privire la atribuția delegată acestora.

Încheierea acordului-cadru de delegare a anumitor atribuții privind implementarea Programului Operațional Regional 2014–2020 între AM POR și Autoritatea Urbană se va realiza după aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană de către AM POR. Atribuțiile delegate autorităților urbane se vor stinge în momentul parcurgerii procesului de prioritizare și selecție și elaborării și aprobării listei prioritare de proiecte pentru perioada 2014-2020.

Autoritatea urbană, în calitate de organism intermediar în temeiul articolului 7 din Regulamentul FEDR, vor fi supuse, în timpul implementării programului, după recunoașterea formală a autorităților respective ca organisme intermediare, auditurilor de sistem și auditului operațiunilor efectuate de Autoritate de Audit, precum și auditurilor realizate de Comisia Europeană sau de Curtea de Conturi Europeană.

În ceea ce privește modul de constituire și componența, Autoritatea Urbană se va constitui

la nivelul municipiului Constanța, în calitate de principal beneficiar al fondurilor alocate prin intermediul Axei 4 a POR 2014 - 2020 și va fi formată din reprezentanți ai diverselor departamente din cadrul primăriei, precum și din reprezentanți ai altor parteneri relevanți la nivel local. Astfel componența propusă pentru Autoritatea Urbană este:

- reprezentant al departamentului programe și dezvoltare
- reprezentant al departamentului urbanism
- reprezentant al departamentului investiții
- reprezentant al departamentului financiar contabilitate
- reprezentant al departamentului patrimoniu
- reprezentant al departamentului juridic
- reprezentant al departamentului asistență socială
- reprezentant al departamentului gospodărie comunală
- reprezentant al departamentului servicii publice
- reprezentant al departamentului organizare și informatizare
- reprezentant al departamentului transport local
- reprezentant al UAT Județul Constanța
- doi reprezentanți ai Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța

Principalele atribuții ale Autorității Urbane sunt:

- selectarea și prioritizarea proiectelor din cuprinsul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană
- elaborarea Documentului Justificativ, pe baza căruia vor fi finanțate proiectele în cadrul Axei 4 a POR 2014 – 2020

3. Structura pentru Sprijinirea Dezvoltării Urbane Durabile

Având în vedere importanța și complexitatea dimensiunii urbane a politicii de coeziune în perioada 2014-2020 și ținând cont și de experiența perioadei de programare 2007-2013, este necesară sprijinirea autorităților publice locale care vor implementa strategii integrate de dezvoltare în contextul art. 7 al Regulamentului FEDR nr. 1301/2013.

Astfel, la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională vor fi înființate Structuri de sprijinire a dezvoltării urbane durabile (SSDU) având rolul de a sprijini autoritățile publice locale care vor implementa strategii integrate de dezvoltare în contextul dezvoltării urbane durabile.

Structurile de sprijinire a dezvoltării urbane se pot înființa prin reorganizarea birourilor coordonatorilor de pol care au funcționat în perioada de programare 2007-2013. ADR își vor stabili modalitatea de organizare și funcționare a SSDU.

Responsabilitățile Structurii de Sprijinire a Dezvoltării Urbane includ:

- Sprijinirea elaborării/actualizării/modificării documentelor programatice aferente implementării dezvoltării urbane durabile în perioada 2014-2020
  - a) Acordă sprijin asociației de dezvoltare intercomunitară și municipiului reședință de județ în elaborarea și actualizarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană, precum și a Documentului justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020.
  - b) Întocmește un raport de avizare (preverificare) a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) pentru perioada de programare 2014-2020, precum și a Documentului justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020.
  - c) Sprijină asociația de dezvoltare intercomunitară/municipiul reședință de județ în elaborarea altor documente de planificare necesare pentru implementarea Documentului justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020 (planuri de mobilitate urbană, planuri de acțiune pentru energie durabilă, etc).
- Sprijinirea Autorității Urbane în îndeplinirea responsabilităților:
  - a) Sprijină procesul de creare, acreditare și funcționare al Autorităților Urbane, inclusiv implementarea recomandărilor anuale ale misiunilor de audit.

- b) Asigură sprijin pentru elaborarea procedurilor interne de lucru ale Autorităților Urbane pentru funcția delegată de la nivelul AM POR.
- c) Sprijină Autoritățile Urbane în procesul de implementare a acordurilor de delegare de atribuții încheiate între AM POR și Autoritățile Urbane.
- Sprijinirea monitorizării Documentului justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020
- a) Elaborează rapoarte de monitorizare periodice (trimestrial/semestrial/anual, după caz) sau informări ad-hoc privind stadiul implementării Documentului justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020, inclusiv a proiectelor prioritare (ex. stadiul proiectelor, respectarea graficului de pregătire/depunere a proiectelor aferente, etc.).
- Sprijinirea implementării/monitorizării proiectelor prioritare de finanțare aferente Documentului justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020
- a) Acordă asistență (de tip help-desk) beneficiarilor în elaborarea proiectelor prioritare din Documentul justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020.
- b) Întocmește rapoarte de avizare (preverificare) a proiectelor prioritare din Documentul justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020 înainte de depunere a acestora la AM/OI.
- c) Verifică rapoartele de progres întocmite de beneficiari/sprijină beneficiarii în elaborarea rapoartelor de progres, respectarea graficului de implementare și îndeplinirea indicatorilor asumați la nivel de proiecte prioritare.
- d) Participă la vizita la fața locului în etapa precontractuală, precum și la vizitele de monitorizare.
- Acordarea de sprijin pentru implementarea dezvoltării urbane durabile în perioada 2014-2020
- a) Asigură legătura dintre autoritățile publice locale sau asociația de dezvoltare intercomunitară constituită la nivelul reședinței de județ și celelalte autorități de management și organisme de la nivelul celorlalte programe operaționale cu

finanțare comunitară în perioada 2014-2020 prin oferirea de informații, realizarea de întâlniri, participarea la întâlniri și în grupuri de lucru de coordonare de la nivel național.

b) Asigură promovarea în rândul actorilor relevanți de la nivelul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară/municipiilor reședință de județ cu privire la apelurile de proiecte/oportunități de finanțare din FESI 2014-2020;

c) Stabilește o relație de colaborare și consultare permanentă cu autoritățile publice locale sau asociației de dezvoltare intercomunitară constituită la nivelul reședinței de județ.

d) Contribuie/derulează campanii de promovare și informare referitoare la conceptul de dezvoltare urbană durabilă în perioada 2014-2020;

e) Îndeplinește orice altă atribuție aplicabilă care rezultă din prevederile documentelor referitoare la dezvoltarea urbană durabilă.

V.2. Avizarea și aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană

După elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană și aprobarea acesteia de către Consiliul Director și de Administrație al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța, documentul va fi supus procesului de obținere a avizului de mediu, după care va fi aprobat la nivelul consiliilor locale ale unităților administrativ teritoriale care compun polul de creștere Constanța, respectiv: Constanța, Năvodari, Ovidiu, Murfatlar, Eforie, Techirghiol, Cumpăna, Valul lui Traian, Mihail Kogălniceanu, Agigea, Tuzla, Costinești, 23 August, Poarta Albă, Lumina, Corbu și județul Constanța

După efectuarea acestor pași, asigurarea admisibilității SIDU se va realiza la nivelul Agenției de Dezvoltare Regională de către o comisie interdisciplinară constituită din experți independenți.

Următoarele etape sunt necesare pentru parcurgerea procesului de asigurare a admisibilității SIDU:

Etapă 1 – Depunerea și înregistrarea SIDU la sediul ADR .

Etapa 2 – Verificarea conformității administrative a SIDU de către ADR, pe baza grilei de verificare a conformității administrative a SIDU.

Etapa 3 – Verificarea admisibilității SIDU de către comisia interdisciplinară de experți independenți la nivelul ADR, pe baza grilei de verificare a admisibilității SIDU.

Etapa 4 – Transmiterea de către ADR a Raportului de verificare a conformității administrative și a admisibilității SIDU la AM POR

Etapa 5 – Analiza de către AM POR a Raportului de verificare a conformității administrative și a admisibilității SIDU transmis de către ADR și transmiterea către ADR a concluziilor analizei

Etapa 6 - Notificarea beneficiarului cu privire la conformitatea administrativă și admisibilitatea SIDU de către ADR, pe baza concluziilor AM POR

V.3. Elaborarea listei de proiecte și prioritizarea intervențiilor

Elaborarea listei de proiecte precum și prioritizarea acestora a fost realizată prin parcurgerea unui proces de consultare publică și avându-se în vedere aplicarea unui set de criterii. Astfel, au fost luate în considerare următoarele aspecte:

- nevoile cetățenilor: oportunități (locuri de muncă, piețe, educație, sănătate, etc.); locuințe și infrastructură de bază (electricitate, gaz, apă, etc.); conectivitate (drumuri, autostrăzi, aeroporturi, căi ferate, etc.); administrație eficientă și eficientă; calitatea vieții.
- nevoile sectorului privat: forță de muncă calificată; terenuri, spații de birouri și infrastructură de bază (electricitate, gaz, apă, etc.); conectivitate (drumuri, autostrăzi, aeroporturi, căi ferate, etc.); administrație eficientă și eficientă; clustere.
- nevoile turiștilor: obiective turistice; informații; conectivitate; cazare; servicii de calitate.
- sustenabilitatea financiară a intervențiilor (adică, în funcție de quantumul cheltuielilor de operare și mentenanță pe care proiectul le va genera odată ce va fi finalizat);
- domenii orizontale precum: incluziune socială și schimbări climatice (pentru a determina modul în care implementarea acestor proiecte ar ajuta la atingerea acestor deziderate);

- prioritățile cetățenilor, prin implicarea acestora în procesul de prioritizare a proiectelor, în cadrul procesului de consultare publică desfășurat în acest sens;
- abordare integrată, astfel pachetul de proiecte a fost gândit ca un tot unitar – adică să fie un pachet de proiecte integrat teritorial (să rezolve cât mai multe nevoi dintr-o anumită zonă/cartier) sau sectorial (să rezolve cât mai multe nevoi dintr-un anumit sector, sau să asigure rezolvarea nevoilor unui sector la nivelul întregii zone metropolitane) și, de asemenea, s-a luat în considerare prioritizarea acelor proiecte care vin în completarea unor proiecte finanțate și deja finalizate.
- disponibilitatea surselor de finanțare și eligibilitatea acestora în cadrul Programelor Operaționale FESI 2014-2020 a fost un alt criteriu de care s-a ținut cont în elaborarea listei de proiecte, avându-se în vedere că asistența financiară provenind de la Uniunea Europeană este cea mai "ieftină" sursă de finanțare;
- gradul de maturitate al proiectelor, luând în considerare faptul că se acordă prioritate la finanțare pentru acele proiecte care au deja elaborate documentații tehnice și pentru care este necesară doar actualizarea acestora.

V.4. Pregătirea și implementarea proiectelor

Implementarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană se va realiza prin intermediul proiectelor individuale din cuprinsul acesteia.

Pregătirea și implementarea proiectelor individuale se realizează la nivelul aplicantului (autoritate publică locală, universitate, agent economic, organizație neguvernamentală etc.).

În vederea pregătirii și implementării fiecărui proiect se va constitui o echipă dedicată acestei activități. Componenta echipelor de proiect va fi stabilită de către conducătorul entității aplicante și va avea în vedere competența și experiența pe care persoanele nominalizate să facă parte din echipa de proiect o posedă atât în domeniul managementului de proiect, cât și specificul respectiv de activitate. Pentru proiectele de infrastructură se recomandă ca din echipa de proiect să facă parte și personal cu pregătire tehnică, în domeniul lucrărilor de construcții. De asemenea, în ceea ce privește proiectele din sfera socială, în

componenta echipei de proiect trebuie să se regăsească experți/specialiști în acest domeniu de activitate.

Implementarea proiectelor individuale se va realiza cu respectarea procedurilor legale și administrative impuse de finanțator și/sau de legislația care reglementează domeniul respectiv de activitate.

În procesul de pregătire și implementare a proiectelor, aplicanții vor beneficia de suport și asistență tehnică din partea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța și din partea Structurii de Sprijinire a Dezvoltării Urbane, din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Est.

V.5. Monitorizarea și evaluarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană

Monitorizarea implementării S.I.D.U. se va realiza atât de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța, cât și prin intermediul activității Structurii de Sprijinire a Dezvoltării Urbane.

Astfel, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța va elabora anual un raport de monitorizare asupra modului în care se realizează implementarea S.I.D.U. Acesta va fi prezentat tuturor factorilor relevanți în desfășurarea acestui proces și va fi mediatizat în cadrul unor evenimente și consultări publice și prin intermediul diverselor canalele de comunicare (presă, website, comunicate etc.).

În cadrul activității de monitorizare se va urmări:

- monitorizarea S.I.D.U. și analizarea modului de implementare al proiectelor incluse în aceasta;
- stabilirea unei relații de colaborare și consultare permanentă cu toți actorii implicați în pregătirea și implementarea proiectelor;
- analizarea nevoilor la nivel local și propunerea modificărilor periodice a strategiei integrate în limitele acceptate;
- recomandarea de modificări și direcții de acțiune în vederea corelării programelor și proiectelor cuprinse în S.I.D.U.;
- evaluarea încadrării în graficul de timp a proiectelor aflate în implementare;

- monitorizarea permanentă a corelării proiectelor individuale din cadrul S.I.D.U.;

De asemenea, Structura de Sprijinire a Dezvoltării Urbane va efectua activitatea de monitorizare, în conformitate cu procedurile impuse de regulamentele și instrucțiunile în baza căreia își desfășoară activitatea.

Evaluarea modului în care s-a realizat implementarea S.I.D.U. se va realiza la finalul perioadei de programare 2014 – 2020, atât de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța, cât și de Structura de Sprijinire a Dezvoltării Urbane, conform atribuțiilor specifice fiecărei entități, și va fi de asemenea supusă unui demers corespunzător de mediatizare publică.

În cadrul procesului de monitorizare și evaluare se analiza modul în care sunt atinse obiectivele generale și specifice ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană, precum și impactul avut de implementarea/neimplementarea proiectelor din cuprinsul acestui document programatic, din prisma unei serii de indicatori relevanți precum:

- Indicatori de realizare imediată (“output”)
- Clădiri reabilitate/modernizate și pregătite pentru noi activități economice/sociale – infrastructura urbană (nr.)
- Suprafața clădirilor reabilitate/modernizate și pregătite pentru noi activități economice/sociale- infrastructura urbană (mp)
- Suprafața spațiilor publice modernizate – infrastructura urbană (mp)
- Echipamente pentru siguranța populației – infrastructura urbană (nr)
- Lungimea rețelei de transport public extinsă/reabilitată (km)
- Obiective de patrimoniu restaurate/amenajate – patrimoniu cultural local în mediul urban (nr)
- Obiective de patrimoniu restaurate/amenajate- patrimoniu cultural național (nr)
- Obiective de patrimoniu restaurate/amenajate – patrimoniu UNESCO (nr)
- Structuri nou create de sprijinire a afacerilor (nr)
- Structuri extinse/modernizate de sprijinire a afacerilor (nr)
- Suprafața utilă nou creată a structurilor de afaceri (mp)
- Suprafața utilă extinsă / modernizată a structurilor de afaceri (mp)
- Centre sociale reabilitate /modernizate / echipate – infrastructura pentru servicii sociale (nr)

- Indicatori de rezultat (“rezult”)
  - Locuitori care beneficiază de implementarea proiectelor – infrastructura urbană (nr)
  - Locuitori care beneficiază de implementarea proiectelor – transport urban (nr)
  - Vizitatori la obiective turistice – patrimoniu cultural local în mediul urban (nr)
  - Vizitatori la obiective turistice – patrimoniu cultural național (nr)
  - Vizitatori la obiective turistice – patrimoniu UNESCO (nr)
  - IMM atrase în structuri de afaceri (nr)
  - Rata de ocupare a structurilor de afaceri (%)
  - Locuri de muncă nou create: infrastructura pentru afaceri, din care (nr)
  - Locuri de muncă nou create: infrastructura pentru afaceri, femei (nr)
  - Locuri de muncă nou create: infrastructura pentru afaceri, bărbați (nr)
  - Creșterea numărului de persoane care beneficiază de infrastructura reabilitată/ modernizată/ echipată – infrastructura pentru servicii sociale, din care: (%)
  - Creșterea numărului de persoane care beneficiază de infrastructura reabilitată/ modernizată/ echipată – infrastructura pentru servicii, femei: (%)
  - Creșterea numărului de persoane care beneficiază de infrastructura reabilitată/ modernizată/ echipată – infrastructura pentru servicii, bărbați (%)
  - Persoane de etnie rromă care beneficiază de infrastructura reabilitată/modernizată/echipată – infrastructura pentru servicii sociale (nr)

V.6. Informare și comunicare

În perioada de implementare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană vor fi desfășurate diverse activități specifice de informare și comunicare.

Astfel:

S.I.D.U. va fi tipărit și distribuit în toate localitățile membre ale Polului de Creștere Zona Metropolitană Constanța și la toate instituțiile publice interesate în aplicarea proiectelor incluse în acesta.

Vor fi organizate întâlniri cu populația localităților membre ZMC în vederea diseminării informațiilor referitoare la stadiul și rezultatele preconizate ale proiectelor demarate de autoritățile publice locale.

Totodată vor fi organizate întâlniri cu instituțiile publice interesate în aplicarea proiectelor incluse în S.I.D.U.

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană va fi postată pe site-urile:

- Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Zona Metropolitană Constanța,
- Primăriei Municipiului Constanța – centrul polului de creștere,
- Primăriilor localităților din arealul de influență al centrului,
- Consiliului Județean Constanța,
- Agenției de Dezvoltare Regională Sud-Est

Asigurarea vizibilității tuturor proiectelor individuale/integrate din lista de proiecte a S.I.D.U al Polului National de Creștere Constanța, precum și a finanțării nerambursabile provenind de la Uniunea Europeană se va evidenția prin desfășurarea următoarelor activități specifice:

- comunicate de presa și conferințe de presă la demararea și finalizarea fiecărui proiect integrat/individual din lista de proiecte;
- amplasarea de materiale informative/panouri de informare, bannere, afișe etc. la locul de realizare/desfășurare a proiectelor individuale;
- organizarea de evenimente/conferințe privind asigurarea vizibilității proiectelor la nivelul comunităților locale și/sau a grupurilor țintă.

MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

